

Druk Nr 455/2012

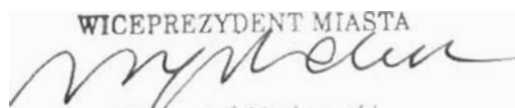
Projekt z dnia 26 listopada 2012 r.

**AUTOPOPRAWKA
PREZYDENTA MIASTA ŁODZI
z dnia 28 lutego 2013 r.**

do projektu uchwały Rady Miejskiej w Łodzi w sprawie przyjęcia „Polityki zdrowia dla Miasta Łodzi 2020+”.

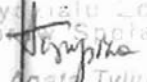
W projekcie uchwały Rady Miejskiej w Łodzi w sprawie przyjęcia „Polityki zdrowia dla Miasta Łodzi 2020+” – załącznik do uchwały otrzymuje brzmienie, jak w załączniku do niniejszej autopoprawki.

Projektodawcą autopoprawki jest Prezydent Miasta Łodzi

WICEPREZYDENT MIASTA

Krzysztof Piatkowski

UZASADNIENIE

Przedmiotem autopoprawki do projektu uchwały Rady Miejskiej w Łodzi w sprawie przyjęcia „Polityki zdrowia dla Miasta Łodzi 2020+” jest aktualizacja informacji oraz danych, szczególnie w zakresie zmian, które nastąpiły w roku 2012 w strukturze nadzorowanych przez Miasto samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej.

22.02.2013r.
p.o. ZASTĘPCY PREZYDENTA p.o. KIEROWNIKA
Wydziału Łodzi Oddział Koordynacji, Finansów
i Spraw Społecznych

Agata Tylińska
25.02.2013r.

Szymon Kóstrzewski

Szymon Kóstrzewski

p.o. DYREKTORA
Departamentu Spraw Społecznych

Luiza Staszczak-Gałędek
27.02.2013

załącznik
do autopoprawki
Prezydenta Miasta Łodzi
z dnia *28 lutego 2013.*

załącznik
do uchwały Nr
Rady Miejskiej w Łodzi
z dnia

POLITYKA ZDROWIA DLA MIASTA ŁODZI 2020+

Spis treści.

I.	Diagnoza sektora zdrowia w Łodzi.	str. 3
	1. Sytuacja demograficzna Łodzi na tle województwa i Polski.	str. 3
	2. Sytuacja epidemiologiczna – problemy zdrowotne mieszkańców Łodzi.	str. 4
	3. Zachowania zdrowotne i samoocena zdrowia mieszkańców Łodzi.	str. 12
	4. Dostępność do opieki zdrowotnej.	str. 15
	4.1. Podmioty lecznicze i ich działalność.	str. 15
	4.2. Dostępność do lekarzy specjalistów.	str. 26
	4.3. Dostęp do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych.	str. 26
	4.4. Zmiany w jednostkach ochrony zdrowia nie nadzorowanych przez Miasto Łódź w 2011 r.	str. 27
	4.5. Podmioty lecznicze nadzorowane przez Miasto Łódź.	str. 29
	4.6. Inne czynniki wpływające na dostęp do opieki zdrowotnej.	str. 48
	5. Profilaktyka i promocja zdrowia.	str. 50
	5.1. Profilaktyka chorób układu krążenia i cukrzycy.	str. 50
	5.2. Profilaktyka onkologiczna.	str. 51
	5.3. Zwalczanie nałogu palenia tytoniu.	str. 51
	5.4. Profilaktyka zdrowia rodziny.	str. 51
	5.5. Program profilaktyki i wczesnego wykrywania chorób płuc.	str. 52
	5.6. Program Szczepień Ochronnych Łodzian Przeciw Grypie.	str. 52
	5.7. Program ochrony zdrowia psychicznego i przeciwdziałania przemocy w rodzinie.	str. 52
	5.8. Edukacja zdrowotna i promocja zdrowego stylu życia wśród różnych grup mieszkańców Łodzi.	str. 53
	5.9. Aktywizacja i wsparcie osób z niepełnosprawnością.	str. 54
	5.10. Profilaktyka uzależnień i przemocy.	str. 55
II.	Analiza SWOT.	str. 57
III.	Cele strategiczne i operacyjne.	str. 60
IV.	Wskaźniki realizacji celów.	str. 67
V.	Analiza ryzyka.	str. 73
VI.	Działania, programy – finansowanie.	str. 75
VII.	Spis tabel.	str. 79
VIII.	Spis wykresów.	str. 80
	Załącznik 1 - Opis działań i programów	str. 81.

I. Diagnoza sektora zdrowia.

Diagnoza sektora zdrowia w Łodzi stanowi opis sytuacji demograficznej, epidemiologicznej oraz organizacji i zasobów opieki zdrowotnej na terenie Łodzi. Obejmuje podmioty lecznicze nie tylko będące w gestii Miasta. Zakres diagnozy stanowi więc raport o stanie zdrowia mieszkańców Łodzi i opiece zdrowotnej na terenie miasta.

1. Sytuacja demograficzna Łodzi na tle województwa i Polski¹.

Łódź jest trzecim co do wielkości miastem w Polsce. Pod koniec 2011 r. liczba ludności w Łodzi wynosiła 725.055 i była niższa o ponad 12.000 niż w roku 2010. Podkreślić należy, iż **Łódź** - podobnie jak województwo - w porównaniu do innych dużych miast w Polsce, od wielu lat charakteryzuje się **największym spadkiem liczby mieszkańców**. Przyczyn tego zjawiska należy upatrywać w charakterystyce ruchu naturalnego i migracjach stałych ludności.

W 2011 r. w województwie łódzkim saldo migracji w ruchu wewnętrznym wynosiło blisko -1,9 tys. osób. W przypadku miasta, od początku XXI wieku do 2007 r. występował ubytek migracyjny o coraz większym natężeniu. W kolejnych latach w przeliczeniu na 1000 mieszkańców ujemne saldo migracji utrzymuje się na poziomie około 2‰, czyli stanowi mniej niż 13% ubytku rzeczywistego liczby mieszkańców (Tabela 1).

Tabela 1. Migracje wewnętrzne i zagraniczne ludności na pobyt stały w latach 2006 – 2011

Lata	Saldo migracji			
	Łódź		Województwo łódzkie	
	W liczbach bezwzględnych	Na 1000 ludności	W liczbach bezwzględnych	Na 1000 ludności
2006	-1791	- 2,4	-2909	- 1,1
2007	- 2072	- 2,8	- 2128	- 0,8
2008	-1638	-2,2	-1692	- 0,7
2009	- 1367	- 1,8	- 1264	- 0,5
2010	-1669	- 2,3	-1780	- 0,7
2011	-1467	- 2,0	-1891	- 0,7

Zródło: Bank Danych Lokalnych – www.stat.gov.pl

Z danych za 2011 r. wynika, iż województwo łódzkie znajduje się w grupie województw, które posiadają **ujemny przyrost naturalny**, przy czym **województwo łódzkie posiada najwyższą w kraju wartość ujemną** zarówno w liczbach bezwzględnych jak i we wskaźniku na 1000 ludności. Dla **Łodzi** wskaźnik ten wynosił -5,7‰, co było nie tylko

¹ Źródła: Stan i struktura ludności oraz ruch naturalny w przekroju terytorialnym w 2010 r., GUS, Warszawa 2011; GUS, Bank Danych Lokalnych, http://www.stat.gov.pl/bdl/app/strona.html?p_name=indeks; Ludność Łodzi i innych wielkich miast w Polsce w latach 1984-2006, Łódzki Urząd Statystyczny, Łódź, 2007; „Statystyka Łodzi” – Urząd Statystyczny w Łodzi, 2010 r.; „Wokół zdrowia – województwo łódzkie na tle Polski w 2010 r.” – Wojewódzkie Centrum Zdrowia Publicznego w Łodzi, Łódź, 2011 r.; Roczniki Demograficzne 2010, 2011, GUS, Warszawa; „Sytuacja Zdrowotna Ludności Polski” – Narodowy Instytut Zdrowia Publicznego – Państwowy Zakład Higieny, Warszawa.

najniższym wynikiem w skali województwa, lecz także kraju. Co więcej po okresie spadku w latach 2007 – 2010, w 2011 r. obserwowany jest wzrost wartości ubytku. (Tabela 2).

Tabela 2. Przyrost naturalny w Łodzi i w województwie łódzkim w latach 2006 - 2011

Lata	Przyrost naturalny			
	Łódź		Województwo łódzkie	
	W liczbach bezwzględnych	Na 1000 ludności	W liczbach bezwzględnych	Na 1000 ludności
2006	- 4926	-6,5	- 7 948	-3,1
2007	- 4852	- 6,5	- 8131	- 3,2
2008	- 4146	- 5,6	- 5986	- 2,4
2009	- 3700	- 5,0	- 5864	- 2,3
2010	- 3620	- 4,9	- 5695	- 2,2
2011	- 4111	- 5,7	- 6864	- 2,7

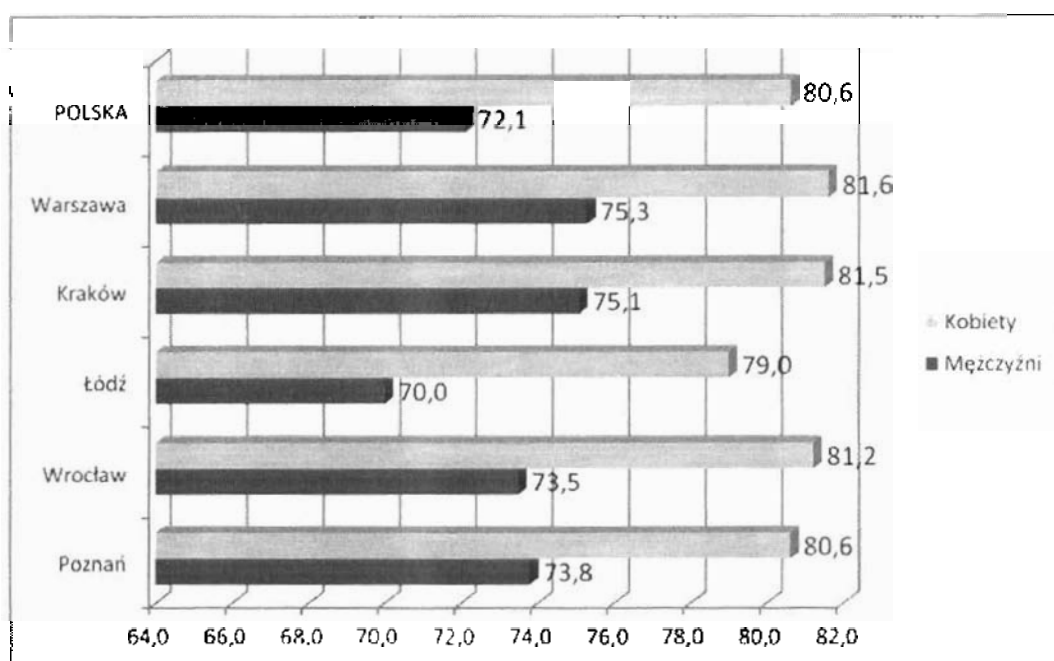
Zródło: Bank Danych Lokalnych – www.stat.gov.pl

Ujemny przyrost naturalny oraz ujemne saldo migracji niekorzystnie wpływają na strukturę demograficzną Łodzi prowadząc do zmniejszania liczby ludności z rosnącym udziałem osób starszych.

2. Sytuacja epidemiologiczna - problemy zdrowotne mieszkańców Łodzi.

Opisana poniżej sytuacja epidemiologiczna odnosi się do jednego z zasadniczych wskaźników stosowanych w badaniach nad stanem zdrowia i opieki zdrowotnej, tj. wskaźnika zgonów. Wszelkie działania (lecnicze, prewencyjne) mają bowiem za swój podstawowy cel zwiększenie średniej długości życia poprzez zmniejszenie umieralności na choroby lub grupy chorób w poszczególnych grupach wiekowych, dla których są typowe i występują najczęściej.

Wykres 1. Przeciętne trwanie życia w Polsce i wybranych miastach w 2010 r.

Źródło: Trwanie życia w 2010 r., GUS, Warszawa 2011.

W porównaniu do innych dużych miast, **Łódź** od wielu lat **charakteryzuje się najkrótszą przeciętną długością życia mieszkańców**. W 2010 r. przeciętna długość życia wyniosła 70 lat dla mężczyzn i 79 lat dla kobiet, co było wynikiem znacznie gorszym niż średnia krajowa – odpowiednio o 2,1 lat i 1,6 lat. Również w 2011 r. przeciętne trwanie życia mieszkańców Łodzi kształtowało się znacznie poniżej średniej krajowej i wyniosło 70,2 lat dla mężczyzn oraz 78,4 lat dla kobiet (przy średniej krajowej odpowiednio 73,0 i 80,9)².

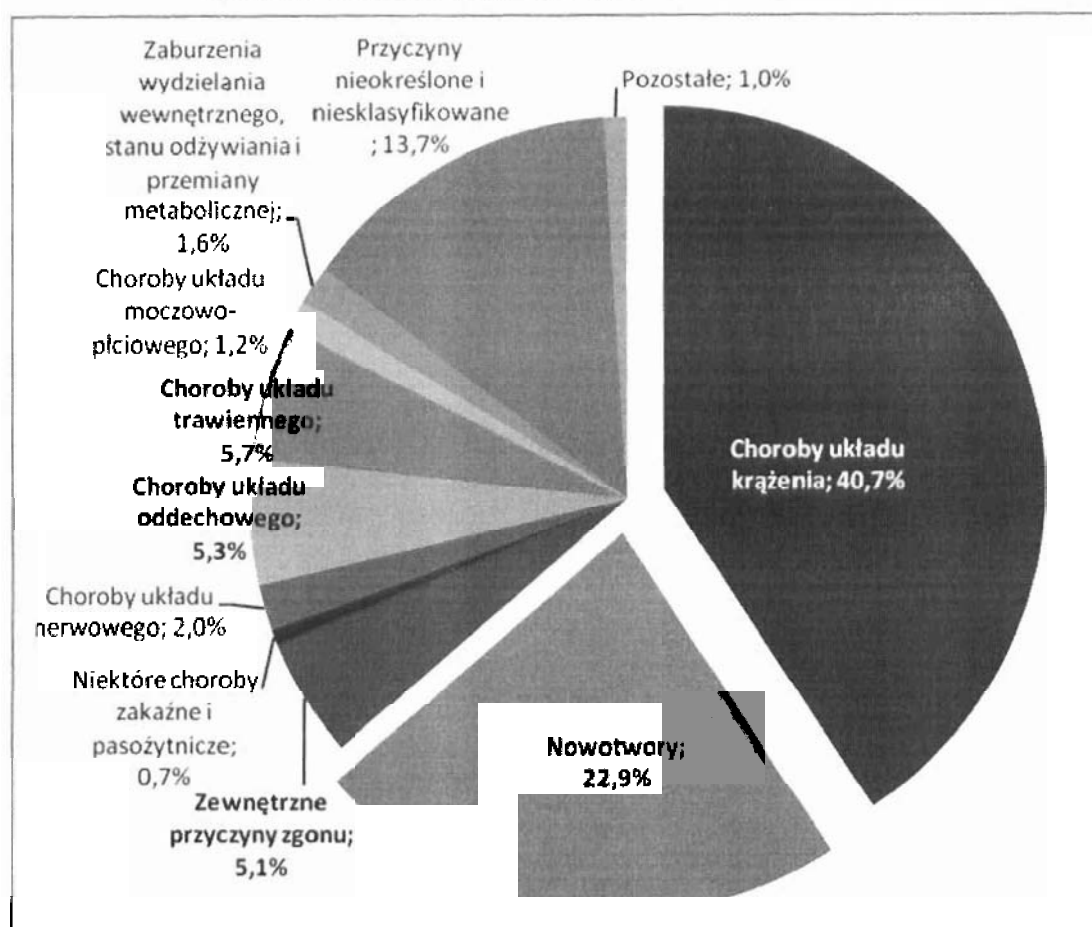
Jak podaje Państwowy Zakład Higieny³ z punktu widzenia długości trwania życia najmniej korzystnym środowiskiem zamieszkania w Polsce są najmniejsze miasta, poniżej 5 tys. mieszkańców, natomiast najlepszym - największe miasta, jednak z wyjątkiem **Łodzi, której mieszkańcy żyją nawet krócej niż mieszkańcy małych miast**. We wszystkich dużych miastach obserwowany jest wzrost przeciętnego trwania życia, jednak dynamika tego procesu jest w Łodzi znacznie mniejsza. Nadal trwanie życia mężczyzn i kobiet jest najkrótsze w Łodzi, a najdłuższe w Warszawie i Krakowie. Co więcej, różnice te powiększają się. W latach siedemdziesiątych trwanie życia mężczyzn w Łodzi było krótsze niż w Krakowie o 2,4 lata, a w 2006 r. o 5,1 lat. Odpowiednie różnice dla kobiet wynosiły 1,9 lat oraz 2,5 lat. Poziom przeciętnego dalszego trwania życia dowodzi, że natężenie umieralności jest w Łodzi wyraźnie większe niż w innych wielkich miastach. W połączeniu z niekorzystną strukturą wieku daje to w efekcie relatywnie dużą liczbę zgonów.

Od początku lat 90-tych choroby układu krążenia oraz nowotwory złośliwe są głównymi przyczynami zgonów na świecie, w tym także w Polsce i w Łodzi.

² Trwanie życia w 2011 roku, GUS, Warszawa 2012, s. 24.

³ Państwowy Zakład Higieny, Sytuacja Zdrowotna Ludności Polski, Warszawa 2008.

Wykres 2. Struktura przyczyn zgonów w Łodzi w 2010 r.

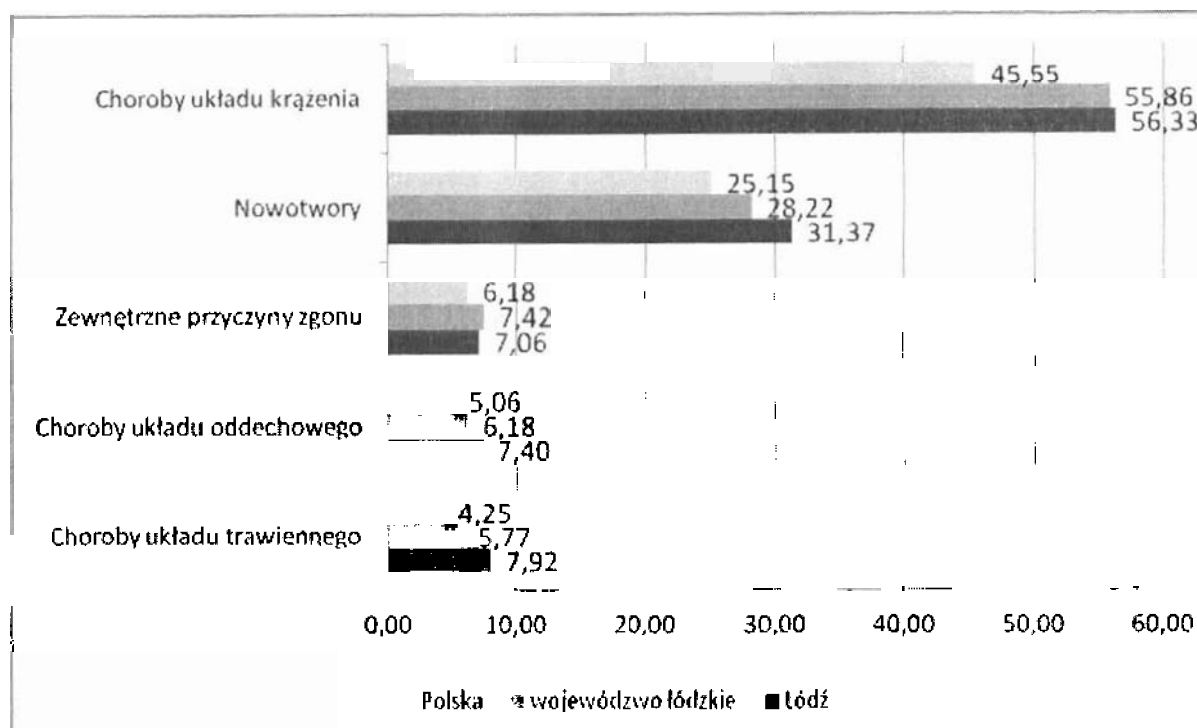

Źródło: Bank Danych Lokalnych, www.stat.gov.pl [11.09.2012]

Wśród przyczyn zgonów, oprócz chorób układu krążenia i nowotworów złośliwych, wysoki odsetek od wielu lat wykazują zewnętrzne przyczyny zgonów (urazy, zatrucia i samobójstwa).

Porównując wskaźniki zgonów dla Łodzi z danymi ogólnokrajowymi należy zauważyć, iż wskaźniki te w zakresie głównych przyczyn są wyższe w Łodzi, w szczególności dla nowotworów. Podobna sytuacja, choć o mniejszym nasileniu, ma miejsce w przypadku gdy dokonamy porównania zgonów w Łodzi ze wskaźnikami dla województwa łódzkiego. Wyjątek stanowi liczba zgonów z powodu przyczyn zewnętrznych, która jest niższa.

Wykres 3. Wskaźnik zgonów w Polsce, województwie łódzkim i Łodzi w 2010 r.
(na 10 tys. mieszkańców)

Źródło: Wojewódzkie Centrum Zdrowia Publicznego w Łodzi, Bank Danych Lokalnych, www.stat.gov.pl

Choroby układu krążenia

- Choroby układu krążenia w 2010 r. były przyczyną 46% wszystkich zgonów w Polsce, 45,5 % ogółu zgonów w województwie łódzkim i 40,7 % wszystkich zgonów w Łodzi, gdzie od kilku lat zauważalna jest tendencja spadkowa.
- Współczynnik zgonów na 10 tys. w 2010 r. wynosił: w Polsce - 45,55, w woj. łódzkim 55,86 (w 2008 r. – 58,09), zaś w Łodzi 56,33 (w 2008 r. – 58,8).

W poradniach podstawowej opieki zdrowotnej w województwie w 2010 r. leczonych było 421.508 osób z powodu chorób układu krążenia. Wśród leczonych ponad 60 % stanowili pacjenci z chorobą nadciśnieniową, a co czwarty leczony cierpiał na niedokrwinną chorobę serca. Najwyższy odsetek leczonych z powodu chorób układu krążenia stanowili pacjenci powyżej 55 roku życia (75%). Wskaźnik na 10 tys. mieszkańców leczonych ogółem w 2010 r. dla województwa wyniósł 2.043. W tym samym okresie wskaźnik ten dla miasta Łodzi był nieco wyższy niż w województwie i wyniósł 2.049. Na blisko 130.000 osób leczonych z powodu chorób układu krążenia (2010 r.) mieszkańcy Łodzi najczęściej leczyli się z powodu choroby nadciśnieniowej (81.348 osób) oraz z powodu choroby niedokrwiennej serca (38.919 osób).

Rozpowszechnienie chorób układu krążenia wśród mieszkańców Łodzi ma swe źródło między innymi w ich niskim poziomie świadomości zdrowotnej i istotnie wpływa na absencję chorobową wśród osób w wieku produkcyjnym prowadząc do wysokich kosztów pracy.

Nowotwory złośliwe

- Drugą w kolejności przyczynę zgonów w Polsce stanowią nowotwory złośliwe - 25,4% wszystkich zgonów. W 2010 r. dla mieszkańców województwa łódzkiego stanowiły one 23% wszystkich zgonów. W woj. łódzkim w 2010 roku z powodu nowotworów zmarło 7175 osób, z czego tylko w Łodzi 2331, zaś współczynnik zgonów wynosił 28,22 na 10 tys. mieszkańców, przy czym najwyższy był dla m. Łodzi - 31,37 i był znacznie wyższy od średniej krajowej (25,15).

Wskaźnik zgonów na 10 tys. ludności z powodu nowotworów złośliwych był wyższy w grupie mężczyzn (32,0) niż w grupie kobiet (23,2).

- Ponad 93,6% wszystkich zgonów z powodu nowotworów złośliwych wystąpiło w wieku powyżej 50 roku życia, przy czym najwięcej zgonów ma miejsce w grupie wiekowej 70 – 79 lat.
- Zagrożenie życia z powodu nowotworów złośliwych nie zmniejsza się, a w przypadku raka jelita grubego i gruczołu krokowego wzrasta. Najczęstszymi przyczynami zgonów z powodu nowotworów złośliwych u mężczyzn są: rak płuca, żołądka, gruczołu krokowego, jelita grubego, a u kobiet: rak piersi, płuca, jelita grubego, szyjki macicy.

Znaczące rozpowszechnienie nowotworów złośliwych, szczególnie wśród osób starszych, powoduje wysokie zapotrzebowanie na opiekę paliatywną i inne formy pomocy przewlekłe chorym.

Zewnętrzne przyczyny zgonu

Wśród przyczyn zgonów, oprócz chorób układu krążenia i nowotworów złośliwych, wysoki odsetek od wielu lat wykazują zewnętrzne przyczyny zgonów (urazy, wypadki i samobójstwa), które zajmują trzecie miejsce wśród przyczyn zgonów. W Polsce w 2010 r. wynosiły 6,2% wszystkich zgonów. W woj. łódzkim w 2010 r. stanowiły 6,0% (w 2006 - 6,95 %) wszystkich zgonów - z tego powodu zmarło 1.886 osób. Wskaźnik zgonów w województwie łódzkim jest wysoki - wyniósł 7,4 na 10 tys. mieszkańców (Polska – 6,2) – co daje drugie miejsce w kraju, po województwie dolnośląskim. W Łodzi z powodów zewnętrznych zmarło w 2010 r. 519 osób, co dało współczynnik na poziomie 7,0 na 10 tys. mieszkańców – wyższy niż średnia krajowa. W tej grupie zgonów dominują: zamierzone samouszkodzenia – 21,5%, wypadki komunikacyjne – 18,4%, upadki – 12,7%. Wzrosła częstość zgonów spowodowanych samobójstwami, przewyższając liczbę zgonów w wyniku wypadków komunikacyjnych. Umieralność z powodu przyczyn zewnętrznych jest w Łodzi wyższa niż w populacji miejskiej Polski, zwłaszcza w wyniku zamierzonego samouszkodzenia.

Wybrane choroby zakaźne i inne choroby o istotnym znaczeniu dla sytuacji zdrowotnej mieszkańców Łodzi.

Gruźlica

Zapadalność na gruźlicę w Polsce jest ok. 2,5-krotnie wyższa niż w krajach Unii Europejskiej. W 2010 roku zapadalność na gruźlicę w Polsce wynosiła 19,7. W woj. łódzkim zapadalność na gruźlicę (współczynnik na 100 tys. ludności) należy do najwyższych w Polsce

i ponownie obserwowany jest wzrost zachorowań: 2004 r. – 30,5, w 2006 r. – 30,3 w 2007 r. – 28,7., zaś w 2010 – 31,9. Choć obserwuje się stały spadek nowych zachorowań na gruźlicę płuc i pozapłucną o ok. 100 przypadków rocznie, to Łódź nadal jest miastem o istotnie wyższej zachorowalności niż przeciętna krajowa. Współczynnik zapadalności na gruźlicę bardzo wyraźnie wzrasta wraz z wiekiem, jednakże prawie połowa zachorowań dotyczy osób w wieku 15-44 lata. W poradniach gruźlicy i chorób płuc leczono w 2010 roku na gruźlicę płucną i pozapłucną 1.028 osób, w tym 738 zarejestrowanych w roku sprawozdawczym. Wskaźnik leczonych wyniósł 4,1 na 10 tys. mieszkańców i był nieco wyższy niż w roku poprzednim (2009 – 3,9). Ogółem z powodu gruźlicy i innych chorób układu oddechowego leczono w poradniach gruźlicy i chorób płuc w 2010 roku 120.562 osób, tj. o 27.696 więcej niż w 2008 roku.

Cukrzyca

Cukrzyca stanowi poważny problem medyczny, społeczny i ekonomiczny zarówno ze względu na jej rozpowszechnienie, konieczność wieloletniego kosztownego leczenia, jak i liczne powikłania. Należy do najczęstszych przyczyn zgłaszalności pacjentów do poradni podstawowej opieki zdrowotnej. Najwyższy odsetek leczonych z powodu cukrzycy utrzymuje się w grupie osób w wieku 55 – 64 lat. Częstość występowania cukrzycy typu 2 rośnie gwałtownie na całym świecie, a równolegle do niej wzrastają pośrednie i bezpośrednie koszty jej leczenia. Leczenie cukrzycy i jej powikłań pochłania corocznie od 7 do 14% całkowitych nakładów na ochronę zdrowia w Europie i USA. Koszty leczenia cukrzycy będą nadal rosły, ponieważ choroba ta ujawnia się w coraz młodszym wieku, czego bezpośrednią konsekwencją będzie wydłużenie czasu życia z cukrzycą, a co za tym idzie zwiększone ryzyko rozwoju powikłań cukrzycowych. U większości chorych zagrożenie cukrzycą wynika z nadmiernej masy ciała, małej aktywności fizycznej, podwyższonego ciśnienia tętniczego krwi, błędów żywieniowych, palenia tytoniu, nadmiernego spożywania alkoholu.

Z powodu cukrzycy pod opieką lekarza podstawowej opieki zdrowotnej w województwie łódzkim w 2010 roku pozostawało 101.857 osób w wieku powyżej 19 lat, w tym 46.266 leczonych insuliną. Zwraca uwagę stały wzrost leczonych z powodu cukrzycy - w stosunku do roku 2008 o 11.619 osób, w tym leczonych insuliną o 15.714 osób. Wskaźnik leczonych z powodu cukrzycy na 10 tys. mieszkańców województwa w 2010 r. wynosił 493,82. W Łodzi wskaźnik ten był wyższy i wyniósł 537,46. Pod opieką lekarza znajdowało się 33.722 osób z czego 16.858 leczonych insuliną. Najwyższy odsetek leczonych (46%) z powodu cukrzycy to pacjenci w wieku 65 lat i więcej. Przyczynia się to także do częstego występowania powikłań naczyniowych, w tym chorób układu krążenia, wymagających kompleksowej opieki medycznej.

Zaburzenia psychiczne

Zaburzenia psychiczne stanowią coraz poważniejszy problem zdrowia publicznego ostatnich lat. Obok chorób układu krążenia, są najczęstszą przyczyną obniżenia pełnej sprawności życiowej. W miastach woj. łódzkiego widoczny jest wzrost liczby leczonych w poradniach zdrowia psychicznego: w 2004 r wskaźnik na 10 tys. ludności wynosił 271,8, w 2009 – 317,24, natomiast w 2010 r. 366,20.

W poradniach zdrowia psychicznego leczy się co roku więcej chorych. W 2010 roku nastąpił dalszy wzrost liczby leczonych w poradniach zdrowia psychicznego. Ogółem leczono 92.809 osób, tj. o 12.173 więcej niż w roku 2009. Wzrasta także liczba leczonych po raz

pierwszy z 20.779 osób w 2009 roku do 23.235 w 2010 roku. Największy odsetek leczonych (26%) stanowią pacjenci z zaburzeniami nerwicowymi związanymi ze stresem.

Ponad 12% to pacjenci ze schizofrenią, natomiast 11% to pacjenci z innymi zaburzeniami psychiatrycznymi. Ponad połowa (61%) leczonych w poradniach zdrowia psychicznego to osoby wieku 30 – 64 lata.

W porównaniu do 2009 r., w roku 2010 nieznacznie – bo o 260 osób - zmalała liczba leczonych ogółem w poradniach odwykowych. W 2010 roku leczono ogółem 15.646 osoby, w tym po raz pierwszy 8.756 osób. Liczba leczonych po raz pierwszy wzrosła o 101 osób. Największy odsetek (72%) leczonych stanowią pacjenci z zespołem uzależnienia. Prawie 83% leczonych to pacjenci w wieku 30 – 64 lat.

W poradniach leczenia i rehabilitacji osób uzależnionych leczono 2.141 osób, co stanowiło wzrost o 429 osób (35%) w porównaniu do 2009 r. Przyczyną leczenia było głównie używanie substancji psychoaktywnych (55%). W prawie 61% są to osoby w wieku 30 – 64 lat.

W poradniach psychologicznych liczba leczonych dynamicznie wzrasta. W 2008 roku leczono ogółem 2.839 osób, w 2009 r. 2.816, natomiast w 2010 r. 5.104 osoby. Z tej liczby 89% to pacjenci z zaburzeniami psychicznymi (bez uzależnień). Największy odsetek leczonych stanowią pacjenci w wieku 30-65 lat (41%).

Uzależnienia i przemoc

Skala problemu alkoholowego w Polsce i Łodzi jest znacząca. W Polsce liczba osób pijących szkodliwie waha się od 5 do 7% populacji, a uzależnieni stanowią ok. 2–3% populacji. Dorośli i dzieci żyjący w otoczeniu alkoholika to ok. 3-4 % populacji. Około 2/3 tych osób doświadcza różnych form przemocy związanej z piciem alkoholu. Alkohol jest odpowiedzialny za ok. 12% przedwczesnych zgonów i niepełnosprawności fizycznej oraz inwalidztwa u mężczyzn oraz 2% u kobiet. Niektóre wskaźniki obrazujące zakres zjawiska w samej Łodzi przedstawiają się następująco. Liczba osób uzależnionych od alkoholu to 2-3% populacji, dorośli żyjący w otoczeniu alkoholika (współmałżonkowie, rodzice) to ok. 4% populacji, dzieci wychowujące się w rodzinach alkoholowych to także ok. 4% populacji, osoby pijące szkodliwie to 5-7% populacji, ofiary przemocy domowej w rodzinach z problemem alkoholowym to 2/3 osób dorosłych i 2/3 dzieci z tych rodzin. Picie alkoholu dotyka różnych grup społecznych, szczególnie niepokojące jest picie wśród dzieci i młodzieży. Jak wykazały badania picie alkoholu jest powszechne w Łodzi wśród młodzieży studiującej – jedynie 1% badanych deklaruje całkowitą abstynencję, a ok. 11% badanych stanowiło grupę ryzyka uzależnienia od alkoholu⁴.

Na skalę problemu alkoholowego wskazują dane dotyczące Miejskiego Centrum Zdrowia Publicznego im. Bł. R. Chylińskiego (dawniej Miejskiego Ośrodka Profilaktyki i Terapii Uzależnień im. Bł. R. Chylińskiego), gdzie do jednej z jego jednostek organizacyjnych - Zakładu Medycyny Uzależnień (ZMU) - trafia rocznie ok. 15-20 tysięcy osób (ok. 1500 miesięcznie, ok. 50-70 dziennie) będących pod wpływem alkoholu. Większość z nich stanowią mężczyźni (80-90%), osoby niepracujące (80%), przebywające w tej placówce więcej niż dwa razy w skali roku (65%). Blisko 40% z nich to osoby przywiezione do ZMU bezpośrednio z ulicy, a ponad 50% - w wyniku interwencji Policji, podczas awantur w miejscach publicznych lub w domu. Do ZMU w 2010 roku przyjęto ogółem 18.742 osoby, z czego 89% stanowili mężczyźni. Najwięcej osób znajdowało się w przedziale wiekowym 30-50 lat, czyli w wieku produkcyjnym (8876 osób, co stanowiło 47,3%) oraz w przedziale

⁴ J. Chodkiewicz, Picie alkoholu oraz wiedza o jego działaniu wśród studentów łódzkich szkół wyższych, „Alkoholizm i Narkomania”, 2006, nr 2, s. 107-120.

wiekowym powyżej 50 lat (7990 osób, co stanowiło 42,6%). Powyższe dane pozwalają zaklasyfikować pacjentów ZMU jako grupę społeczną wysokiego ryzyka, obciążoną chorobami i związaną z licznymi patologiami życia społecznego. U pacjentów leczonych w ZMU występują bardzo często schorzenia somatyczne, takie jak: odmrożenia, zranienia i urazy, cukrzyca, nadciśnienie tętnicze, choroba niedokrwienna serca, astma oskrzelowa, choroby naczyń obwodowych, napady padaczkowe, krwotoki w obrębie OUN, choroby skóry oraz choroby pasożytnicze. W innej jednostce organizacyjnej Ośrodka, tj. Zakładzie Psychoterapii Uzależnień (ZPU), zarejestrowanych jest prawie 11 tys. osób uzależnionych i współuzależnionych. W 2010 roku przyjęto 2051 osób (przyjęcia pierwszorazowe), w tym uzależnieni - 1642, współuzależnieni - 367, narkomani - 42.

Z uzależnieniem od alkoholu często wiąże się przemoc w rodzinie. Skalę problemu trudno jest oszacować, a szczególnie trudno - wobec dzieci. W bardzo wielu przypadkach ofiary przemocy nie zgłaszają się po pomoc w obawie przed sprawcą. Z danych wynika, że liczba przypadków przemocy w rodzinie, które zostały objęte jakimś rodzajem interwencji przez Ośrodek wynosi ok. 2500 rocznie, stanowi to jednak wierzchołek góry lodowej.

Należy zwrócić uwagę, że podawane liczby nie do końca odzwierciedlają wielkość problemu, bowiem część przypadków, tzw. trudnych sytuacji rodzinnych (uzależnienia, przemoc), „objawia się” w podstawowej opiece zdrowotnej, jako zaburzenia somatyczne. Wobec ograniczonego czasu, jaki lekarz poz może poświęcić na trudny w takim wypadkach wywiad rodzinny, część rodzin nie uzyskuje wystarczająco wcześnie pomocy, co jest szczególnie niekorzystne, gdy dotyczy dzieci.

Wybrane choroby u dzieci

Pod opieką lekarza podstawowej opieki zdrowotnej z powodu przewlekłych schorzeń w województwie w 2010 roku pozostawało 130.246 dzieci wieku 0 – 18 lat (wskaźnik 2.761 /10 tys. ludności), w Łodzi - ponad 31 tys. (wskaźnik 2.874,4/10 tys. ludności). Najczęstszym schorzeniem u dzieci są alergie (30,29%), zniekształcenia kręgosłupa (19,3%). Wysoki odsetek (11,65%) stanowią również zaburzenia refrakcji i akomodacji oka.

Wady wzroku: Z danych Wojewódzkiego Centrum Zdrowia Publicznego w Łodzi dotyczących obowiązkowych testów przesiewowych i badań profilaktycznych dzieci i młodzieży szkolnej wynika, że zaburzenia wzroku stanowią drugi pod względem częstości występowania problem zdrowotny w populacji szkolnej województwa łódzkiego. Wady wzroku zostały wykryte u 16% ogółu uczniów, przy czym odsetek dzieci i młodzieży z problemami narządu wzroku wzrastał z kolejnym etapem nauki w szkołach. Biorąc pod uwagę fakt, że poziom wykonania testów przesiewowych nie jest w pełni zadowalający, można stwierdzić, że rzeczywista liczba dzieci z zaburzeniami narządu wzroku może być wyższa. Zaleca się wykonanie pełnego badania okulistycznego u dziecka do ukończenia 4-5 roku życia. Każde dziecko rozpoczynające naukę i uczące się powinno przynajmniej raz w roku przejść badanie okulistyczne szczególnie gdy ma problemy w nauce lub skarży się na bóle oczu lub głowy.

Nadwaga i otyłość: Z analizy badań dzieci łódzkich wynika, że nadmierna masa ciała, w tym nadwaga i otyłość, dotyczą średnio 15,1% i 3,7% badanej populacji. U chłopców zarówno nadwaga, jak i otyłość, w porównaniu z dziewczętami występowała istotnie częściej (u chłopców odpowiednio 17% i 4,4%; u dziewcząt odpowiednio 13,2% i 2,9%).

3. Zachowania zdrowotne mieszkańców Łodzi i samoocena zdrowia mieszkańców Łodzi.

Wiosną 2012 roku na zlecenie Biura Strategii Miasta w Departamencie Prezydenta Urzędu Miasta Łodzi, Korporacja Badawcza Pretendent Sp. z o. o. zrealizowała badanie w zakresie:

- oceny sytuacji w mieście, w tym działania instytucji miejskich,
- częstotliwości korzystania z usług w mieście,
- najważniejszych priorytetów dla władz lokalnych.

Wyniki badania przedstawione zostały w raporcie pt. „Badanie jakości życia mieszkańców oraz jakości usług publicznych w Łodzi”.

W trakcie badania mieszkańców Łodzi zapytano między innymi jak oceniają poszczególne dziedziny, za które odpowiedzialny jest samorząd. Ochrona zdrowia oceniona została przez mieszkańców (n=1170) następująco: 25% respondentów oceniło ją bardzo źle, 32% raczej źle, 25% przeciętnie, 14% raczej dobrze, 2% bardzo dobrze, a pozostałe 2% nie miało w tej sprawie wyrobionej opinii.

Tabela 3. Ocena sytuacji ochrony zdrowia w mieście w zależności od wieku respondentów (wartości zaokrąglono do pełnego procenta)

Dziedzina życia	Wiek badanych	Bardzo źle	Raczej źle	Przeciętnie	Raczej dobrze	Bardzo dobrze	Nie mam zdania
Ochrona zdrowia	18-24	10%	30%	38%	14%	4%	5%
	25-34	17%	31%	29%	15%	2%	5%
	35-44	21%	41%	23%	12%	1%	2%
	45-54	28%	31%	23%	15%	2%	1%
	55-64	34%	27%	23%	11%	3%	3%
	65 i więcej	31%	32%	18%	14%	3%	1%

Zródło: Badanie jakości życia mieszkańców oraz jakości usług publicznych w Łodzi. KB PRETENDENT, 2012

Łodzianie (n=1170) byli również pytani o poziom zadowolenia z poszczególnych elementów wpływających na życie, w tym także ze stanu zdrowia, który pozytywnie oceniło 52% badanych (7% odpowiedzi – bardzo źle, 15% - raczej źle, 26% - przeciętnie, 40% - raczej dobrze, 12% - bardzo dobrze). Zróżnicowanie ocen własnego stanu zdrowia wśród mieszkańców Łodzi ze względu na płeć przedstawia się następująco: bardzo źle ocenia swoje zdrowie 6% mężczyzn i 8% kobiet, raczej źle 14% mężczyzn i 16% kobiet, przeciętnie 23% mężczyzn i 28% kobiet, raczej dobrze 43% mężczyzn i 37% kobiet, bardzo dobrze 14% mężczyzn i 10% kobiet, 1% kobiet nie ma w tej sprawie zdania.

Tabela 4. Zróźnicowanie oceny własnego zdrowia przez mieszkańców Łodzi w zależności od wieku (wartości zaokrąglono do pełnego procenta):

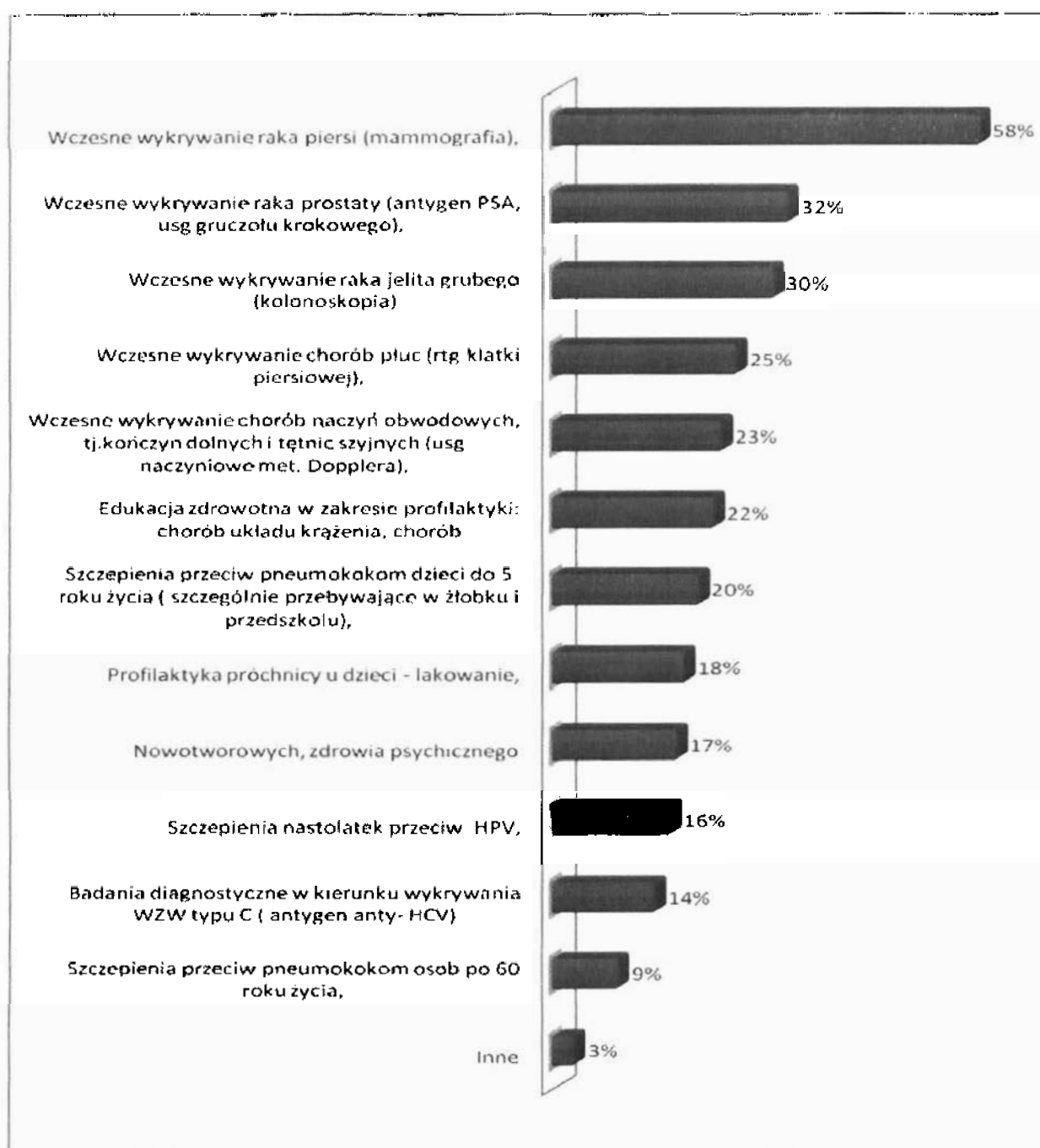
Dziedzina życia	Wiek badanych	Bardzo źle	Raczej źle	P o c i t n i e	Rac j d o b e	Bardzo dobrze	Nie mam zdania
Stan zdrowia	18-24	1%	4%	11%	56%	29%	
	25-34	2%	7%	19%	50%	22%	
	35-44	4%	7%	24%	53%	12%	
	45-54	5%	16%	26%	46%	5%	
	55-64	9%	22%	32%	30%	6%	1%
	65 i więcej	14%	26%	35%	19%	5%	

Źródło: Badanie jakości życia mieszkańców oraz jakości usług publicznych w Łodzi. KB PRETENDENT, 2012

W zakresie zdrowego stylu życia, 14% łodzian przynajmniej raz w tygodniu uprawia amatorsko sport, przy czym częściej robią to mężczyźni (17%) niż kobiety (12%). Sport jest bardziej popularny wśród ludzi młodych – 27% osób w wieku 18-24 lat jest aktywnych fizycznie przynajmniej raz w tygodniu, natomiast w wieku 55-64 lat jest to 9% a wśród osób powyżej 65 roku życia - jedynie 7% populacji.

Badani (n=1170) w kolejnym pytaniu mogli wskazać programy profilaktyczne, z zakresu ochrony zdrowia, które powinny być realizowane w pierwszej kolejności. Najczęściej mieszkańcy Łodzi wymienili: wczesne wykrywanie raka piersi (58%), wczesne wykrywanie raka prostaty (32%), wczesne wykrywanie raka jelita grubego (30%), a także wczesne wykrywanie chorób płuc (25%), wczesne wykrywanie chorób naczyń obwodowych, tj. kończyn dolnych i tętnic szyjnych (23%), edukację zdrowotną w zakresie profilaktyki: chorób układu krążenia (22%). Pozostałe elementy przedstawia poniższy wykres.

Wykres 4. Zainteresowanie dorosłych łodzian badaniami profilaktycznymi

Źródło: Badanie jakości życia mieszkańców oraz jakości usług publicznych w Łodzi. KB PRETENDENT, 2012

4. Dostępność do opieki zdrowotnej.

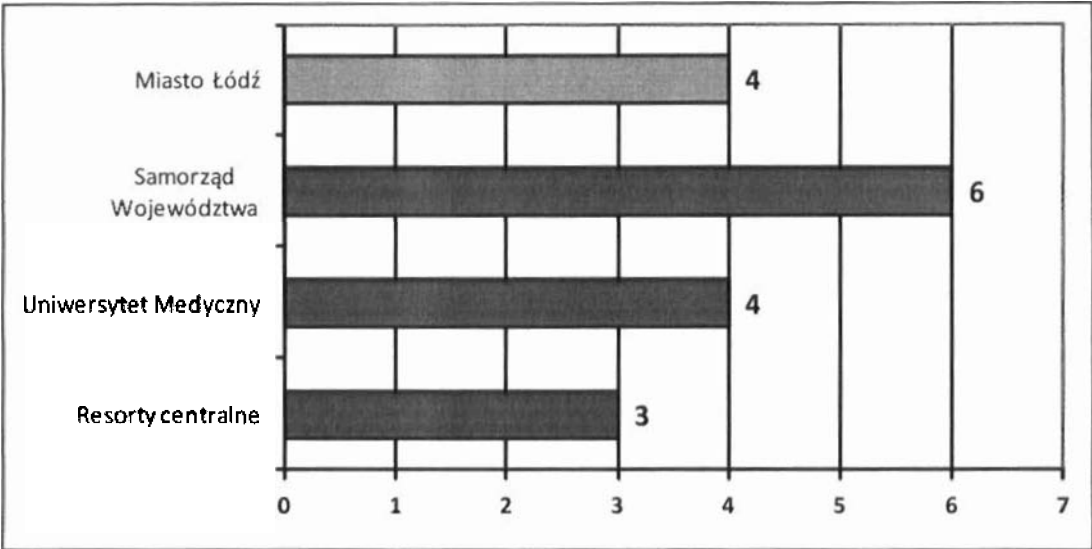
Na terenie Łodzi podmioty udzielające świadczeń zdrowotnych finansowanych ze środków publicznych stanowią zarówno jednostki publiczne, jak i niepubliczne.

O dostępności do opieki zdrowotnej decydują zasoby kadrowe, infrastrukturalne i finansowe podmiotów leczniczych, sposób organizacji opieki zdrowotnej oraz poziom finansowania w ramach kontraktów z Narodowym Funduszem Zdrowia.

4.1. Podmioty lecznicze na terenie Łodzi i ich działalność.

4.1.1. Szpitale - stan na 31 XII 2011.

Wykres 5. Liczba szpitali (podmiotów leczniczych) na terenie Łodzi według podmiotu tworzącego.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Rejestru Podmiotów Wykonujących Działalność Leczniczą, www.rejestrzoz.gov.pl

1) Szpitale nadzorowane przez Ministerstwo Zdrowia

Tabela 5. Szpitale nadzorowane przez Ministerstwo Zdrowia

L.p.	Nazwa szpitala	Adres	Oddziały
1	Instytut "Centrum Zdrowia Matki Polki" w Łodzi	ul. Rzgowska 281/289	chirurgiczny, chirurgii onkologicznej, chirurgii ręki, endokrynologiczny, gastrologiczny, ginekologiczno-położniczy, kardiochirurgiczny, kardiologiczny, nefrologiczny, neurochirurgiczny, neurologiczny, noworodków i wcześniaków, OIOM, okulistyczny, oparzeniowy, otolaryngologiczny, pediatryczny, urazowo-ortopedyczny
2	Instytut Medycyny Pracy im. prof. dr. med. Jerzego Nofera w Łodzi	ul. Św. Teresy od Dzieciątka Jezus 8	chorób zawodowych, toksykologiczny

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Rejestru Podmiotów Wykonujących Działalność Leczniczą, www.rejestrzoz.gov.pl

2) Szpitale nadzorowane przez Ministerstwo Spraw Wewnętrznych

Tabela 6. Szpitale nadzorowane przez Ministerstwo Spraw Wewnętrznych.

Nazwa szpitala	Adres	Oddziały
Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej Ministerstwa Spraw Wewnętrznych w Łodzi	ul. Północna 42	chirurgiczny, chirurgii naczyń, chirurgii onkologicznej, ginekologiczno-położniczy, kardiologiczny, OIOM, okulistyyczny, otolaryngologiczny, rehabilitacyjny, urazowo-ortopedyczny, urologiczny, wewnętrzny

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Rejestru Podmiotów Wykonujących Działalność Leczniczą, www.rejestrzoz.gov.pl

3) Szpitale nadzorowane przez Uniwersytet Medyczny w Łodzi

Tabela 7. Szpitale nadzorowane przez Uniwersytet Medyczny w Łodzi

L.p.	Nazwa szpitala	Adres	Oddziały
1	Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej Centralny Szpital Kliniczny - Instytut Stomatologii Uniwersytetu Medycznego w Łodzi	ul. Pomorska 251	alergologiczny, dermatologiczny, hostel, ośrodek rehabilitacji dziennej, psychiatryczny, psychiatryczny dzienny, zabiegowy jednego dnia
2	Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej Uniwersytecki Szpital Kliniczny Nr 1 im. Norberta Barlickiego Uniwersytetu Medycznego w Łodzi	ul. Kopcińskiego 22	chirurgiczny, chirurgii plastycznej, chirurgii szczękowo-twarzowej, diabetologiczny, gastrologiczny, gruźlicy i chorób płuc, kardiologiczny, nefrologiczny, neurochirurgiczny, neurologiczny, OIOM, okulistyyczny, otolaryngologiczny, ratownictwa, wewnętrzny
3	Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej Uniwersytecki Szpital Kliniczny im. Wojskowej Akademii Medycznej Uniwersytetu Medycznego w Łodzi - Centralny Szpital Weteranów	ul. Żeromskiego 113 ul. Sterlinga 1/3 Pl. Hallera 1	chirurgiczny, chirurgii ręki, chirurgii szczękowo-twarzowej, dermatologiczny, endokrynologiczny, gastrologiczny, kardiochirurgiczny, kardiologiczny, nefrologiczny, neurochirurgiczny, neurologiczny, OIOM, okulistyyczny, ośrodek rehabilitacji dziennej, otolaryngologiczny, rehabilitacyjny, urazowo-ortopedyczny, urologiczny, wewnętrzny
4	Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej Uniwersytecki Szpital Kliniczny Nr 4 im. Marii Konopnickiej Uniwersytetu Medycznego w Łodzi	ul. Sporna 36/50	chemioterapii, chirurgiczny, diabetologiczny, gruźlicy i chorób płuc, kardiologiczny, neurologiczny, OIOM, okulistyyczny, oparzeniowy, otolaryngologiczny, patologii noworodka, pediatriczny, ratownictwa, rehabilitacyjny, urologiczny

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Rejestru Podmiotów Wykonujących Działalność Leczniczą, www.rejestrzoz.gov.pl

4) Szpitale nadzorowane przez Urząd Marszałkowski w Łodzi

Tabela 8. Szpitale nadzorowane przez Urząd Marszałkowski w Łodzi

L.p.	Nazwa szpitala	Adres	Oddziały
1	Wojewódzki Specjalistyczny Szpital im. M. Pirogowa w Łodzi	ul. Wólczańska 195 ul. Wileńska 37	chirurgiczny, chirurgii naczyń, gastrologiczny, ginekologiczno-położniczy, ginekologii onkologicznej, hematologiczny, kardiologiczny, noworodków i wcześniaków, OIOM, otolaryngologiczny, patologii noworodka, urologiczny, wewnętrzny
2	Wojewódzki Szpital Specjalistyczny im. M. Kopernika	ul. Pabianicka 62 Al. Piłsudskiego 71	alergologiczny, chemioterapii, chirurgiczny, chirurgii klatki piersiowej, chirurgii naczyń, chirurgii onkologicznej, chorób zakaźnych, obserwacyjno-izolacyjny, dla przewlekłe chorych i opieki paliatywnej, ginekologiczno-położniczy, ginekologii onkologicznej, hematologiczny, kardiologiczny, nefrologiczny, neurochirurgiczny, neurologiczny, noworodków i wcześniaków, OIOM, otolaryngologiczny, radioterapii, rehabilitacyjny, reumatologiczny, urazowo-ortopedyczny, urologiczny, wewnętrzny
3	Wojewódzki Specjalistyczny Szpital im. dr. Wł. Biegańskiego w Łodzi	ul. Kniaziewicza 1/5	chorób zakaźnych i obserwacyjno-izolacyjny, dermatologiczny, gastrologiczny dzienny, kardiologiczny, OIOM, ośrodek rehabilitacji dziennej, rehabilitacyjny, wewnętrzny, zakład opiekuńczo-leczniczy
4	Wojewódzkie Centrum Ortopedii i Rehabilitacji Narządu Ruchu im. dr. Z. Radlińskiego w Łodzi	ul. Drewnowska 75	rehabilitacyjny, urazowo-ortopedyczny
5	Specjalistyczny Psychiatryczny Zespół Opieki Zdrowotnej w Łodzi	ul. Aleksandrowska 159	leczenia uzależnień, psychiatryczny, psychiatryczny dzienny, rehabilitacyjny
6	Wojewódzki Zespół Zakładów Opieki Zdrowotnej - Centrum Leczenia Chorób Płuc i Rehabilitacji w Łodzi	ul. Okólna 181 ul. Szpitalna 5, Tuszyn	chirurgii klatki piersiowej, gruźlicy i chorób płuc, kardiologiczny, neurologiczny, OIOM, rehabilitacyjny, urologiczny, wewnętrzny

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Rejestru Podmiotów Wykonujących Działalność Leczniczą, www.rejestrzoz.gov.pl

5) Szpitale nadzorowane przez Urząd Miasta Łodzi

Tabela 9. Szpitale nadzorowane przez Urząd Miasta Łodzi

L.p.	Nazwa szpitala	Adres	Oddziały
1	I Szpital Miejski im. dr. E. Sonnenberga w Łodzi	ul. Pieniny 30	chirurgiczny, urazowo-ortopedyczny, wewnętrzny
	II Szpital Miejski im. dr. Ludwika Rydygiera w Łodzi	ul. Sterlinga 13	ginekologiczno-położniczy, noworodków i wcześniaków
2	III Szpital Miejski im. dr. Karola Jonschera w Łodzi ⁵	ul. Milionowa 14	chirurgiczny, neurologiczny, OIOM, okulistyczny, ośrodek rehabilitacji dziennej, SOR, rehabilitacyjny, udarowy, urazowo-ortopedyczny, wewnętrzny

⁵ Zakres działalności został poszerzony o ginekologię – patrz przypis poniżej.

IV Szpital Miejski im. dr. Henryka Jordana w Łodzi ⁶	ul. Przyrodnicza 7/9	chirurgiczny, ginekologiczny, wewnętrzny
---	----------------------	--

Zródło: opracowanie własne

6) Szpitale niepubliczne

Tabela 10. Szpitale niepubliczne⁷

L.p.	Nazwa szpitala	Adres	Oddziały
	Szpital Zakonu Bonifratrów Św. Jana Bożego	ul. Kosynierów Gdyńskich 61	chirurgiczny, kardiologiczny, medycyny paliatywnej, okulistyczny, OIOM, wewnętrzny
2	Klinika Okulistyczna "JASNE BLONIA"	ul. Rojna 90	okulistyczny
	Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej "CONTACT-MED" Sp. z o.o.	ul. Cmentarna 1	okulistyczny
	Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej "ENDOTERAPIA"	ul. Kopernika 38	gastrologiczny
5	Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej "MEDEOR PLUS" Szpital Wielospecjalistyczny	ul. Ciesielska 8	ginekologiczno-położniczy, noworodków i wcześniaków, okulistyczny
6	Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej "MEDICAL MAGNUS CLINIC"	ul. Kopernika 38	urazowo-ortopedyczny
	Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej "SALVE MEDICA"	ul. Szparagowa 10	chirurgiczny, gastrologiczny, ginekologiczno-położniczy, neurochirurgiczny, noworodków i wcześniaków, okulistyczny, urazowo-ortopedyczny, urologiczny
8	Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Chirurgia Ortopedyczna Ośrodek Artroskopii "AGAMED"	ul. Traugutta 8/10	urazowo-ortopedyczny

Zródło: opracowanie własne na podstawie danych z Rejestru Podmiotów Wykonujących Działalność Leczniczą, dane Oddziału Łódzkiego Narodowego Funduszu Zdrowia

Jednym z popularnych parametrów dostępności do świadczeń szpitalnych jest liczba łóżek na poszczególnych rodzajach oddziałów. W systemie powszechnego ubezpieczenia zdrowotnego istotnym parametrem wpływającym na dostępność do świadczeń jest głównie poziom ich finansowania i tzw. limity na świadczenia. Odzwierciedleniem tego jest tworzenie „kolejek do świadczeń”, w szczególności szpitalnych, nie z powodu braku łóżek, lecz z powodu niskiej wartości kontraktów.

Miejskie zakłady opieki zdrowotnej pełnią istotną rolę w systemie lecznictwa szpitalnego w Łodzi. W zakresie specjalistycznych świadczeń szpitalnych miejskie szpitale są potentatem w dziedzinie chorób wewnętrznych - 47 % łóżek, chirurgii ogólnej oraz

⁶ Obecnie szpital posiada wyłącznie oddział chorób wewnętrznych. Świadczenia zdrowotne realizowane przez oddział chirurgii ogólnej, po wstępnym włączeniu go w strukturę III Szpitala Miejskiego im. K. Jonschera, zostały przeniesione do tego szpitala. Świadczenia ginekologiczne są realizowane na oddziale ginekologii na terenie IV SM, ale w strukturze III SM.

⁷ Od 1 stycznia 2012 r. w ramach kontraktu z NFZ rozpoczął także działalność jeszcze jeden niepubliczny szpital: MED-GASTR Hospital, ul. Mokra 4.

ortopedii i traumatologii – 35 % łóżek. W miejskich zakładach opieki zdrowotnej nie ma natomiast łóżek opieki paliatywnej oraz długoterminowej.

Tabela 11. Liczba łóżek i liczba pacjentów leczonych w szpitalach wg oddziałów i podmiotów tworzących (stan na 31 grudnia 2011 r.)
(zestawienie nie uwzględnia szpitala MSW – brak danych)

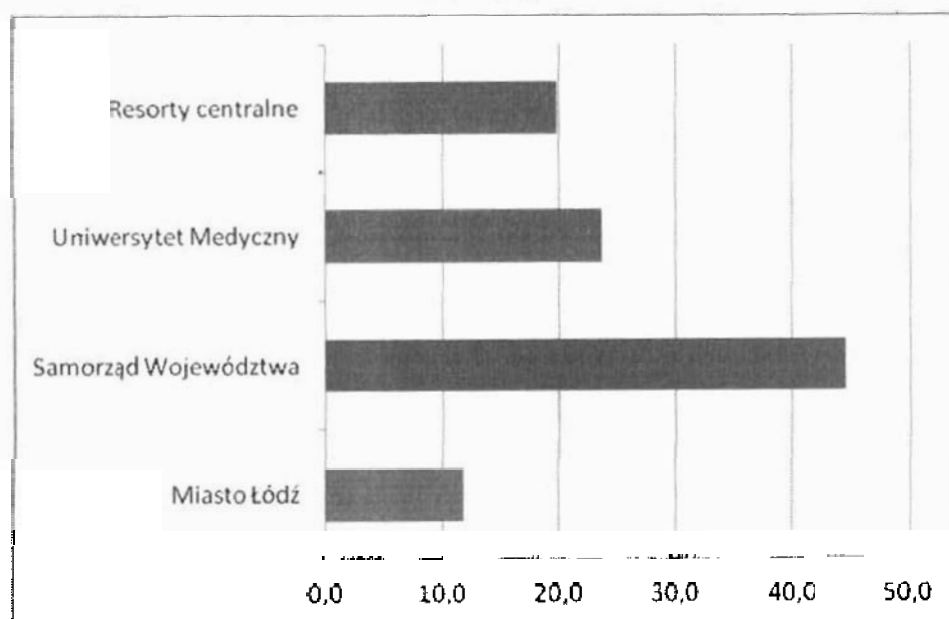
L.p.	Podmiot tworzący	Samorząd województwa		Miasto		Uniwersytet Medyczny		Ministerstwo Zdrowia		Szpitale niepubliczne		RAZEM	
		łóżka ogółem	leczeni ogółem	łóżka ogółem	leczeni ogółem	łóżka ogółem	leczeni ogółem	łóżka ogółem	leczeni ogółem	łóżka ogółem	leczeni ogółem	łóżka ogółem	leczeni ogółem
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
1	Alergologiczny dla dzieci	20	2 191									20	2 191
2	Anestezjologii i intensywnej terapii	38	1 614	6	165	21	636			4	11	69	2 426
3	Anestezjologii i intensywnej terapii dla dzieci	1	0			13	247	89	2 290			103	2 537
4	Chemioterapii	101	22 609									101	22 609
5	Chemioterapii dla dzieci					21	2 845					21	2 845
6	Chirurgiczny dla dzieci	22	1 314			30	1 973	47	3 142			99	6 429
7	Chirurgiczny ogólny	57	1 835	129	5 062	132	7 645			42	1 941	360	16 483
8	Chirurgii endokrynologicznej	52	2 696					27	672			79	3 368
9	Chirurgii klatki piersiowej	20	1 938									20	1 938
10	Chirurgii naczyniowej	33	3 453									33	3 453
11	Chirurgii onkologicznej	83	4 220					13	711			96	4 931
12	Chirurgii plastycznej					29	913					29	913
13	Chirurgii ręki					9	1 596	4	47			13	1 643
14	Chirurgii szczękowo-twarzowej					32	1 470					32	1 470
15	Chirurgii urazowo - ortopedycznej	100	3 508	88	3 023	19	1 181	22	1 671	25	1 051	254	10 434
16	Chirurgii urazowo - ortopedycznej dla dzieci	26	534									26	534
17	Chorób wewnętrznych	212	8 724	257	8 353	38	3 474			42	2 518	549	23 069
18	Chorób zakaźnych	88	4 988									88	4 988
19	Chorób zakaźnych dla dzieci	37	1 846									37	1 846
20	Chorób zawodowych							27	513			27	513
21	Dermatologiczny	22	1 436			43	1 605					65	3 041
22	Dermatologiczny dla dzieci	15	645									15	645

L.p.	Podmiot tworzący Nazwa oddziału	Samorząd województwa		Miasto		Uniwersytet Medyczny		Ministerstwo Zdrowia		Szpitale niepubliczne		RAZEM	
		łóżka ogółem	leczeni ogółem	łóżka ogółem	leczeni ogółem	łóżka ogółem	leczeni ogółem	łóżka ogółem	leczeni ogółem	łóżka ogółem	leczeni ogółem	łóżka ogółem	leczeni ogółem
23	Diabetologiczny					24	946					24	946
24	Diabetologiczny dla dzieci					23	1 280					23	1 280
25	Endokrynologiczny					35	1 772	40	3 476			75	5 248
26	Gastroenterologiczny	40	1 744			47	4 010			12	1 592	99	7 346
27	Gastroenterologiczny dla dzieci							45	2 378			45	2 378
28	Ginekologiczno-polożniczy	29	1 939	50	4 158			288	18 915	6	640	373	25 652
29	Ginekologiczny	29	2 150	20	1 713					10	22	59	3 885
30	Hematologiczny	83	3 904									83	3 904
31	Intensywnego nadzoru kardiologicznego							4	421			4	421
32	Kardiologiczny					54	1 266					54	1 266
33	Kardiologiczny dla dzieci							15	812			15	812
34	Kardiologiczny	166	8 858			135	7 491			30	1 885	331	18 234
35	Kardiologiczny dla dzieci					18	1 981	48	1 907			66	3 888
36	Medycyny paliatywnej	24	317							20	348	44	665
37	Nefrologiczny	20	806			59	2 715	3	196			82	3 717
38	Nefrologiczny dla dzieci							9	1 475			9	1 475
39	Neonatalogiczny	23	3 061	51	1 906			59	3 835	38	740	171	9 542
40	Neurochirurgiczny	30	947			68	2 578	16	447	6	59	120	4 031
41	Neurochirurgiczny dla dzieci							10	652			10	652
42	Neurologiczny	88	4 215	31	1 238	72	2 892					191	8 345
43	Neurologiczny dla dzieci	5	383			3	101	35	1 469			43	1 953
44	Niemowlęcy					44	3 219					44	3 219
45	Obserwacyjno-zakaźny dla dzieci	12	691									12	691
46	Okulistyczny			35	1 817	67	5 178			25	4 327	127	11 322
47	Okulistyczny dla dzieci					8	657	12	1 180			20	1 837
48	Onkologii ginekologicznej	68	2 440									68	2 440
49	Oparzeń dla dzieci					12	800	5	49			17	849

L.p.	Podmiot tworzący Nazwa oddziału	Samorząd województwa		Miasto		Uniwersytet Medyczny		Ministerstwo Zdrowia		Szpitale niepubliczne		RAZEM	
		łóżka ogółem	leczeni ogółem	łóżka ogółem	leczeni ogółem	łóżka ogółem	leczeni ogółem	łóżka ogółem	leczeni ogółem	łóżka ogółem	leczeni ogółem	łóżka ogółem	leczeni ogółem
50	Otolaryngologiczny	57	2 553			50	3 309					107	5 862
51	Otolaryngologiczny dla dzieci	15	1 038			22	1 510	20	1 477			57	4 025
52	Patologii ciąży	31	1 700							6	0	37	1 700
53	Patologii noworodka	20	600			3	202					23	802
54	Pediatryczny					31	2 128	101	4 463			132	6 591
55	Położniczy	46	2 885							6	13	52	2 898
56	Psychiatryczny dla młodzieży					34	310					34	310
57	Psychiatryczny ogólny					126	1 336					126	1 336
58	Psychogeriatryczny					28	251					28	251
59	Pulmonologii	120	5 847			21	1 462					141	7 309
60	Pulmonologii dla dzieci	75	2 379			2	0					77	2 379
61	Radioterapii	111	4 685									111	4 685
62	Rehabilitacji kardiologicznej	67	1 122			3	36					70	1 158
63	Rehabilitacji neurologicznej			27	357	20	208					47	565
64	Rehabilitacyjny	35	548	12	175	26	299					73	1 022
65	Rehabilitacyjny dla dzieci	22	379			2	15					24	394
66	Reumatologiczny	45	2 019									45	2 019
67	Szpitalny oddział ratunkowy	8	3 824	6	1 563	5	5 039					19	10 426
68	Szpitalny oddział ratunkowy dla dzieci					8	1 035					8	1 035
69	Toksykologiczny							37	2 415			37	2 415
70	Transplantologiczny					25	1 488					25	1 488
71	Udarowy			19	423							19	423
72	Urologiczny	95	6 685			24	1 801			4	217	123	8 703
73	Urologiczny dla dzieci					10	799					10	799
RAZEM		2 291	131 270	731	29 953	1 496	81 699	976	54 613	276	15 364	5 770	312 899

Źródło: dane statystyczne Wojewódzkiego Centrum Zdrowia Publicznego w Łodzi.

Wykres 6. Udział procentowy łóżek w szpitalach na terenie Łodzi według podmiotu tworzącego.

W 2011 roku w szpitalach znajdujących się na terenie Łodzi działało 5770 łóżek, z czego 12,6 % stanowiły łóżka zlokalizowane w szpitalach miejskich.

Tabela 12. Zatrudnienie personelu medycznego w szpitalach wg podmiotów tworzących (stan na 31 grudnia 2011 r.)

Podmiot tworzący	Samorząd województwa	Miasto	Uniwersytet Medyczny	Ministerstwo Zdrowia	Szpitala niepubliczne	RAZEM
Grupa zawodowa						
Lekarze	1 074	248	1 353	485	234	3 394
w tym specjaliści	759	192	853	335	192	2 331
Lekarze stomatolodzy	0	0	31	0	0	31
Psycholodzy	9	3	43	2	3	60
Pielęgniarki razem	1 633	393	1 431	719	261	4 437
w tym z wyższym wykształceniem	473	90	441	197	109	1 310
Położne razem	195	79	45	221	19	559
w tym z wyższym wykształceniem	86	32	11	90	8	227
Mgr farmacji	27	7	23	10	4	71
Diagności laboratoryjni	57	5	45	18	9	134
Mgr fizjoterapii	16	4	31	5	13	69
Technicy elektroradiologii	139	24	72	31	9	275
RAZEM	3 150	763	3 074	1 491	552	9 030

Źródło: dane statystyczne Wojewódzkiego Centrum Zdrowia Publicznego w Łodzi.

4.1.2. Ambulatoryjna opieka zdrowotna.

1) Podstawowa opieka zdrowotna (poz).

Tabela 13. Świadczenia w poz w 2011 roku

	Rodzaj świadczenia	Liczba pacjentów
1	Liczba leczonych pacjentów w wieku 0-18 lat	26 789
2	Liczba leczonych pacjentów w wieku 19 lat i więcej	318 487
3	Liczba porad dla dzieci zdrowych w wieku 0-3 lat	101 876
4	Liczba wizyt profilaktycznych pielęgniarek i położnych u dzieci w wieku 0-3 lat	38 711
5	Liczba dzieci i młodzieży poddanych profilaktycznym badaniom lekarskim	26 996

Źródło: dane statystyczne Wojewódzkiego Centrum Zdrowia Publicznego w Łodzi.

Jak wynika z powyższej tabeli prawie połowa mieszkańców Łodzi korzystała ze świadczeń podstawowej opieki zdrowotnej.

Tabela 14. Zatrudnienie w poz w 2011 roku

	Grupa zawodowa	Liczba zatrudnionych (w osobach)
1	Lekarze	805
2	Pielęgniarki	687
3	Położne	165

Źródło: dane statystyczne Wojewódzkiego Centrum Zdrowia Publicznego w Łodzi.

Miejskie zakłady opieki zdrowotnej pełnią istotną rolę w systemie podstawowej opieki zdrowotnej w Łodzi. W podmiotach leczniczych, dla których podmiotem tworzącym jest Miasto Łódź, na dzień 31 grudnia 2011 r. zadeklarowanych było 247.840 pacjentów, co stanowi 33,6% wszystkich mieszkańców Łodzi. Ponadto miejskie poradnie poz obejmują opieką 45.434 uczniów w ramach świadczeń medycyny szkolnej (tj. 62% wszystkich uczniów szkół podstawowych, gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych). Średnio na jednego lekarza przypada 920 pacjentów.

Miejskie jednostki zatrudniają 234 lekarzy (29 % ogółu lekarzy pracujących w poz), 311 pielęgniarek (45 % ogółu pielęgniarek poz), w tym 63 pielęgniarki medycyny szkolnej oraz 45 położnych (27 % wszystkich położnych w poz). Przeciętnie w miejskich zakładach opieki zdrowotnej na 1 lekarza poz przypada 1060 pacjentów czyli nieco więcej niż średnia dla Łodzi. Faktyczne obciążenie jest jednak nieco wyższe, gdyż nie wszyscy lekarze zatrudnieni są na pełnym etacie.

2) Ambulatoryjna opieka specjalistyczna.

Tabela 15. Poradnie, porady i lekarze udzielający świadczeń (stan na 31 grudnia 2011 r.).

L.p.	Nazwa poradni	Liczba poradni	Liczba porad	Lekarze udzielający świadczeń ogółem w osobach
1	Chorób wewnętrznych - razem	208	529 405	670
	Alergologiczna	24	95 508	81
	Diabetologiczna	14	46 771	36
	Nefrologiczna	18	24 164	32
	Kardiologiczna	52	137 401	175
	w tym Medycyny nuklearnej	2	1 387	12
2	Innych specjalności zachowawczych - razem	280	619 639	695
	Dermatologiczna	72	163 833	233
	Neurologiczna	98	151 003	187
	Onkologiczna	15	57 302	64
	Rehabilitacyjna	60	110 512	102
	w tym Chorób zakaźnych	8	17 356	30
3	Opieki nad matką i dzieckiem - razem	112	298 528	294
	Pediatryczna	16	15 174	32
	Neonatologiczna	5	4 212	17
	w tym Ginekologiczno-położnicza	91	279 142	245
4	Zabiegowe - razem	376	1 004 707	1 049
	Chirurgii ogólnej	57	145 873	206
	Chirurgii onkologicznej	12	28 053	56
	Urazowo-ortopedyczna	50	209 243	161
	Okulistyczna	97	307 411	275
	Otolaryngologiczna	96	161 126	194
	w tym Urologiczna	38	72 695	97
	RAZEM	976	2 452 279	2 708

Zródło: dane statystyczne Wojewódzkiego Centrum Zdrowia Publicznego w Łodzi.

3) Stomatologia.

Tabela 16. Świadczenia i lekarze w poradniach stomatologicznych w 2011 roku.

Nazwa	Liczba poradni	Liczba porad	Lekarze dentyści udzielający świadczeń ogółem w osobach
Stomatologiczne - razem	267	581 564	674
Ortodontyczne	10	26 862	25
protetyki stomatologicznej	21	22 072	61
w tym chirurgii stomatologicznej	15	29 088	32

Zródło: dane statystyczne Wojewódzkiego Centrum Zdrowia Publicznego w Łodzi.

Jak wynika z powyższej tabeli na jednego mieszkańca Łodzi przypada 0,8 porady stomatologicznej.

4.2. Dostępność do lekarzy specjalistów⁸.

Według stanu na dzień 31 grudnia 2010 r. z ogólnej liczby **6921** lekarzy zatrudnionych w województwie łódzkim **5342**, tj. 77,2 %, posiadało specjalizację. Najwyższy odsetek lekarzy specjalistów stanowią lekarze chorób wewnętrznych (17,6 %), pediatrzy (10,1 %), chirurdzy (6,1 %), położnicy i ginekolodzy (6,9 %) oraz medycyny rodzinnej (7,9 %). Z roku na rok zmniejsza się zatrudnienie specjalistów praktycznie we wszystkich specjalnościach. Jedynie odczuwalny wzrost zatrudnienia odnotowano w kardiologii, gdzie przyrost zatrudnienia do roku 2009 wyniósł 10 osób.

W Łodzi zatrudnionych było w tym czasie 4121 lekarzy. Z ogólnej liczby lekarzy specjalistów w województwie **2928**, tj. 54,8 % jest zatrudnionych na terenie Łodzi. Wskaźnik zatrudnienia lekarzy specjalistów na 10 tys. mieszkańców na terenie Łodzi na koniec 2010 r. wynosił 39,72 i zmalał w stosunku do roku 2008 o 1,99. Liczba specjalistów w Łodzi w wybranych dziedzinach medycyny przedstawia się następująco:

- choroby wewnętrzne – 509,
- medycyna rodzinna – 129,
- chirurgia ogólna – 153,
- ortopedia i traumatologia – 73,
- kardiologia – 80,
- anestezjologia i intensywna terapia – 149,
- neurologia – 101,
- okulistyka – 101,
- otolaryngologia – 86,
- położnictwo i ginekologia – 172,
- pediatria – 262.

Na dzień 31 grudnia 2010 r. z ogólnej liczby 460 dentystów zatrudnionych w Łodzi 263, tj. 57 %, posiadało specjalizację. Wskaźnik zatrudnienia specjalistów dentystów na 10 tys. mieszkańców na terenie Łodzi na koniec 2010 r. wynosił 31,07 i zmalał w stosunku do roku 2009 o 4,36.

4.3. Dostęp do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych.

W roku 2011 Łódzki Oddział Wojewódzki Narodowego Funduszu Zdrowia na terenie Łodzi w zakresie:

- podstawowej opieki zdrowotnej - zawarł 234 umowy ze 131 podmiotami leczniczymi,
- ambulatoryjnej opieki specjalistycznej – 228 umów ze 145 podmiotami,
- rehabilitacji leczniczej – 66 umów ze 63 podmiotami,
- stomatologii – 208 umów ze 181 podmiotami,
- brak umów na opiekę długoterminową.

W wyniku konkursu ofert na świadczenia zdrowotne na lata 2012-2014, który został przeprowadzony przez ŁOW NFZ w końcu roku 2011, doszło do daleko idących zmian na łódzkim rynku świadczeń zdrowotnych. Wiele podmiotów, zwłaszcza publicznych, udzielających świadczeń nieprzerwanie od szeregu lat, nie uzyskało kontraktów, umowy zawarły zaś nowopowstałe jednostki niepubliczne. Dotyczy to zarówno świadczeń

⁸ Zatrudnienie wybranego personelu ochrony zdrowia województwa łódzkiego w latach 2008-2010 - Wojewódzkie Centrum Zdrowia Publicznego, Łódź 2011.

szpitalnych, jak i ambulatoryjnej opieki specjalistycznej. Zmiany w umowach z NFZ zawieranych przez podmioty nadzorowane przez Miasto Łódź zostały przedstawione w pkt. 4.5.5.

W 2013 roku liczba umów i świadczeniodawców mających zawarte umowy z ŁOW NFZ kształtowała się w poszczególnych zakresach następująco:

- podstawowej opieki zdrowotnej – 220 umów ze 132 podmiotami leczniczymi,
- ambulatoryjnej opieki specjalistycznej – 228 umów ze 145 podmiotami,
- rehabilitacji leczniczej – 76 umów ze 69 podmiotami,
- stomatologii – 163 umowy ze 156 podmiotami,
- brak umów na opiekę długoterminową.

Miarę dostępności, niezależnie od parametrów ją określających, stanowi czas oczekiwania na świadczenia zdrowotne, czyli tzw. „kolejki”. W obecnym systemie opieki zdrowotnej największym ograniczeniem dla poprawy dostępności do świadczeń zdrowotnych czyli skrócenia czasu oczekiwania w niektórych dziedzinach deficytowych (np. z zakresu chirurgii onkologicznej) są niewystarczające, w stosunku do możliwości danej jednostki i potrzeb korzystających z jej usług pacjentów, kontrakty zawierane pomiędzy podmiotami leczniczymi (szpitale, przychodnie) a Narodowym Funduszem Zdrowia oraz limity na świadczenia. Czas oczekiwania na świadczenia jest rejestrowany na stronach NFZ (każdy pacjent ma dostęp na bieżąco do tych informacji). Dla podstawowych oddziałów: choroby wewnętrzne, chirurgia ogólna, ortopedia, zlokalizowanych w łódzkich szpitalach (nie tylko miejskich) we wrześniu (stan na 11 września 2012) średni czas oczekiwania dla przypadków stabilnych kształtował się następująco:

- oddziały chorób wewnętrznych – na 15 oddziałów w 8 odnotowano kolejki, najdłuższy średni czas oczekiwania dla przypadków stabilnych odnotowano w USK im. WAM - 60 dni oraz w USK im. N. Barlickiego – 59 dni, najkrótszy w Szpitalu Zakonu Bonifratrów Św. Jana Bożego – 13 dni,
- oddziały chirurgii ogólnej – na 12 oddziałów w 8 odnotowano kolejki, najdłuższy średni czas oczekiwania dla przypadków stabilnych odnotowano w Wojewódzkim Szpitalu Specjalistycznym im. Pirogowa – 456 dni, najkrótszy SP ZOZ MSW – 15 dni,
- oddziały chirurgii urazowo-ortopedycznej – na 13 oddziałów w 12 odnotowano kolejki, najdłuższy średni czas oczekiwania odnotowano w Wojewódzkim Centrum Ortopedii i Rehabilitacji Narządu Ruchu im. Radlińskiego – 586 dni, najkrótszy – w NZOZ Centrum Medyczne Bazarowa – 44 dni.

Wyjątkowo długie czasy oczekiwania występują w niektórych oddziałach okulistycznych (ponad 600 dni). Kolejki występują także w oddziałach chirurgii onkologicznej – ponad 50 dni, oddziałach neurologicznych średnio – ok. 40 dni i wielu innych.

Według stanu na 31 grudnia 2012/1 stycznia 2013 r. kolejki zmieniły się w nieznacznym stopniu.

4.4. Zmiany w jednostkach ochrony zdrowia nie nadzorowanych przez Miasto Łódź w 2011 r.

Podmioty lecznicze działające na terenie Łodzi stanowią różnorodną grupę pod względem właścicielskim. Wynika z tego ograniczony wpływ Miasta na organizację, zarządzanie i rozwój większości jednostek opieki zdrowotnej, gdyż tylko część z nich stanowią podmioty nadzorowane przez Miasto. Choć większość w zakresie leczenia ambulatoryjnego stanowią podmioty prywatne: niepubliczne zakłady opieki zdrowotnej i praktyki lekarskie bądź pielęgniarские, udzielające świadczeń w zakresie podstawowej opieki zdrowotnej – to w tym przypadku podmioty miejskie są istotnym dostarczycielem

świadczeń. W zakresie leczenia zamkniętego zdecydowaną większość (poza nielicznymi specjalnościami) stanowią podmioty będące w gestii Marszałka Województwa Łódzkiego oraz Uniwersytetu Medycznego w Łodzi. Coraz większą rolę odgrywają także rozwijające się szpitale niepubliczne, o czym świadczą dane, iż na skutek przekształceń szpitali w 2011 roku zmalała o 15,2 % liczba hospitalizowanych w szpitalach powiatowych, wzrosła natomiast o 24,5 % w szpitalach niepublicznych⁹.

Rok 2011 był bardzo ważnym rokiem w Łodzi ze względu na decydujący o układzie rynku zdrowotnego na kolejne 3 lata konkurs na świadczenia zdrowotne, który miał miejsce w IV kwartale 2011 r. Aktywność podmiotów leczniczych oraz ich podmiotów tworzących skoncentrowana była na przygotowaniu do konkursu. Przygotowania te obejmowały konieczne inwestycje majątkowe (modernizacje, remonty, uruchamianie nowej działalności, zakupy sprzętu medycznego) w celu dostosowania do wymagań NFZ oraz inwestycja w kadre medyczną. Te czynniki bowiem poza ceną, znacząco wpływały na ocenę oferty konkursowej.

W podmiotach leczniczych nadzorowanych przez poszczególne podmioty tworzące, działalność oraz zmiany kształtowały się następująco:

1) Uniwersytet Medyczny w Łodzi:

- działało 5 szpitali klinicznych z 1496 łózkami klinicznymi, w których zrealizowano 81699 hospitalizacji; w poradniach przyklinicznych udzielono 680.000 porad; zadania te wykonało 1439 lekarzy (wraz z rezydentami)¹⁰,
- w zakresie inwestycyjnym główny nacisk położono na dokończenie wieloletniej inwestycji Centrum Kliniczno-Dydaktycznego, uruchamiając część dydaktyczną i prowadząc dalsze prace budowlane w części klinicznej; do końca 2011 r. nie udało się jednak zrealizować planu przeniesienia oddziałów szpitalnych i klinik: ginekologicznych i położniczych ze Szpitala im. Madurowicza, klinik kardiologicznych i kardiologicznych ze Szpitala im. Sterlinga, klinik ortopedycznych i rehabilitacji ze Szpitala im. Radlińskiego, uprofilowanych, klinicznych oddziałów internistycznych ze Szpitala im. Barlickiego i Szpitala Wojewódzkiego w Zgierzu,
- w ramach ścisłego powiązania medycyny praktycznej i naukowej trwały prace przygotowawcze do uruchomienia Centrum Naukowego, którego celem strategicznym było podjęcie szeroko rozumianej współpracy w dziedzinie medycyny, natomiast celem ogólnym - "stworzenie warunków do powstawania nowych projektów naukowych w oparciu o zaplecze osobowe łódzkiego środowiska naukowego i akademickiego oraz budowanie zintegrowanych programów dydaktycznych w medycynie, biotechnologii, farmacji i branżach pokrewnych"¹¹,
- Ważniejsze projekty: przygotowania USK im. WAM - CSW w Łodzi do kształcenia lekarzy na potrzeby NATO,
- Wybrane inwestycje w szpitalach klinicznych w 2011 r.: zakup agregatu prądotwórczego dla potrzeb USK im. WAM - CSW w Łodzi, Szpital USK im. WAM - CSW w Łodzi wyremontował i kupił zestaw najnowocześniejszych urządzeń do badań laboratoryjnych dla Zakładu Diagnostyki Laboratoryjnej i Biochemii Klinicznej, projekt „Informatyzacja i pacjent - wdrożenie innowacyjnych technik w funkcjonowaniu centralnej rejestracji i poradni przy USK nr 1 im. N. Barlickiego w Łodzi”, w Klinice Chirurgii i Onkologii Dziecięcej USK im. M. Konopnickiej uruchomiony został laser pulsacyjno – barwnikowy stosowany przede wszystkim w leczeniu dzieci z malformacjami kapilarnymi skóry, stanowiącymi wrodzone wady naczyń, jak również w wybranych przypadkach naczyń wczesnodziecięcych;

⁹ http://www.wczp-lodz.pl/Dokumenty/dzialalnosc_zakladow_lodzkie_2011.pdf

¹⁰ http://www.umed.pl/pl/_akt/inf_tmp/2012/uczelnia-w%20liczbach-2012.pdf

¹¹ <http://www.umed.pl/pl/index1.php?dir=akt&mn=trec-komunikat&txt=2463>

- Szpital Dermatologiczny z Centralnego Szpitala Klinicznego przeszedł w struktury organizacyjne Uniwersyteckiego Szpitala Klinicznego im. WAM Centralnego Szpitala Weteranów, jako osobna jednostka organizacyjna.

2) Samorząd Województwa Łódzkiego:

- w 2011 r. Samorządowi Województwa podlegało: 6 szpitali działających na terenie Łodzi, Wojewódzka Stacja Ratownictwa Medycznego, Wojewódzki Ośrodek Medycyny Pracy Centrum Profilaktyczno-Lecznicze,
- w zakresie zmian organizacyjnych w podległych jednostkach opieki zdrowotnej z terenu Łodzi Zarząd Województwa przyjął m.in. projekty uchwał Sejmiku Województwa Łódzkiego w sprawie: przekształcenia Wojewódzkiego Zespołu Zakładów Opieki Zdrowotnej Centrum Leczenia Chorób Płuc i Rehabilitacji w Łodzi; przekształcenia Wojewódzkiego Centrum Ortopedii i Rehabilitacji Narządu Ruchu im. dr. Z. Radlińskiego w Łodzi; przekształcenia i ograniczenia działalności Wojewódzkiego Szpitala Specjalistycznego im. M. Kopernika w Łodzi,
- w Szpitalu im. Kopernika (Ośrodku Onkologicznym) rozpoczęto realizację projektu finansowanego częściowo ze środków unijnych polegającego na uruchomieniu pracowni pozytonowej tomografii emisyjnej (PET) – pierwsze badania będą realizowane w 2013 r.,
- wyremontowano pawilon D Wojewódzkiego Zespołu Zakładów Opieki Zdrowotnej Centrum Leczenia Chorób Płuc i Rehabilitacji w Tuszynie, przeznaczając z budżetu Samorządu Województwa Łódzkiego kwotę 4 mln zł,
- zmodernizowano oddział chorób zakaźnych w pawilonie C Szpitala im. Biegańskiego,
- w Szpitalu im. Pirogowa mieszkańcy regionu łódzkiego mogli skorzystać z porad w ramach „Programu zapobiegania i wczesnego wykrywania cukrzycy typu 2” oraz akcji wczesnego wykrywania jaskry w Poradni Okulistycznej.

3) podmioty niepubliczne z terenu województwa łódzkiego:

- od lipca 2011 r. w miejsce SPZOZ w Poddębicach rozpoczęło działalność „Poddębickie Centrum Zdrowia” sp. z o.o. ze 100 % udziałem powiatu poddębickiego,
- od kwietnia 2011 r. w ramach Niepublicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej Pabianickie Centrum Medyczne rozpoczęło działalność Pabianickie Centrum Psychiatryczne z liczbą 90 łóżek rzeczywistych,
- w 2011 r. rozpoczęły działalność dwa niepubliczne szpitale: GAMETA sp. z o.o. i Wspólnicy sp. k. w Rzgowie oraz Zgierskie Centrum MED-PRO w Zgierzu, utworzono Szpital wielospecjalistyczny MEDEOR PLUS z połączenia Szpitala Okulistycznego MEDEOR PLUS i Szpitala Ginekologiczno-Położniczego MEDEOR PLUS,
- Rada Akredytacyjna Centrum Monitorowania Jakości przyznała Szpitalowi Zakonu Bonifratrów Św. Jana Bożego w Łodzi certyfikat potwierdzający spełnienie standardów akredytacyjnych w lecnictwie szpitalnym.

4.5. Podmioty lecznicze nadzorowane przez Miasto Łódź.

Miasto Łódź jest podmiotem tworzącym dla szpitali, jednostek ambulatoryjnej opieki zdrowotnej i ośrodków profilaktyczno-terapeutycznych. Podmioty te prowadzone są w formie samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej. Poniższe tabele przedstawiają działalność i zasoby poszczególnych jednostek, wg stanu na 31 grudnia 2011 r.

4.5.1. Charakterystyka miejskich zakładów opieki zdrowotnej.

Tabela 17. Charakterystyka miejskich zakładów opieki zdrowotnej (stan na 30 czerwca 2012 r.)

L.p.	Nazwa jednostki	Adres
1	I Szpital Miejski im. dr. Emanuela Sonnenberga w Łodzi Szpital wieloprofilowy; oddziały: chorób wewnętrznych A, chorób wewnętrznych B, chirurgii ortopedyczno-urazowej, chirurgii ogólnej, przychodnia przyszpitalna. Budynek szpitala częściowo dostosowany do rozporządzenia Ministra Zdrowia*. Obiekt wymaga dalszych prac dostosowawczych i modernizacyjnych budynków Szpitala.	ul. Pieniny 30
2	II Szpital Miejski im. dr. Ludwika Rydygiera w Łodzi Szpital położniczo-ginekologiczny; oddziały: położniczo-ginekologiczny, neonatologiczny, przychodnia przyszpitalna. Budynek szpitala częściowo dostosowany do rozporządzenia Ministra Zdrowia*. Obiekt wymaga dalszych prac dostosowawczych i modernizacyjnych budynków Szpitala.	ul. Sterlinga 13
3	III Szpital Miejski im. dr. Karola Jonschera w Łodzi¹² Szpital wieloprofilowy; oddziały: chorób wewnętrznych i kardiologii, kliniczny neurologiczny z pododdziałem chorób układu pozapiramidowego, udarowy, okulistyczny, chirurgiczny ogólny, chirurgii urazowo-ortopedycznej, anestezjologii i intensywnej terapii, rehabilitacyjny, rehabilitacji neurologicznej, ratunkowy, przychodnia przyszpitalna. Budynki szpitala częściowo dostosowane do rozporządzenia Ministra Zdrowia*. Istnieje potrzeba budowy nowego pawilonu bloków operacyjnych.	ul. Milionowa 14, ul. Milionowa 12b
4	IV Szpital Miejski im. dr. Henryka Jordana w Łodzi¹² Szpital wieloprofilowy; oddziały: chorób wewnętrznych, chirurgii ogólnej, ginekologii. Budynek szpitala częściowo dostosowany do rozporządzenia Ministra Zdrowia*. Obiekt wymaga dalszych prac dostosowawczych i wykonania kompleksowej termomodernizacji budynków Szpitala.	ul. Przyrodnicza 7/9
5	Zespół Opieki Zdrowotnej Łódź-Bałuty W 11 placówkach świadczona jest podstawowa opieka zdrowotna oraz ambulatoryjna specjalistyczna opieka zdrowotna – poradnie: neurologiczna dla dzieci, otolaryngologiczna dla dorosłych, otolaryngologiczna dla dzieci, dermatologiczna, ginekologiczno – położnicza, kardiologiczna, poradnia chirurgiczno-ortopedyczna, rehabilitacyjna, stomatologiczna, pracownia fizjoterapii, pracownia diagnostyki laboratoryjnej, pracownia diagnostyki obrazowej. Budynki Zespołu w większości spełniają wymagania rozporządzenia Ministra Zdrowia*. Obiekt wymaga dalszych prac dostosowawczych i modernizacyjnych.	ul. Smugowa 6/8
6	Zespół Opieki Zdrowotnej Łódź-Polesie W 10 placówkach świadczona jest podstawowa opieka zdrowotna oraz ambulatoryjna specjalistyczna opieka zdrowotna – poradnie: ginekologiczno – położnicza, okulistyczna, okulistyczna dla dzieci, otolaryngologiczna dla dorosłych, otolaryngologiczna dla dzieci, chirurgii ortopedyczno-urazowej, chirurgii ogólnej, urologiczna, stomatologiczna, zachowawcza, dla dzieci, ortodontyczna, protetyki stomatologicznej, rehabilitacji, pracownia fizjoterapii, logopedyczna, neurologiczna dla dzieci, pracownia diagnostyki laboratoryjnej, pracownia diagnostyki obrazowej. Budynki Zespołu częściowo spełniają wymagania rozporządzenia Ministra Zdrowia*. Obiekt wymaga dalszych prac dostosowawczych i modernizacyjnych.	ul. Andrzeja Struga 86
7	Zespół Opieki Zdrowotnej dla Szkół Wyższych w Łodzi „PaLMA” Podstawowa opieka zdrowotna oraz ambulatoryjna specjalistyczna opieka zdrowotna – poradnie: alergologiczna, dermatologiczna, neurologiczna, chirurgii ogólnej, otolaryngologiczna dla dorosłych, zdrowia psychicznego, psychologiczna, stomatologiczna z pracownią protetyki stomatologicznej. Do spełnienia wymogów rozporządzenia Ministra Zdrowia* pozostały niewielkie prace dostosowawcze.	ul. Lumumby 14
8	Miejska Przychodnia „Dąbrowa” w Łodzi Podstawowa opieka zdrowotna oraz ambulatoryjna specjalistyczna opieka zdrowotna – poradnia ginekologiczno – położnicza i pracownia fizjoterapii. Budynek przychodni spełnia wymagania rozporządzenia Ministra Zdrowia*.	ul. Felińskiego 7

¹² Patrz przypis 5 i 6.

9	Miejska Przychodnia „Odrzańska” w Łodzi	ul. Odrzańska 29
	Podstawowa opieka zdrowotna oraz ambulatoryjna specjalistyczna opieka zdrowotna – poradnie: ginekologiczno-położnicza, neurologiczna, otolaryngologiczna. Do spełnienia wymogów rozporządzenia Ministra Zdrowia* pozostały niewielkie prace dostosowawcze. Obiekt wymaga m.in. termomodernizacji budynku przychodni i modernizacji instalacji elektrycznej.	
10	Miejska Przychodnia „Chojny” w Łodzi	ul. Rzgowska 170
	Podstawowa opieka zdrowotna oraz ambulatoryjna specjalistyczna opieka zdrowotna – poradnie: ginekologiczno-położnicza, neurologiczna, stomatologiczna. Budynek przychodni spełnia wymagania rozporządzenia Ministra Zdrowia*. Obiekt wymaga termomodernizacji budynku przychodni i dostosowania do wymogów przeciwpożarowych.	
11	Miejska Przychodnia „Nowe Rokicie” w Łodzi¹³	ul. Cieszkowskiego 6
	Podstawowa opieka zdrowotna oraz ambulatoryjna specjalistyczna opieka zdrowotna – poradnie: neurologiczna, ginekologiczno-położnicza. Budynek przychodni częściowo dostosowany do rozporządzenia Ministra Zdrowia*. Obiekt wymaga m.in. termomodernizacji budynku przychodni i wymiany okien.	
12	Miejska Przychodnia „Lecznica” w Łodzi¹⁴	ul. Lecznicza 6
	Podstawowa opieka zdrowotna oraz ambulatoryjna specjalistyczna opieka zdrowotna – poradnie: neurologiczna dla dzieci, chirurgii ogólnej, chirurgii ortopedyczno-urazowej, otolaryngologiczna dla dorosłych, dermatologiczna, ginekologiczno-położnicza, stomatologiczna, leczenia wad postawy u dzieci i młodzieży, pracownia fizjoterapii, pracownia diagnostyki laboratoryjnej, pracownia diagnostyki obrazowej. Budynek przychodni wymaga dostosowania do wymogów rozporządzenia Ministra Zdrowia*.	
13	Miejska Przychodnia „Tatrzańska” w Łodzi	ul. Tatrzańska 109
	Podstawowa opieka zdrowotna oraz ambulatoryjna specjalistyczna opieka zdrowotna – poradnie: otolaryngologiczna dla dorosłych, stomatologiczna, protetyki stomatologicznej, pracownia fizjoterapii, pracownia diagnostyki laboratoryjnej, pracownia diagnostyki obrazowej. Do spełnienia wymogów rozporządzenia Ministra Zdrowia* pozostały niewielkie prace dostosowawcze.	
4	Miejska Przychodnia Wieloprofilowa „Śródmieście” w Łodzi	ul. Próchnika 11
	W 4 placówkach świadczona jest podstawowa opieka zdrowotna oraz ambulatoryjna specjalistyczna opieka zdrowotna – poradnie: chirurgii urazowo-ortopedycznej, otolaryngologiczna dla dorosłych, ginekologiczno-położnicza, pracownia fizjoterapii, pracownia diagnostyki obrazowej. Budynek przychodni częściowo dostosowany do rozporządzenia Ministra Zdrowia	
15	Miejska Przychodnia „Widzew” w Łodzi	al. Piłsudskiego 157
	Podstawowa opieka zdrowotna oraz ambulatoryjna specjalistyczna opieka zdrowotna – poradnie: dermatologiczna, położniczo-ginekologiczna, chirurgii ogólnej, chirurgii ortopedyczno-urazowej, okulistyczna dla dzieci, otolaryngologiczna dla dorosłych, otolaryngologiczna dla dzieci, urologiczna, rehabilitacyjna (porady dla dzieci, zabiegi dla dorosłych i dla dzieci), laboratorium analityczne oraz Ośrodek Rehabilitacji dla Dzieci i Młodzieży. Budynek przychodni spełnia wymagania rozporządzenia Ministra Zdrowia*. Obiekt wymaga m.in. dalszej rozbudowy sieci informatycznej oraz modernizacji sieci grzewczej.	
16	Miejska Przychodnia "Batory" w Łodzi¹⁵	ul. Elsnera 19
	Podstawowa opieka zdrowotna oraz ambulatoryjna specjalistyczna opieka zdrowotna – poradnie: kardiologiczna, diabetologiczna, neurologiczna, dermatologiczna, ginekologiczno-położnicza, rehabilitacyjna z pracownią fizjoterapii. Budynek przychodni częściowo dostosowany do rozporządzenia Ministra Zdrowia*. Obiekt wymaga m.in. dalszej rozbudowy sieci informatycznej	
17	Miejska Przychodnia „Chrobry” w Łodzi¹⁶	ul. Gorkiego 21a
	Podstawowa opieka zdrowotna. Budynek przychodni spełnia wymagania rozporządzenia Ministra Zdrowia*. Planowane jest połączenie z Miejską Przychodnią „Batory” w Łodzi	

¹³ Od 1 października 2012 r. znajduje się strukturze Miejskiego Centrum Zdrowia Publicznego im. Bł. R. Chylińskiego, tracąc tym samym samodzielność prawną.

¹⁴ Została włączona do III Szpitala Miejskiego im. K. Jonschera.

¹⁵ Do Miejskiej Przychodni "Batory" w Łodzi została włączona Miejska Przychodnia „Chrobry” w Łodzi, która tym samym straciła samodzielność prawną.

¹⁶ Jak wyżej.

	Miejski Ośrodek Profilaktyki i Terapii Uzależnień im. bł. R. Chylińskiego w Łodzi¹⁷	ul. Niciarniana 41, ul. Kilińskiego 232 ul. Przybyszewskiego 251/253
18	Ośrodek prowadzi działania skierowane do osób z zaburzeniami psychicznymi i zaburzeniami zachowania, spowodowanymi używaniem substancji psychoaktywnych, szczególnie alkoholu, oraz ich rodzin. Realizowane są one poprzez: 1. Przeciwdziałanie zachowaniom ryzykownym i szkodliwym, szczególnie dzieci i młodzieży, związanym z zagrożeniem powstania uzależnienia, badania problemów związanych z uzależnieniem, monitorowanie stanu tych problemów. 2. Zmniejszanie u chorych szkód zdrowotnych będących wynikiem używania środków psychoaktywnych, ze szczególnym uwzględnieniem uzależnienia od alkoholu oraz innych problemów alkoholowych <i>Zakład Medycyny Uzależnień, ul. Kilińskiego 232:</i> Oddział Przyjęć, Oddział diagnostyczno-obsługowy, Oddział leczenia alkoholowych zespołów abstynencyjnych (detoksykacji), Poradnia leczenia uzależnień. <i>Zakład Psychoterapii Uzależnień, ul. Niciarniana 41:</i> Poradnia leczenia uzależnień, Poradnia terapii uzależnienia od substancji psychoaktywnych, Poradnia psychologiczna, Poradnia promocji zdrowia, Oddział leczenia uzależnień, Oddział dzienny terapii uzależnienia od alkoholu. <i>Zakład Rehabilitacji i Readaptacji, ul. Niciarniana 41:</i> Hostel – noclegownia dla osób z problemem alkoholowym, Hostel – noclegownia dla sprawców przemocy domowej. <i>Zakład Rehabilitacji i Readaptacji, ul. Przybyszewskiego 251/253:</i> Hostel – noclegownia dla osób z problemem alkoholowym, Hostel – noclegownia dla sprawców przemocy domowej.	
19	Miejski Ośrodek Profilaktyki Zdrowotnej¹⁸	ul. Cieszkowskiego 6 (w budynku Miejskiej Przychodni "Nowe Rokicie")
	W placówce znajdują się: Poradnia psychologiczna - Ośrodek Interwencji Kryzysowej, Poradnia Promocji Zdrowia, Punkt Konsultacyjny dla Osób Dotkniętych Przemocą. Budynek przychodni częściowo dostosowany do rozporządzenia Ministra Zdrowia*. Obiekt wymaga jest m.in. termomodernizacji budynku przychodni i wymiany okien.	

Zródło: opracowanie własne

* Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 26 czerwca 2012 r. w sprawie szczegółowych wymagań, jakim powinny odpowiadać pomieszczenia i urządzenia podmiotu wykonującego działalność leczniczą.

¹⁷ Od 1 października 2012 r. po włączeniu Miejskiej Przychodni „Nowe Rokicie” i Miejskiego Ośrodka Profilaktyki Zdrowotnej działa pod nazwą Miejskie Centrum Zdrowia Publicznego im. bł. R. Chylińskiego w Łodzi.

¹⁸ Po włączeniu do Miejskiego Centrum Zdrowia Publicznego im. bł. R. Chylińskiego utracił samodzielność prawną (patrz wyżej).

4.5.2. Inwestycje w miejskich ZOZ.

Tabela 18. Zakres i wartość zrealizowanych inwestycji w latach 2008- 2010 w miejskich zakładach opieki zdrowotnej z podziałem na inwestycje zrealizowane ze środków własnych zakładów i środków zewnętrznych (w tym Miasta Łodzi)

L.p.	Nazwa i adres jednostki	Zakres prac wykonanych w ramach inwestycji	środki własne 2008-2011	środki zewnętrzne 2008-2011	środki dotacji Miasta Łodzi 2008-2011	RAZEM 2008 - 2011
1	I Szpital Miejski im. dr. E. Sonnenberga ul. Pieniny 30	Przeprowadzono prace budowlane (w tym m.in. wymiana okien PCV i drzwi PCV zewnętrznych, ewakuacyjnych na oddziale Chorób Wewnętrznych "A", wydzielanie stref pożarowych w budynku głównym oraz wymiana podłóg w Oddziale "A", remont pokrycia dachu, zmodernizowano oświetlenie awaryjne w budynku. Zakupiono aparaturę i sprzęt medyczny. Oddział Chorób Wewnętrznych A - wymieniono zniszczoną armaturę sanitarną. Oddział Chorób Wewnętrznych B - wymieniono zniszczoną armaturę sanitarną, oraz pomalowano ściany i sufit; zakupiono i zamontowano blaty szafek. Oddział Chirurgii Ortopedyczno - Urazowej - wymieniono zniszczoną armaturę sanitarną, zakupiono i wymieniono blaty szafek.	282.345,03	12.518,09	1.598.642,37	1.893.505,49
2	II Szpital Miejski im. dr. L. Rydygiera ul. Sterlinga 13	Zmodernizowano pomieszczenia i urządzenia w zakresie instalacji medycznych w oddziałach szpitalnych: instalacja gazów medycznych. Wykonano modernizację dźwigu osobowo – towarowego przeznaczonego do transportu osób niepełnosprawnych. Przebudowano budynek na odpady medyczne. Rozbudowano oddział neonatologii. Zakupiono respirator oraz inkubatory zamknięte dla noworodków, wyposażenie sali operacyjnej.	745.404,77	354.315,47	1.320.212,86	2.419.933,10
3	III Szpital Miejski im. dr. Karola Jonschera ul. Milionowa 14	Wykonano część dokumentacji na budowę pawilonu bloku operacyjnego z oddziałami łóżkowymi oraz projekt budowlany wraz z kosztorysami. Wykonano zasilanie obiektów szpitala w instalację elektryczną rezerwowaną agregatem prądoworczy. Opracowano dla pawilonu "B" projekt budowlany adaptacji pomieszczeń poddasza na potrzeby oddziału rehabilitacji. Dokonano montażu dźwigu osobowego w pawilonie A. Zmodernizowano pomieszczenia higieniczno-sanitarne -pawilon B. Wykonano dokumentację projektową budowy nowego pawilonu bloków operacyjnych. Przeprowadzono roboty budowlano - instalacyjne poddasza pawilonu B, wykonano magistralę instalacji elektrycznych i teletechnicznych. Dokonano rozbiórki budynku patomorfologii, który znajdował się w rejonie przyszłej inwestycji budowy nowego pawilonu. Dokonano adaptacji pomieszczeń Oddziału Kardiologicznego z salą wzmoczonego nadzoru kardiologicznego. Przebudowano oddział łóżkowy w Oddziale Wewnętrznym "A" w pawilonie B. Przeprowadzono prace budowlane w Pawilonie B na Oddziale Rehabilitacji. Wykonano montaż ścianek działowych oraz dodatkowych okien PCV na poddaszu. Zakupiono oraz zamontowano w istniejącym szybie nową windę	9.925.326,00	3.594.573,17	14.786.631,83	28.306.531,00

		o napędzie hydraulicznym. Przeprowadzono prace budowlane dotyczące przebudowy wnętrza rejestracji, poczekalni izby przyjęć Szpitala polegające na: wykonaniu nowych ścianek działowych, zamontowaniu drzwi automatycznych - przesuwnych, wykonaniu nowej instalacji elektrycznej i teleinformatycznej, zamontowaniu monitoringu, zamontowanie stalowej konstrukcji zadaszenia wejścia głównego do Pawilonu A, zamontowaniu szczyt zadaszenia, montażu wiatrolapu wejścia do poczekalni izby przyjęć, montażu drzwi automatycznych wiatrolapu. Przeprowadzono prace rozbiorowe starej pralni. Wykonano prace związane z termomodernizacją obiektów Szpitala, w tym: modernizację istniejącego węzła cieplnego, modernizację instalacji centralnego ogrzewania w budynku A i C oraz budynku warsztatowym. Po kompleksowej termomodernizacji obiektów Szpitala, wszystkie budynki zostały uzbrojone w instalację przeciwoblodzeniową. Wykonano z kostki brukowej nową nawierzchnię podjazdu, rampy oraz schodów wejścia głównego pawilonu A. W 2011r rozpoczęto inwestycję budowy rezerwowego zasilania szpitala w wodę pitną wymagane Rozporządzeniem Ministra Zdrowia. Rezerwowe źródło wody pitnej realizowane będzie w oparciu o istniejący odwiert. Zakupiono m.in. aparat USG okulistyczny, zestaw laparoskopowy, artroskopowy, mikroskop operacyjny okulistyczny, aparat RTG stacjonarny z cyfrową obróbką obrazu oraz aparat RTG prześwietlający, karetkę transportową, łóżka medyczne z wyposażeniem, sterylizator parowy z wyposażeniem, laser okulistyczny do laseroterapii siatkówki, aparat RTG z ramieniem C wraz z doposażeniem, czynniki płyt obrazowych RTG, aparaty do znieczulenia ogólnego oraz wideoskopy, aparat do znieczulenia, defibrylatory z pulsoksymetrem, pompy infuzyjne dwustrzykawkowe, zestaw endoskopowy. W oddziałach Szpitala wykonano zabudowę meblową, dla nowego Oddziału Rehabilitacji zakupiono meble.				
4	IV Szpital Miejski im. dr. H. Jordana ul. Przyrodnicza 7/9	Przeprowadzono prace modernizacyjne pomieszczeń. zakupiono aparat do znieczulenia oraz sprzęt medyczny do ginekologicznych zabiegów laparoskopowych, macerator S+, generator dwutlenku chloru C 102. Wykonano dokumentację projektową dostosowania szpitala do wymogów przeciwpożarowych. Przeprowadzone prace obejmowały: wydzielenie głównej klatki schodowej ścianami REI 60, zamontowano we wszystkich klatkach schodowych drzwi przeciwpożarowe o EI 30 posiadającymi siłowniki, wydzielono maszynownię wentylacyjną i klimatyzacyjną w piwnicy oraz kotłownię drzwiami przeciwpożarowymi o EI 30 posiadającymi siłowniki, zamontowano wewnętrzne drzwi aluminiowe oszkłone w holu głównym, obłożono płytą GKF ściany w holu głównym do EI 60, zamontowano drzwi zewnętrzne stalowe (bez wymagań ppoż) posiadające siłowniki w bocznych klatkach schodowych, wykonano montaż sygnalizacji pożaru SAP obejmującą piwnicę, korytarze i klatki schodowe.	31.921,69	0,00	801.141,37	833.063,06
5	Zespół Opieki Zdrowotnej Łódź- Bałuty	Wykonano dokumentację projektowo-kosztorysową dla wszystkich obiektów; w Przychodniach przy ul. Bydgoskiej 17, Wielkopolskiej 55, Snycarskiej 1/3, Z. Pacanowskiej 3, Marynarskiej 39 oraz wykonano prace modernizacyjne.	1.338.906,94	72.088,50	5.904.731,59	7.315.727,03

	ul Smugowa 6/8	Wykonano modernizację w Przychodni nr 3 przy ul. Traktorowej 61 (poradnia dzieci zdrowych, poradnia dzieci chor, ch, poradnia ogólna, poradnia stomatologiczna, poradnia ginekologiczna oraz poradnia laryngologiczna), Przychodni nr 6 przy ul. Sierakowskiego 67 (poradnia dla dzieci, poradnia ginekologiczna i stomatologiczna), Przychodni nr 9 przy ul. Libelta 16 (poradnia ginekologiczna i stomatologiczna) oraz Przychodni Dermatologicznej przy ul. Libelta 16. Prowadzono prace modernizacyjne w budynku Przychodni Zdrowia nr 10 w Łodzi przy ul. Murarskiej 4. Zmodernizowano poradnię ginekologiczną, poradnię stomatologiczną, poradnię internistyczną, poradnię dzieci chorych, pomieszczenia i gabinety poradni dla dzieci zdrowych, nocnej i świątecznej pomocy lekarskiej i pielęgniarskiej wraz z przyległymi holami i korytarzami. Wykonanie robót budowlanych w Przychodni Zdrowia Nr 12 w Łodzi, ul Nastrojowa 10. Przeprowadzono prace modernizacyjne w budynku Zakładu Rehabilitacji w Łodzi przy ul. Lanowej 18, dostosowując cały budynek Przychodni do wymogów rozporządzenia Ministra Zdrowia. Wykonano prace budowlane w budynku Przychodni przy ul. Libelta 16 w pomieszczeniach Laboratorium Analitycznym, dostosowując je do wymogów rozporządzenia Ministra Zdrowia. W budynku Przychodni Zdrowia nr 7 przy ul. Marynarskiej 39 zostało wymienionych 57 sztuk starych, drewnianych okien na okna wykonane z PCV. W budynku Przychodni Zdrowia nr 2 przy ul. Wielkopolskiej 55 zostały wymienione pokrycie dachu oraz instalacja odgromowa. Zakupiono cyfrowy aparat USG ALOKA oraz zestaw 4 szt. rejestratorów holterowskich z oprogramowaniem i komputerem.			
6	Zespół Opieki Zdrowotnej Łódź- Polesie ul. A. Struga 86	Wykonano dokumentację projektowo-kosztorysową dla wszystkich obiektów. Zmodernizowano przychodnie przy ul. Cmentarnej 10a, ul Kasprzaka 27. W przychodni przy ul. Skłodowskiej-Curie 15/17 zmodernizowano i przystosowano dla osób niepełnosprawnych dźwig osobowy. W przychodni przy ul. Olimpijskiej 7a wykonano montaż przenośnika schodowego (platforma). W Zakładzie Rehabilitacji Leczniczej przy ul. Gdańskiej 83 oraz w Specjalistycznej Przychodni dla Dzieci, Młodzieży i Dorosłych przy ul. A. Struga 86 wykonano modernizację pomieszczeń. Wykonano pełną przebudowę obiektów położonych przy ul. Garnizonowej 38. Przeprowadzono prace budowlane w budynku Przychodni nr 35 przy ul. Wileńskiej 25 i Przychodni Nr 34 przy ul. Srebrzyńskiej 75. Wykonano termomodernizację ścian budynku Przychodni nr 35 ul. Wileńska 25. Zakupiono m.in.: aparat do elektroterapii, aparat Kriosan, aparat EKG, autoklaw Vacuklav, fotel ginekologiczny BTL..	924.776,38	16.978,74	4.356.323,50 5.298.078,62

7	Zespół Opieki Zdrowotnej dla Szkół Wyższych w Łodzi „PaLMA” ul. Lumumby 14	Przeprowadzono adaptację pomieszczeń ZOZ dla Szkół Wyższych „PaLMA” w budynkach przy ul. Lumumby 14 i przy ul. Fibaków 13 oraz dokonano zakupów wyposażenia i sprzętu medycznego.	36.350,13	0,00	2.700.000,00	2.736.350,13
8	Miejska Przychodnia "Dąbrowa" w Łodzi ul. Felińskiego 7	W ramach realizacji programu dostosowawczego opracowano dokumentację projektowo-kosztorysową instalacji wentylacji mechanicznej dla gabinetów rehabilitacji (fizykoterapii) i przebudowy pomieszczeń przychodni. Wykonano prace budowlane i instalacyjne w pomieszczeniach Przychodni. Pokryto dach budynku Przychodni papą termozgrzewalną oraz wykonano obróbki blacharskie. Zamontowano centrale wentylacyjne z wymiennikami ciepła i nagrzewnicami elektrycznymi, zamontowano dwa dodatkowe wentylatory wyciągowe, zamontowano instalację kanałową, wykonano instalację elektryczną zasilającą centrale wentylacyjne, nagrzewnice elektryczne i wentylatory wyciągowe, wykonano zabudowę kanałów wentylacyjnych. Zakupiono ultrasonograf Sonix OP z kompletem głowic i wideoprinterem. Zakupiono aparat do elektroterapii i laseroterapii. Zakupiono sprzęt komputerowy wraz z oprogramowaniem oraz kasy fiskalne.	76.218,55	0,00	428.665,80	504.884,35
9	Miejska Przychodnia "Odrzańska" w Łodzi ul. Odrzańska 29	W ramach realizacji programu dostosowawczego opracowano dokumentację projektowo-kosztorysową. Wykonano pochylnie podjazdów dla osób niepełnosprawnych, szyb windy z montażem dźwigu osobowego przystosowanego dla osób niepełnosprawnych. Przeprowadzono prace w pomieszczeniach Przychodni. Wykonano projekt budowlany remontu i ocieplenia dachu, wymiany stolarki okiennej i drzwiowej wraz z kosztorysami oraz specyfikacją techniczną wykonania i odbioru robót. Wykonano prace budowlane związane z wymianą pokrycia dachu papą termozgrzewalną. Zakupiono unit stomatologiczny, skalier ultradźwiękowy, piaskarkę, kamerę oraz kompresor olejowy. Zakupiono: aparat do elektroterapii MT-3 z wyposażeniem, przenośny aparat do elektroterapii MT-3 z wyposażeniem, aparat Terapuls Intellect Shortware 100 z wyposażeniem, zestaw do pełnej magnetoterapii z osprzętem, tablica do ćwiczeń manualnych, rotor do kończyny dolnej, przenośny zestaw do biostymulacji laserowej, lampka Sanisol BS IR/UV, aparat do krioterapii, przenośny stół do masażu. Zakupiono sprzęt komputerowy.	58.358,52	0,00	713.669,91	772.028,43
10	Miejska Przychodnia „Chojny” w Łodzi ul. Rzgowska 170	W ramach realizacji programu dostosowawczego opracowano dokumentację projektowo-kosztorysową. Przebudowano pomieszczenia Przychodni. Wykonano pokrycie dachu budynku przychodni z papy termozgrzewalnej. Wykonano prace budowlane w ramach remontów bieżących. Zaprojektowano i wykonano instalację sieci komputerowej oraz dedykowanej jej instalacji elektrycznej. Zakupiono i wdrożono moduł "Gabinet Lekarski" jako rozbudowa funkcjonującego programu "mMedica". Zakupiono sprzęt medyczny m. In.: defibrylator, kardiogram.	776.880,54	0,00	618.594,72	1.395.475,26

11	Miejska Przychodnia „Nowe Rokicie” w Łodzi ul. Cieszkowskiego 6	W ramach realizacji programu dostosowawczego opracowano dokumentację projektowo-kosztorysową instalacji wentylacji mechanicznej dla gabinetów rehabilitacji (fizykoterapii) i przebudowy pomieszczeń przychodni. Wykonano prace budowlane i instalacyjne w pomieszczeniach Przychodni. Wykonano instalację wentylacji mechanicznej oraz przeprowadzono remont dachu wraz z wymianą pokrycia dachu. Zrealizowano prace budowlane i instalacje elektryczne przy wykonaniu wentylacji mechanicznej w gabineciech rehabilitacji. W pomieszczeniach 1-go piętra (dot. południowego skrzydła budynku - pomieszczenia rejestracji, gabinetów lekarskich, gabinetu zabiegowego i EKG), wykonano prace o następującym zakresie: przygotowanie podłoża i malowanie ścian oraz sufitów, ułożenie nowych wykładzin wraz z oblistwowaniem. Wymienione zostały elementy opraw oświetleniowych wraz z przełącznikami i gniazdkami. Zrealizowano również prace wod.-kań. - montaż umywalk. Zbudowana została witrażna rejestracja przeszklonymi elementami z aluminium. Wymieniono zewnętrzne drzwi stalowe na aluminiowe częściowo przeszklone. Zakupiono autoklaw GETINGE typ K7+ i zamontowano w specjalnym pomieszczeniu przygotowanym do sterylizacji zgodnie z wymogami rozporządzenia Ministra Zdrowia.	128.313,67	0,00	391.667,73	519.981,40
12	Miejska Przychodnia „Lecznica” w Łodzi ul. Lecznicza 6	Wykonano modernizację instalacji centralnego ogrzewania i systemu wentylacyjnego w budynku przychodni przy ul. Leczniczej 6. W ramach realizacji programu dostosowawczego wykonano roboty budowlane w poradniach lekarskich w budynku przychodni. Wydzielono strefy pożarowe oraz zmodernizowano instalację elektryczną. Przeprowadzono roboty budowlane dotyczące naprawy dachu budynku. Wykonano roboty budowlane w zakresie oddymiania oraz roboty budowlane związane z wydzieleniem przeciwpożarowych klatek schodowych oraz podziału na strefy pożarowe na wszystkich kondygnacjach budynku. Wykonano prace związane z naprawą schodów wejściowych do budynku Przychodni od strony ul. Leczniczej oraz przy wejściu od strony parku (poradnia "D"); zamontowano balustrady wraz z czyszczeniem i malowaniem, zamontowano nowe płyty chodnikowe, naprawiono pęknięcia posadzek lastrykowych, naprawiono stopnie oraz murek. Wykonano prace dotyczące zabezpieczenia elewacji budynku przychodni przed zanieczyszczeniami nad trzema wejściami do budynku od strony ul. Kasowej, ul. Leczniczej oraz ul. Podmiejskiej; Wykonano prace budowlane w ramach remontów bieżących. Zakupiono: aparat USG, stację lekarską do RTG, aparat do krioterapii na azot. Zakupiono oprogramowanie do ewidencjonowania i rozliczania badań diagnostycznych.	883.293,07	0,00	2.418.464,00	3.301.757,07
13	Miejska Przychodnia „Tatrzańska” w Łodzi ul. Tatrzańska 109	Wykonano modernizację dachu oraz dokonano wymiany okien w budynku Przychodni. W ramach realizacji programu dostosowawczego wykonano adaptację pomieszczeń wraz z wymianą instalacji wodno- kanalizacyjnej oraz instalacji elektrycznej. Zakupiono kurtynę powietrzną do drzwi wejściowych.	505.119,69	17.408,57	1.050.830,23	1.573.358,49

14	Miejska Przychodnia Wieloprofilowa „Śródmieście” w Łodzi ul. Próchnika 11	Wykonano prace budowlane w budynkach przy ul. Próchnika 11, Zachodniej 60 i ul. Piotrkowskiej 113 w ramach realizacji programu dostosowawczego. W budynku przy ul. Próchnika 11 wykonano montaż nowego dźwigu osobowego z powiększoną kabiną i zwiększonym udźwigiem. Prowadzono prace budowlano-montażowe związane z dostawą i montażem platformy schodowej (ul. Piotrkowska 113) i prace budowlano-montażowe związane z budową dźwigu osobowego z konstrukcją szybu i jego zabudową (ul. Zachodnia 60). Wykonano prace budowlane w ramach remontu Poradni przy ul. Rewolucji 54. Zakupiono aparat RTG do zdjęć kostnych i płucnych wraz z systemem radiografii cyfrowej CR. Zaadaptowano instalację elektryczną i sterowniczą oraz zainstalowano system informatyczny z oprogramowaniem. Zakupiono: aparat USG, unity stomatologiczne /2szt/.	832.811,39	0,00	1.961.206,58	2.794.017,97
15	Miejska Przychodnia „Widzew” w Łodzi al. Piłsudskiego 157	W ramach realizacji programu dostosowawczego wykonywano m.in. nowe podłoga i położono w sposób bezszwelinowy nową wykładzinę CV, wykonano kabinę higieny osobistej oraz wydzielono miejsce na wózki dziecięce i inwalidzkie. Zakupiono sprzęt medyczny.	335.405,33	0,00	92.223,38	427.628,71
16	Miejska Przychodnia „Batory” w Łodzi ul. Elsnera 19	Wykonano nowe ścianki działowe w pomieszczeniach, prace hydrauliczne, glazurnicze i elektryczne w ramach realizacji programu dostosowawczego. Dostosowano pomieszczenia gabinetów lekarskich, diagnostycznych i zabiegowych oraz przebudowano i zmodernizowano sanitariaty, w tym gabinety higieny osobistej). Wykonano instalację wentylacji mechanicznej w pomieszczeniach Poradni Rehabilitacji.	24.153,60	0,00	330.000,00	354.153,60
	Miejska Przychodnia „Chrobry” w Łodzi ul. Gorkiego 21a	W ramach programu dostosowawczego wykonano nowe podłoga i położono w sposób bezszwelinowy wykładziny podłogowe i glazurę, dokonano wymiany umywalk i armatury w gabinetach lekarskich. Zmodernizowano sanitariaty dostosowując dla potrzeb osób niepełnosprawnych.	28.246,69	24.285,40	82.000,00	134.532,09
	Miejski Ośrodek Profilaktyki i Terapii Uzależnień im. Bł. R. Chylińskiego w Łodzi ul. Niciarniana 41; ul. Kilińskiego 232	W budynku przy ul. Niciarnianej 41 wykonano prace ogólnobudowlane, w tym zmodernizowano instalację elektryczną, wod.-kan., wymieniono okna drewniane na okna z PCV, wymieniono drzwi wraz z ościeżnicami, wymieniono wykładziny podłogowe, zmodernizowano węzły sanitarne. Zakupiono wyposażenie dla Poradni i Oddziału Leczenia Uzależnień (ul. Niciarniana 41) w tym m.in. łóżka szpitalne z materacami, szafki przyłóżkowe, stół rehabilitacyjny, sprzęt komputerowy, wyposażenie biurowe. Wykonano prace budowlane poprawiające stan sanitarno-techniczny pomieszczeń hostelu oraz budynku głównego Zakładu Medycyny Uzależnień przy ul. Kilińskiego 232, w tym ułożono glazurę, wymieniono wykładzinę podłogową w pomieszczeniu kuchni; zmodernizowano instalację elektryczną, wod.-kan. Dokonano rozbiorów budynku kotłowni przy ul. Kilińskiego 232 i w tym miejscu postawiono nowy budynek kotłowni wraz z przyłączem gazowym. Wykonano	103.773,98	224.085,51	1.851.806,30	2.179.665,79

		przyłącze kanalizacji sanitarnej na trasie od istniejącej studni kanalizacyjnej na terenie nieruchomości przy ul. Kilińskiego 232. Dokonano modernizacji monitoringu w obiektach Zakładu Medycyny Uzależnień.					
	Miejski Ośrodek Profilaktyki Zdrowotnej ul. Piotrkowska 102 ul. Cieszkowskiego 6	Wykonano projekt budowlano-wykonawczy związany z planowanym przeniesieniem Ośrodka do nowej siedziby, łącznie z kosztorysami i specyfikacjami.	0,00	0,00	46.000,00	46.000,00	46.000,00
16	OGÓŁEM		17.037.605,97	4.316.253,45	41.452.812,17	62.806.671,59	

Źródło: opracowanie własne

4.5.3. Tabela 19. Zatrudnienie w miejskich zakładach opieki zdrowotnej (w osobach) – stan na 31 grudnia 2011 r.

L.p.	Grupy zawodowe	I Szpital Miejski im. dr. E. Sonnenberga	II Szpital Miejski im. dr. L. Rydygiera	III Szpital Miejski im. dr. K. Jonschera	IV Szpital Miejski im. dr. H. Jordana	ZOZ Łódź Bałuty	ZOZ Łódź Polecie	ZOZ dla Szkół Wzrostowych "Palma"	Miejska Przychodnia "Dąbrowa"	Miejska Przychodnia "Odrzańska"	Miejska Przychodnia "Chojny"	Miejska Przychodnia "Nowe Rokicie"	Miejska Przychodnia "Batory"	Miejska Przychodnia "Chrobry"	Miejska Przychodnia "Tatrzańska"	Miejska Przychodnia "Lecznicza"	Miejska Wieloprofilowa Przychodnia "Śródmieście"	Miejska Przychodnia "Widzew"	Miejski Ośrodek Profilaktyki i Terapii Uzależnień	Miejski Ośrodek Profilaktyki Zdrowotnej	Ogółem
1.	Zarząd ogółem (dyrekcja, gł. księgowy) w tym: lekarze udzielający świadczeń w zakładzie	2	2	4	2	3	2	3	4	2	2	2	1	2	1	2	2	2	3	2	43
2.	Lekarz naczelny szpitala, ordynator	5	2	9	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	18
3.	Kierownicy przychodni	0	0	0	0	15	13	4	0	0	0	0	0	0	0	0	1	2	6	0	41
4.	Lekarze	31	15	140	18	84	52	15	11	3	15	10	10	6	7	27	21	9	17	0	491
5.	Lekarze stomatolodzy	0	0	0	0	0	14	1	0	1	3	2	0	0	11	4	6	0	0	0	42
6.	Farmaceuci	2	2	2	1	0	0	0	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	10
7.	Pozostały personel z wyższym	2	4	10	1	10	3	5	2	3	1	1	2	1	2	7	5	6	21	16	102
8.	Pielęgniarka naczelnia	1	0	0	1	1	1	1	0	0	0	1	1	0	0	0	1	1	0	0	9
9.	Pielęgniarki (bez pielęgniarki naczelniej)	108	10	232	42	108	72	10	16	5	15	10	7	7	9	28	28	6	14	0	727
10.	Położne	0	67	0	13	18	13	3	2	0	3	2	3	1	1	4	2	2	0	0	134
11.	Technicy medyczni	13	1	25	3	52	53	9	3	0	1	2	4	5	3	18	10	13	1	0	216
12.	Pozostały personel średni	13	3	25	5	47	43	15	0	3	7	2	3	5	12	11	13	13	20	0	240
13.	Pozostały personel niższy	55	14	5	23	3	0	0	6	0	0	2	0	0	0	2	0	0	33	0	143
14.	Administracja (bez zarządu)	20	11	45	9	34	24	10	5	2	4	3	4	3	5	9	9	5	18	2	222
15.	Obsługa	12	7	13	5	16	5	9	3	3	4	1		2	3	8	3	2	7	1	104
	OGÓŁEM	264	138	510	125	391	295	85	55	22	55	36	35	32	54	120	101	61	140	21	2 540

Zródło: opracowanie własne

4.5.4. Tabela 20. Wyniki finansowe miejskich zakładów opieki zdrowotnej w latach 2009-2011.

Nazwa jednostki	2009			2010			2011		
	Przychody	Koszty (z podatkiem dochodowym)	Wynik finansowy netto	Przychody	Koszty (z podatkiem dochodowym)	Wynik finansowy netto	Przychody	Koszty (z podatkiem dochodowym)	Wynik finansowy netto
I Szpital Miejski im. E. Sonnenberga	17 868 803,20	18 571 116,72	-702 313,52	17 853 981,77	19 296 045,70	-1 442 063,93	19 229 793,20	18 482 929,11	746 864,09
II Szpital Miejski im. L. Rydygiera	12 380 589,47	12 787 241,37	-406 651,90	12 274 433,17	12 874 647,32	-600 214,15	12 132 235,13	13 168 120,06	-1 035 884,93
III Szpital Miejski im. K. Jonschera	47 420 008,36	45 555 041,41	1 864 966,95	51 437 675,18	47 568 254,47	3 869 420,71	49 959 508,69	49 442 359,55	517 149,14
IV Szpital Miejski im. H. Jordana	12 468 902,13	13 186 714,90	-717 812,77	13 958 502,66	12 749 218,07	1 209 284,59	12 174 260,61	12 480 125,00	-305 864,39
ZOZ Łódź - Baluty	26 080 230,19	24 296 506,70	1 783 723,49	28 451 088,68	24 888 640,95	3 562 447,73	23 696 745,42	23 251 108,36	445 637,06
ZOZ Łódź - Polesie	18 827 799,65	16 412 191,82	2 415 607,83	21 562 681,92	17 422 903,18	4 139 778,74	18 537 898,19	18 063 295,74	474 602,45
ZOZ SW "PaLMA"	4 625 325,59	5 152 813,16	-527 487,57	4 833 734,68	4 822 070,59	11 664,09	4 866 556,78	4 879 875,38	-13 318,60
Miejska Przychodnia "Dąbrowa"	7 176 528,87	7 147 481,54	29 047,33	6 685 605,59	6 841 071,93	-155 466,34	6 506 022,68	6 574 309,78	-68 287,10
Miejska Przychodnia "Odrzańska"	1 781 442,80	1 516 368,32	265 074,48	1 691 240,02	1 526 620,68	164 619,34	1 719 495,64	1 673 372,30	46 123,34
Miejska Przychodnia "Chojny"	4 260 952,04	3 887 059,00	373 893,04	4 569 247,67	4 299 546,25	269 701,42	4 505 662,50	4 491 723,40	13 939,10
Miejska Przychodnia "Nowe Rokicie"	2 749 405,22	2 698 330,54	51 074,68	2 576 718,67	2 830 566,22	-253 847,55	2 804 853,93	2 837 391,43	-32 537,50
Miejska Przychodnia "Batory"	2 130 248,53	2 074 176,63	56 071,90	1 903 595,19	1 915 809,34	-12 214,15	2 016 531,31	2 189 436,06	-172 904,75
Miejska Przychodnia "Chrobry"	2 160 040,21	2 086 518,92	73 521,29	1 976 792,10	2 111 000,60	-134 208,50	1 959 216,10	2 096 232,93	-137 016,83
Miejska Przychodnia "Lecznicza"	8 154 307,71	8 149 766,73	4 540,98	8 399 348,89	8 398 708,21	640,68	8 243 628,22	8 046 296,86	197 331,36
Miejska Przychodnia "Tatrzańska"	3 624 750,28	3 507 912,57	116 837,71	3 645 007,28	3 570 388,37	74 618,91	3 770 643,22	3 673 560,58	97 082,64
Miejska Przychodnia Wieloprofilowa "Śródmieście"	5 946 877,89	5 657 941,54	288 936,35	5 723 165,35	5 647 458,43	75 706,92	5 457 659,48	5 455 622,54	2 036,94

Nazwa jednostki	2009			2010			2011		
	Przychody	Koszty (z podatkiem dochodowym)	Wynik finansowy netto	Przychody	Koszty (z podatkiem dochodowym)	Wynik finansowy netto	Przychody	Koszty (z podatkiem dochodowym)	Wynik finansowy netto
Miejska Przychodnia "Widzew"	4 226 391,41	4 090 790,76	135 600,65	4 009 775,55	4 002 900,84	6 874,71	4 132 681,97	4 148 212,34	-15 530,37
Miejski Ośrodek Profilaktyki i Terapii Uzależnień	8 073 940,47	7 530 204,31	543 736,16	8 427 229,31	8 596 762,13	-169 532,82	8 054 298,46	8 295 591,26	-241 292,80
Miejski Ośrodek Profilaktyki Zdrowotnej	988 390,18	1 029 112,31	-40 722,13	1 125 890,98	1 048 791,94	77 099,04	1 050 177,14	1 026 591,32	23 585,82
RAZEM	190 944 934,20	185 337 289,25	5 607 644,95	201 105 714,66	190 411 405,22	10 694 309,44	190 817 868,67	190 276 154,00	541 714,67
Z tego									
RAZEM ZYSKI			8 002 632,84			13 461 856,88			2 564 351,94
RAZEM STRATY			-2 394 987,89			-2 767 547,44			-2 022 637,27

Źródło: opracowanie własne

Wyniki finansowe samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej zależą w głównej mierze od dwóch czynników: po stronie przychodów - od poziomu finansowania przez Narodowy Fundusz Zdrowia, po stronie kosztów - od poziomu cen leków, tzw. mediów (energii elektrycznej, gazu, wody, telekomunikacji), cen innych usług zewnętrznych oraz wynagrodzeń pracowników. Na wszystkie te czynniki kierownictwo sp zoz-ów ma albo żaden, albo bardzo ograniczony wpływ.

W analizowanym okresie przychody z NFZ oraz koszty działalności operacyjnej miejskich sp zoz-ów przedstawiały się następująco:

Tabela 21. Przychody z NFZ oraz koszty działalności operacyjnej miejskich zakładów opieki zdrowotnej

	2009	2010	2011
Przychody z NFZ	167 595 799,18	165 025 683,00	163 964 082,65
Koszty działalności operacyjnej	182 210 393,75	186 354 105,67	186 289 754,74

Zródło: opracowanie własne

Z powyższego zestawienia wynika, że przychody z NFZ wykazują tendencję malejącą. Koszty działalności operacyjnej, w związku z rosnącymi cenami, wykazują jednak stale wysoki poziom i z uwagi na swój charakter - znaczny udział wynagrodzeń i kosztów stałych - nie reagują szybko na zmniejszające się kontrakty z NFZ.

W analizowanym okresie na poziom przychodów i kosztów, a co za tym idzie, na wyniki finansowe jednostek, znaczący wpływ miały przychody i koszty związane z programem restrukturyzacji samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej z 2005 r. Odzwierciedlone one zostały w sprawozdawczości w zyskach i stratach nadzwyczajnych jednostek objętych restrukturyzacją.

Po stronie przychodów (zyski nadzwyczajne) wykazane zostały umorzenia 70% pożyczek od Skarbu Państwa (po spłacie 30%); po stronie kosztów (straty nadzwyczajne) wykazano koszty obsługi pożyczek restrukturyzacyjnych, głównie odsetek. Wielkość zysków i strat nadzwyczajnych w analizowanym okresie ilustruje poniższe zestawienie:

Tabela 22. Wielkość zysków i strat nadzwyczajnych w miejskich zakładów opieki zdrowotnej

	2009	2010	2011
Zyski nadzwyczajne	0,00	10 732 911,85	3 081 523,53
Straty nadzwyczajne	672 715,18	470 140,28	209 981,09
Wynik zdarzeń nadzwyczajnych	-672 715,18	10 262 771,57	2 871 542,44

Zródło: opracowanie własne

Niekorzystny wpływ na wyniki finansowe samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej wywarły niezapłacone przez NFZ nadwykonania, czyli świadczenia wykonane ponad limity wynikające z kontraktów. Świadczenia te często wykonywane były

dla ratowania życia i zdrowia, do czego każdy świadczeniodawca usług medycznych jest zobowiązany. Wartość nadwykonań wykonanych i niezapłaconych przez NFZ w poszczególnych latach analizowanego okresu przedstawia się następująco:

Rok 2009: 1.514.502,84 zł

Rok 2010: 3.989.098,41 zł

Rok 2011: 2.593.693,66 zł.

Planowana wielkość przychodów z NFZ na rok 2012, została obniżona w stosunku do roku ubiegłego o ponad 10 mln zł, co spowoduje dalsze pogorszenie wyników finansowych jednostek.

Pogarszająca się sytuacja finansowa publicznych zakładów opieki zdrowotnej i narastające zadłużenie są problemem o charakterze ogólnopolskim. Główną przyczyną takiego stanu jest inflacja, wzrost cen leków, żywności, mediów, podniesienie składki rentowej. Te czynniki powodują, że koszty działalności placówek rosną znacznie szybciej niż przychody. Z danych Ministerstwa Zdrowia wynika, że długi publicznych szpitali na koniec I kwartału 2012 r. osiągnęły poziom 10,5 mld zł.

4.5.5. Sytuacja miejskich podmiotów leczniczych po konkursie ofert Łódzkiego Oddziału Wojewódzkiego NFZ na lata 2012 – 2014.

Tabela 23. Miejskie szpitale – wartość kontraktu na 2012 r.

Nazwa jednostki	Wartość kontraktu ogółem na rok 2012 w zł	Zmiana % w stosunku do roku 2011
I Szpital Miejski im dr. E. Sonnenberga w Łodzi	16 912 723	103%
II Szpital Miejski im dr. L. Rydygiera w Łodzi	11 315 984	98%
III Szpital Miejski im dr. K. Jonschera w Łodzi	45 201 161	105%
IV Szpital Miejski im dr. H. Jordana w Łodzi	9 757 682	82%
Razem	78 375 623	95%

Zródło: opracowanie własne

- wzrost kontraktów na lecznictwo specjalistyczne ambulatoryjne realizowane w przychodniach przyszpitalnych:
 - dla I SM o 12,5%,
 - dla III SM aż o 77%,
- wzrost kontraktów na oddziały:
 - dla I SM o 3,4% (ok. 4-5% choroby wewnętrzne i chirurgia ogólna, spadek na chirurgii urazowo-ortopedycznej).
 - dla III SM o nieco ponad 1% (największy ok. 8% na rehabilitacji, następnie ok. 4% chirurgia ogólna, pozostałe ok. 1%, spadek na SOR i w programach lekowych).
- spadek wartości kontraktów w IV SM:

- spowodowany znaczącym obniżeniem kontraktu na chirurgię ogólną do wartości niecałych 42% z roku 2011,
- kontrakt chirurgiczny w znaczącym zakresie został „przejęty” przez zupełnie nowy podmiot na rynku usług zdrowotnych,
- obniżenie o ok. 2% kontraktu na ginekologię.

Tabela 24. Miejskie szpitale – kontrakty wg rodzajów – oddziały

Oddział/działalność	Dynamika kontrakt 2012/2011 w %
wewnętrzny	102,7
wewnętrzny i kardiologia	101,7
chirurgia ogólna	85,7
ortopedia-endoprotezy	100,2
neonatologia	30,7
położniczo-ginekologiczny	73,7
neurologia	99,6
okulistyka	105,2
rehabilitacja	108,8
SOR	90,8
intensywna terapia i anestezjologia	101,9
programy lekowe	49,2
izba przyjęć	113,1

Zródło: opracowanie własne

Tabela 25. Miejskie szpitale – kontrakty wg rodzajów – przychodnie przyszpitalne

Specjalistyka	Dynamika 2012/2011 w %
poradnia diabetologiczna	125,7
poradnia chirurgiczna	164,3
poradnia ortopedyczna	115,8
położniczo-ginekologiczna+ szyjka macicy	169,5
poradnia kardiologiczna	144,0
poradnia neurologiczna	305,7
poradnia okulistyczna	299,3
poradnia gastroenterologiczna	454,5
badania endoskopowe	204,3

Zródło: opracowanie własne

Tabela 26. Miejskie zespoły i przychodnie – kontrakty wg zakresów działalności

L.p.	Nazwa jednostki	Kontrakt z NFZ na 2012 r.					
		specjalistyka	rehabilitacja	stomatologia	Razem	POZ	OGÓŁEM
1	ZOZ Łódź Bałuty	2 344 689	1 234 049	347 040	3 925 778	15 546 128	19 471 906
2	ZOZ Łódź Polesie	910 452	697 050	1 007 100	2 614 602	12 265 607	14 880 209
RAZEM Zespoły Opieki Zdrowotnej		3 255 141	1 931 099	1 354 140	6 540 379	27 811 735	34 352 115
3	ZOZ "PaLMA"	1 707 300	333 000	0	2 040 300	2 199 306	4 239 606
4	MP "Dąbrowa"	243 819	135 000	0	378 819	2 927 526	3 306 344
5	MP "Odrzańska"	128 188	155 000	0	283 188	1 135 372	1 418 560
6	MP "Chojny"	418 545	0	0	418 545	3 412 118	3 830 663
7	MP "Nowe Rokicie"	317 220	99 509	0	416 730	1 769 948	2 186 678
8	MP "Batory"	258 017	336 700	0	594 717	1 194 318	1 789 035
9	MP "Chrobry"	0	0	0	0	1 168 000	1 168 000
10	MP "Lecznicza"	1 373 085	675 000	243 000	2 291 085	3 451 548	5 742 633
11	MP "Tatrzańska"	136 080	140 400	417 240	693 720	1 490 636	2 184 356
12	MP "Śródmieście"	506 734	536 680	518 400	1 561 814	2 872 286	4 434 100
13	MP "Widzew"	1 541 063	813 929	0	2 354 993	351 309	2 706 302
RAZEM Miejskie Przychodnie		6 630 051	3 225 219	1 178 640	11 033 910	21 972 367	33 006 277
OGÓŁEM		9 885 192	5 156 317	2 532 780	17 574 289	49 784 103	67 358 392

Źródło: opracowanie własne

Tabela 27. Miejskie zespoły i przychodnie - zmiana wartości kontraktów w stosunku do roku 2011

lp.	Nazwa jednostki	Różnica kontrakt 2012 kontrakt 2011			
		specjalistyka	rehabilitacja	stomatologia	Razem
1	ZOZ Łódź Bałuty	-1 605 174	-552 228	-786 960	-2 944 362
2	ZOZ Łódź Polesie	-849 041	-901 338	-190 800	-1 941 179
RAZEM Zespoły Opieki Zdrowotnej		-2 454 215	-1 453 566	-977 760	-4 885 541
3	ZOZ "PaLMA"	196 263	-87 313	-203 040	-94 090
4	MP "Dąbrowa"	-330 955	-11 926	0	-342 881
5	MP "Odrzańska"	-60 039	3 061	-129 600	-186 577
6	MP "Chojny"	-74 483	0	-291 564	-366 047
7	MP "Nowe Rokicie"	13 701	-8 236	-291 600	-286 136
8	MP "Batory"	-63 340	52 690	0	-10 650
9	MP "Chrobry"	-328 730	-260 319	-97 200	-686 248
10	MP "Lecznicza"	-774 690	-524 737	16 200	-1 283 227
11	MP "Tatrzańska"	-243 641	140 400	-898 560	-1 001 801
12	MP "Śródmieście"	-672 264	-83 865	0	-756 129
13	MP "Widzew"	-343 841	-218 933	0	-562 774
RAZEM Miejskie Przychodnie		-2 682 019	-999 177	-1 895 364	-5 576 561
OGÓŁEM		-5 136 235	-2 452 743	-2 873 124	-10 462 102

Źródło: opracowanie własne

Tabela 28. Miejskie zespoły i przychodnie – dynamika zmian 2012/2011

L.p.	Nazwa jednostki	DYNAMIKA % kontrakt 2012 kontrakt 2011 (bez POZ)			
		specjalistyka	rehabilitacja	stomatologia	razem
1	ZOZ Łódź Bałuty	59,4%	69,1%	30,6%	57,1%
2	ZOZ Łódź Polesie	51,7%	43,6%	84,1%	57,4%
RAZEM Zespoły Opieki Zdrowotnej		57,0%	57,1%	58,1%	57,2%
3	ZOZ "PaLMA"	113,0%	79,2%	0,0%	95,6%
4	MP "Dąbrowa"	42,4%	91,9%	-	52,5%
5	MP "Odrzańska"	68,1%	102,0%	0,0%	60,3%
6	MP "Chojny"	84,9%	-	0,0%	53,3%
7	MP "Nowe Rokicie"	104,5%	92,4%	0,0%	59,3%
8	MP "Batory"	80,3%	118,6%	-	98,2%
9	MP "Chrobry"	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
10	MP "Lecznicza"	63,9%	56,3%	107,1%	64,1%
11	MP "Tatrzańska"	35,8%	-	31,7%	40,9%
12	MP "Śródmieście"	43,0%	86,5%	100,0%	67,4%
13	MP "Widzew"	81,8%	78,8%		80,7%
RAZEM Miejskie Przychodnie		71,2%	76,3%	38,3%	66,4%
OGÓŁEM		65,8%	67,8%	46,9%	62,7%

Źródło: opracowanie własne

Miejskie zespoły i przychodnie – braki po konkursie (w stosunku do świadczeń z 2011 roku)

- w miejskich zespołach **brak świadczeń** ambulatoryjnych z zakresu okulistyki dla dzieci i dorosłych, urologii, laryngologii, porad lekarskich z zakresu rehabilitacji,
- w miejskich przychodniach **brak świadczeń** z zakresu okulistyki dla dorosłych, laryngologii, kardiologii, ortodoncji oraz zaledwie 20% porad lekarskich rehabilitacyjnych.

Podsumowanie kontraktowania:

- w ramach ostatniego konkursu ofert z NFZ ujawniła się kwestia konkurencji oraz rozproszenia miejskich podmiotów leczniczych; konkurencja na rynku świadczeń zdrowotnych dotyczyła zarówno konkurencji wewnętrznej (pomiędzy miejskim i placówkami, które niejako „wrywały sobie” kontrakty) oraz pomiędzy placówkami miejskimi i pozostałymi, szczególnie niepublicznymi w zakresie leczenia ambulatoryjnego, w związku z tym zmiany w miejskich zakładach powinny pójść w kierunku kompleksowości świadczeń i poprawy konkurencyjności, które powinny zostać dokonane przed kolejnym konkursem ofert, jaki będzie miał miejsce w 2014 r. - który to ostatecznie ustali na wiele lat podział rynku pomiędzy najlepszymi jednostkami - efektywnie zarządzanymi i nieprzynoszącymi strat; do tego też czasu należy definitywnie rozwiązać problem zadłużenia niektórych miejskich zakładów.

4.6. Inne czynniki wpływające na dostęp do opieki zdrowotnej.

4.6.1. Apteki

(wg danych na koniec 2010 r.)

- Liczba aptek ogólnodostępnych w Łodzi – 314 (liczba mieszkańców na 1 aptekę - 2.347).
- Liczba aptek ogólnodostępnych w województwie łódzkim – 913 (liczba mieszkańców na 1 aptekę - 2.737).
- Liczba aptek ogólnodostępnych w Polsce – 13.272 (liczba mieszkańców na 1 aptekę – 2.878).
- Liczba aptek całodobowych pracujących przez 7 dni w tygodniu w Łodzi: 21 (w roku 2012: 29).

4.6.2. Żłobki

Wspieranie rodziny należy do zadań własnych gminy. Jednym ze sposobów jego realizacji jest organizacja opieki nad dziećmi w wieku do lat 3. Miasto Łódź wykonuje to zadanie prowadząc 30 gminnych żłobków, tworzących Miejski Zespół Żłobków (MZŻ) w Łodzi. Żłobki zlokalizowane są w pięciu rejonach miasta. MZŻ dysponuje 2025 miejscami, z możliwością zapisania ok. 2500 dzieci (ze względu na absencję). Według stanu na 31 grudnia 2012 r. na listach rezerwowych w miejskich żłobkach zapisanych było ok. 200 dzieci. Największe zapotrzebowanie na dodatkowe miejsca występuje na Widzewie i osiedlach Olechów - Janów.

W trakcie ostatnich 10 lat (2002-2012) liczba miejsc w MZŻ wzrosła o 365. Wieloletnie doświadczenia wskazują, że do miejskich żłobków uczęszcza ok. 10 % populacji dzieci w wieku do lat 3.

Działalność MZŻ spotyka się z pozytywnymi opiniami rodziców korzystających z jego usług. Z ankiet przeprowadzanych co kilka lat wśród rodziców wynika, że ok. 95 % respondentów wyraża zadowolenie z tego, że dziecko chodzi do żłobka. Najczęściej wskazywane korzyści z pobytu w żłobku to rozwój intelektualny, ruchowy i emocjonalny dziecka, kontakty z rówieśnikami, które wpływają na naukę, umiejętności życia w grupie i uspołecznienie dziecka, samodzielność. Ponadto rodzice uzyskują od opiekunek informacje nt. zachowania, jedzenia, niepokojących sytuacji i pozytywnych zmian w rozwoju dziecka.

W MZŻ zatrudnionych jest 598 osób, z czego 566 bezpośrednio w żłobkach. Średnie wynagrodzenie wynosi 2.410,70 zł.

Na opłatę za pobyt dziecka w miejskim żłobku składają się:

- 1) opłata stała – 10 % minimalnego wynagrodzenia za pracę, obowiązującego w danym roku kalendarzowym – w 2012 r. opłata wynosiła 150 zł; w sytuacji korzystania z usług żłobka jednocześnie dwojga i więcej dzieci w rodzinie, opłata za drugie i następne dziecko wynosi 50 % ustalonej opłaty stałej; zwolnieni z opłaty stałej są rodzice i opiekunowie dzieci pochodzących z ciąży mnogiej, począwszy od trojaczek;
- 2) opłata za pobyt dziecka w żłobku powyżej 10 godzin dziennie - opłata za każdą rozpoczętą godzinę w wysokości 10 % miesięcznej opłaty stałej;
- 3) opłata za wyżywienie - maksymalna dzienna stawka żywieniowa obejmująca cztery posiłki (śniadanie, drugie śniadanie, obiad, podwieczorek) nie może przekroczyć 10 zł; w 2012 r. opłata wynosiła 5 zł;
- 4) fundusz rady rodziców – opłata ustalana w każdym żłobku decyzją rady rodziców, przeznaczana m.in. na finansowanie zajęć dodatkowych, zakupu zabawek itp.

Oплата stała za pobyt dziecka w żłobku należy do najniższych w Polsce, w porównaniu do innych większych miast:

- Warszawa - 27 % minimalnego wynagrodzenia za pracę, tj. 405 zł w 2012 r.,
- Gdańsk – 10 % przeciętnego wynagrodzenia w gosp. narodowej za rok poprzedni, tj. 339 zł w 2012 r.,
- Poznań – 10,5 % przeciętnego wynagrodzenia za poprzedni kwartał - 367 zł,
- Kraków - 199 zł,
- Bydgoszcz – 270 zł,
- Białystok – 200 zł,
- Szczecin – 270 zł lub 300 zł (w zależności od długości pobytu).

Średni miesięczny koszt utrzymania jednego miejsca w żłobku w roku 2011 wynosił 1.077,26 zł.

W latach 2008 – 2012 Miasto Łódź przeznaczyło 2.152.885,01 zł na prace remontowe i inwestycyjne w żłobkach. W ramach tej kwoty dokonano wymiany okien i drzwi w budynkach żłobków, dostosowano przyłącze energetyczne poprzez zakup dodatkowej mocy, przeprowadzono adaptację pomieszczeń dla celów uruchomienia dodatkowych miejsc dla dzieci.

Poza żłobkami prowadzonymi przez gminę na terenie Łodzi działają placówki prywatne – żłobki i kluby dziecięce. Zgodnie z ustawą z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 prowadzenie żłobka i klubu dziecięcego jest działalnością regulowaną i wymaga wpisu do rejestru żłobków i klubów dziecięcych, prowadzonego przez Prezydenta Miasta. W grudniu 2012 r. w rejestrze żłobków i klubów dziecięcych prowadzonym przez Prezydenta Miasta Łodzi zarejestrowanych było 6 placówek, oferujących łącznie ok. 100 miejsc. Pozostałe placówki niepubliczne mają obowiązek, zgodnie z ustawą z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3, dostosować swoją działalność do obowiązujących przepisów i dokonać zgłoszenia do rejestru do 4 kwietnia 2014 r.

Prezydent sprawuje nadzór nad żłobkami i klubami dziecięcymi działającymi na terenie miasta, w zakresie warunków i jakości świadczonej opieki. Nadzór prowadzony jest na podstawie uchwały Nr XXXVIII/710/12 Rady Miejskiej w Łodzi z dnia 25 kwietnia 2012 r. w sprawie przyjęcia planu nadzoru nad żłobkami i klubami dziecięcymi działającymi na terenie miasta Łodzi. Plan nadzoru przewiduje, że kontrola warunków i jakości sprawowanej opieki w każdym żłobku i klubie dziecięcym wpisanym do rejestru prowadzonego przez Prezydenta Miasta Łodzi jest dokonywana nie rzadziej niż raz w roku, a pierwszej czynności nadzorczej dokonuje się w okresie 6 miesięcy od dokonania wpisu żłobka lub klubu dziecięcego do rejestru.

5. Profilaktyka i promocja zdrowia.

Zgodnie z ustawą z dnia 5 czerwca 1998 r. do zadań własnych powiatu należy m.in. wykonywanie zadań publicznych w zakresie promocji i ochrony zdrowia. Z kolei ustawa z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych stanowi, że do zadań własnych gminy i powiatu w zakresie zapewnienia równego dostępu do świadczeń opieki zdrowotnej należy w szczególności opracowywanie i realizacja oraz ocena efektów programów zdrowotnych wynikających z rozpoznanych potrzeb zdrowotnych i stanu zdrowia mieszkańców gminy. Miasto Łódź wykonuje te zadania poprzez realizację szeregu programów profilaktycznych i działań w zakresie promocji zdrowia.

Działania Miasta Łodzi wspierające zdrowie mieszkańców realizowane w 2011 roku obejmowały następujące obszary:

5.1. Profilaktyka chorób układu krążenia i cukrzycy.

5.1.1. Badania profilaktyczne.

- Badania i konsultacje dla osób z nadwagą i otyłością.
- Badania dzieci (VI klasa szkół podstawowych lub/i I klas szkół gimnazjalnych) w zakresie otyłości i nadwagi – konsultacje specjalistyczne (pediatra – endokrynolog, dietetyk).
- Edukacja i oferta dla dzieci z otyłością i nadwagą (wg założeń programowych Wojewódzkiego Centrum Zdrowia Publicznego).
Promocja badań profilaktycznych w zakresie wczesnego wykrywania chorób układu krążenia skierowanych do osób z wyznaczonych grup wiekowych tj. w wieku 35, 40, 45, 45 i 50 lat – prowadzonych przez wszystkie placówki podstawowej opieki zdrowotnej - finansowanych ze środków NFZ.

5.1.2. Edukacja w zakresie profilaktyki chorób układu krążenia i cukrzycy.

- Edukacja pacjentów w miejskich poz w zakresie profilaktyki chorób układu krążenia.
- Szeroka edukacja mieszkańców miasta – spotkania edukacyjne
Druk i dystrybucja materiałów edukacyjnych.

5.1.3. Profilaktyka i terapia w zakresie czynników ryzyka chorób układu krążenia (otyłości, stresu, uzależnienia od nikotyny, małej aktywności fizycznej, nieprawidłowego odżywiania).

- Programy psychoedukacyjne dla dorosłych dot. radzenia sobie ze stresem.
- Program pomocy psychologicznej dla osób z nadwagą i otyłością.
- Warsztaty i prelekcje z zakresu profilaktyki uzależnienia od nikotyny dla dzieci w wieku przedszkolnym, uczniów szkół podstawowych i gimnazjalnych.
- Zajęcia aktywności fizycznej dla osób wyłonionych w ramach badań profilaktycznych (prowadzonych przez NFZ i akcjach UMŁ).

W 2011 roku w ramach profilaktyki chorób układu krążenia i cukrzycy wykonano 550 badań diagnostycznych a z działań edukacyjnych skorzystało 6700 osób.

5.2. Profilaktyka onkologiczna.

5.2.1. Profilaktyka i wczesne wykrywanie raka piersi.

Populacja objęta działaniami: kobiety od 18 roku życia.

- Edukacja kobiet w zakresie profilaktyki raka piersi (nauka samobadania piersi, badania palpacyjne).
- Badania mammograficzne dla kobiet powyżej w wieku 40 - 49 lat (ze środków UML).
Propagowanie badań mammograficznych dla kobiet w wieku 50 - 69 lat (finansowanych przez NFZ) – przeznaczonych dla kobiet, które w czasie ostatnich dwóch lat nie miały mammografii.
- Druk i dystrybucja materiałów informacyjno – edukacyjnych.

5.2.2. Profilaktyka raka szyjki macicy.

- Edukacja zdrowotna kobiet w zakresie profilaktyki raka szyjki macicy (spotkania, materiały – finansowanie UML).
- Propagowanie badań cytologicznych dla kobiet w wieku 25 - 59 lat (finansowanych przez NFZ).
- Druk i dystrybucja materiałów informacyjno – edukacyjnych.

5.2.3. Profilaktyka i wczesne wykrywanie raka jelita grubego.

- Badania profilaktyczne obejmujące: ocenę czynników ryzyka choroby (ankieta), konsultację lekarską, kolonoskopię.
- Druk i dystrybucja materiałów do realizacji badań i edukacji zdrowotnej.

5.2.4. Profilaktyka i wczesne wykrywanie nowotworów złośliwych skóry.

Wiosenne konsultacje onkologiczne, spotkania i materiały edukacyjne.

W 2011 roku w ramach profilaktyki chorób nowotworowych wykonano 1632 badań mammograficznych oraz 569 kolonoskopii.

5.3. Zwalczanie nałogu palenia tytoniu.

Realizacja: Miejski Ośrodek Profilaktyki Zdrowotnej ze środków Miasta.

- Spotkania z pacjentami typu pierwszy kontakt - przedstawienie oferty Poradni Leczenia Uzależnień dla osób palących tytoń, zachęcenie do podjęcia terapii.
- Terapia uzależnień od nikotyny.
- Warsztaty i prelekcje w szkołach i placówkach oświatowo - wychowawczych nt. uzależnień – w szczególności od nikotyny.

W 2011 roku z oferty Miejskiego Ośrodka Profilaktyki Zdrowotnej skorzystało 10.400 osób.

5.4. Profilaktyka zdrowia rodziny.

5.4.1. Profilaktyka wad i chorób występujących u dzieci i młodzieży.

Edukacja zdrowotna dzieci, rodziców oraz nauczycieli w zakresie wad postawy:

- szkolenia dla dzieci, opiekunów dzieci, nauczycieli w łódzkich szkołach podstawowych i gimnazjalnych nt profilaktyki wad postawy - prowadzone przez personel poradni rehabilitacyjnych miejskich zakładów opieki zdrowotnej,
- badania dzieci w wybranych łódzkich szkołach - druk materiałów edukacyjnych.

5.4.2. Problemy zdrowotne osób w wieku dojrzałym.

A. Bilans zdrowia kobiety dojrzałej (dla kobiet w okresie okołomenopauzalnym).

- Badania profilaktyczne z wykorzystaniem programów profilaktycznych finansowanych przez UML oraz NFZ (w zakresie chorób układu krążenia - chuk, przewlekłej obturacyjnej choroby płuc - pochnp, rtg klatki piersiowej, cytologia, mammografia, kolonoskopia).
Badania specjalistyczne: usg dopochwowe (wykrywanie raka jajnika, badanie trzonu macicy), usg piersi (lub/i mammografia), nietrzymanie moczu,
Edukacja zdrowotna – edukator (materiały edukacyjne).

B. Bilans zdrowia mężczyzny dojrzałego – dla mężczyzn w wieku 50 - 65 lat

- Badania profilaktyczne z wykorzystaniem programów prof. finansowanych przez UML oraz NFZ (chuk, pochnp, rtg klatki piersiowej, kolonoskopia),
Badania w kierunku wczesnego wykrywania raka stercza (konsultacje urologiczne, badanie per rectum, badania PSA, usg gruczołu krokowego),
- Porady seksuologa – porady dotyczące przyczyn występowania problemów, przeciwdziałaniu tym problemom, porady, w jakich przypadkach i kiedy należy podjąć leczenie, gdzie można uzyskać pomoc.

W 2011 roku z w ramach profilaktyki wad postawy u dzieci wykonano 1400 badań, a 4250 osób objęto edukacją. Z Bilansu zdrowia osób w wieku dojrzałym skorzystało 690 osób.

5.5. Program profilaktyki i wczesnego wykrywania chorób płuc.

Program obejmuje działania dotyczące wczesnego wykrywania chorób płuc, takich jak: gruźlica, choroby odtytoniowe (nowotwory złośliwe, przewlekła obturacyjna choroba płuc).

- Badania rtg klatki piersiowej u mieszkańców Łodzi z grupy podwyższonego ryzyka wystąpienia gruźlicy płuc.
- Druk materiałów do realizacji badań rtg oraz materiałów do realizacji badań profilaktycznych finansowanych przez Narodowy Fundusz Zdrowia.
- Wsparcie programu „Zadbaj o swoje płuca” realizowanego w łódzkich szkołach przez Wojewódzką Stację Sanitarno Epidemiologiczną.

W 2011 roku w ramach profilaktyki i wczesnego wykrywania chorób płuc wykonano 320 badań rtg klatki piersiowej z edukacją objęto 14,7 tys. osób.

5.6. Program Szczepień Ochronnych Łodzin Przeciw Grypie.

Szczepieniami objęci są mieszkańcy Łodzi od 65 roku życia. Głównym celem programu jest zmniejszenie zachorowalności na grypę i powikłań pogrypowych w populacji łódzkiej.

W 2011 roku szczepieniami objęto 14.266 osób.

5.7. Program ochrony zdrowia psychicznego i przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Program obejmuje działania w pomagające budowaniu prawidłowych relacji i przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.

W Miejskim Ośrodku Profilaktyki Zdrowotnej (MOPZ) – obecnie stanowiącym część Miejskiego Centrum Zdrowia Publicznego - prowadzona jest bezpłatna, całodobowa,

kompleksowa pomoc osobom w sytuacji kryzysowej obejmująca również wsparcie osób w przypadku konfliktów w rodzinie.

- **Telefon zaufania** - Zespół obsługujący Telefon Zaufania (nr skrócony: 19288) funkcjonuje od pięciu lat. Telefon Zaufania świadczy pomoc psychologiczną w dni powszednie w godzinach 15.00 – 7.00, a w soboty i niedziele całodobowo.
- **Ośrodek Interwencji Kryzysowej** - udziela kompleksowej, całodobowej pomocy dla osób i rodzin w sytuacji kryzysu psychicznego poprzez m.in.:
 - prowadzenie interwencji kryzysowych osobiście w siedzibie Ośrodka oraz w miejscu pobytu pacjenta,
 - prowadzenie interwencji kryzysowych telefonicznych,
 - prowadzenie poradnictwa psychologicznego indywidualnego i rodzinnego,
 - prowadzenie psychoterapii indywidualnej bądź rodzinnej w sytuacjach skrajnie urazowych (katastrofa, nagła śmierć, żałoba, gwałt, przemoc w rodzinie, próby samobójcze, klęski żywiołowe itp.).

W 2011 roku z oferty Miejskiego Ośrodka Profilaktyki Zdrowotnej skorzystało 11 tys. osób, udzielono 7,6 tys. porad i konsultacji.

5.8. Edukacja zdrowotna i promocja zdrowego stylu życia wśród różnych grup mieszkańców Łodzi.

5.8.1. Łódzka Sieć Szkół i Przedszkoli Promujących Zdrowie

W 2011 roku Łódzka Sieć Szkół i Przedszkoli tworzyło 157 placówek a 16 starało się o uzyskanie certyfikatu szkoły / przedszkola promującego zdrowie. W Sieci znajdują się przedszkola, szkoły podstawowe, gimnazja, licea ogólnokształcące, zespoły szkół ponadgimnazjalnych, ośrodki wychowawcze, szkoły specjalne.

Placówki korzystały z programów edukacyjnych dla uczniów: „Od najmłodszych lat dbam o zdrowie”, „Jedz na zdrowie”, „Jak rozmawiać?”, „Przeciwdziałania agresji i przemocy”, „Pierwsza pomoc przedlekarska”, „Profilaktyka narkomanii”, „Profilaktyka nikotynowa”.

Dla nauczycieli zorganizowano tematyczne konferencje i szkolenia: „Zaburzenia wzroku, słuchu i mowy a proces nauczania”, „Zaburzenia snu i bóle głowy u dzieci i młodzieży”, „Integracja sensoryczna”, „Promocja aktywności fizycznej i zdrowego odżywiania w szkołach – program HEPS”. W roku szkolnym 2011/2012 zainicjowano Wiosenny Tydzień Promocji Zdrowia – zintensyfikowane działania promujące zdrowy styl życia w placówkach należących do Łódzkiej Sieci Szkół i Przedszkoli Promujących Zdrowie.

W 2011 roku z różnych form wsparcia edukacyjnego skorzystało ok. 10,5 tys. uczniów oraz ok. 200 nauczycieli.

5.8.2. Promocja zdrowia wśród osób starszych

- Stała współpraca z organizacjami pozarządowymi: Uniwersytety Trzeciego Wieku, Polski Związek Emerytów, Rencistów i Inwalidów – wsparcie działań edukacyjnych, oferta aktywności fizycznej, wycieczki.
- Akademia zdrowia seniora - wykłady o tematyce zdrowotnej w domach dziennego pobytu i domach opieki społecznej.
- Konferencja dla osób starszych „Nie bójmy się jesieni”
- Wdrożenie programu „Aktywizacja 60+” - aktywizacja i poprawa jakości życia mieszkańców Łodzi powyżej 60 roku życia.

W 2011 roku z różnych form aktywności wspieranych przez Wydział skorzystało ok. 600 osób starszych.

5.8.3. Akcje promujące zdrowy styl życia - wsparcie finansowe lub organizacyjne.

- Dzień Serca – z badań i porad w PORCIE Łódź skorzystało ok. 600 osób.
- Sprzątanie Świata (od 1993 roku) – w roku 2011 w akcji uczestniczyło ok. 30 tys. osób.
- WAMPIRIADA – w 2011 roku w edycji wiosennej i jesiennej uczestniczyło łącznie ponad 2 tys. osób, oddano ok. 900 litrów krwi.
- Łódzka Akademia Zdrowia – w 10 wykładach uczestniczyło każdorazowo od 100-180 osób.
- Szkoła Rodzicielstwa – w 2011 roku z zajęć skorzystało 480 osób.

5.9. Aktywizacja i wsparcie osób z niepełnosprawnością.

- Przeciwdziałanie dyskryminacji osób niepełnosprawnych.
- Działania w obronie interesów osób niepełnosprawnych.
- Popieranie, pod kątem osób niepełnosprawnych, działań administracji przy współpracy z urzędami, instytucjami, oraz organizacjami pozarządowymi.
- Występowanie z inicjatywą i wnioskami oraz wydawanie opinii w sprawach mających znaczenie w życiu osób niepełnosprawnych.
- Informowanie o instytucjach, stowarzyszeniach działających na rzecz osób niepełnosprawnych.
- Informowanie o programach rządowych dla osób niepełnosprawnych.
- Współpraca z organizacjami pozarządowymi z terenu powiatu Łódź
 - organizacja imprez integracyjnych,
 - organizacja sympozjów i konferencji naukowych,
 - prowadzenie telefonu zaufania dla osób niepełnosprawnych i ich rodzin.
- Pomoc w uzyskaniu lokalu mieszkalnego w ramach obowiązującego prawa.
- Interwencje w instytucjach zobligowanych do pomocy osobom niepełnosprawnym,
- Informowanie o programach celowych realizowanych przez PFRON.

W 2011 roku z działań dofinansowanych przez UMŁ skorzystało ok. 2300 osób niepełnosprawnych (poprzez organizacje pozarządowe), udzielono 17,5 tys. informacji, 450 porad prawnych, 900 porad w Telefonie Zaufania, wydano 5,5 tys. sztuk materiałów informacyjnych.

5.10. Profilaktyka uzależnień i przemocy.

5.10.1. Miejski Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

W celu zmniejszania rozmiarów uszkodzeń zdrowia spowodowanych nadużywaniem i uzależnieniem od alkoholu, Miasto Łódź finansowało następujące zadania:

- zwiększanie dostępności i skuteczności profesjonalnej terapii uzależnień i innych świadczeń zdrowotnych dla osób z problemem alkoholowym;
- prowadzenie terapii członków rodzin osób z problemem alkoholowym;
- prowadzenie terapii osób doświadczających przemocy w rodzinie oraz sprawców przemocy;
- prowadzenie działań wspierających dla osób z problemem alkoholowym i ich rodzin oraz osób doświadczających przemocy w rodzinie i sprawców przemocy;
- prowadzenie poradnictwa prawnego - socjalno - terapeutycznego dla osób z problemem alkoholowym i ich rodzin oraz osób doświadczających przemocy w rodzinie;

- prowadzenie specjalistycznych działań konsultacyjno - interwencyjnych dla osób z problemem alkoholowym i ich rodzin oraz osób doświadczających przemocy w rodzinie;
- prowadzenie działań resocjalizacyjno – opiekuńczych;
- prowadzenie wczesnej interwencji;
- wspieranie działalności środowisk samopomocowych;
- wprowadzanie do podstawowej i specjalistycznej opieki zdrowotnej metod wczesnego diagnozowania zagrożeń zdrowotnych związanych z nadużywaniem alkoholu – wykonywanie testów przesiewowych AUDIT oraz interwencji motywujących do zmiany zachowania;
- podnoszenie kwalifikacji zawodowych osób związanych z profilaktyką i terapią uzależnienia od alkoholu;
- wizytowanie pod kątem merytorycznym podmiotów realizujących ww. cel.

W 2011 roku z działań Miejskiego Ośrodka Profilaktyki i Terapii Uzależnień im. bł. R. Chylińskiego skorzystało ok. 20 tys. osób z problemem alkoholowym z działań organizacji pozarządowych wspierających osoby uzależnione od alkoholu – ok. 13 tys. osób.

5.10.2. Miejski Program Przeciwdziałania Narkomanii.

W celu zmniejszenia rozmiarów uszkodzeń zdrowia spowodowanych uzależnieniem lub szkodliwym używaniem substancji psychoaktywnych, Miasto finansowało następujące zadania:

- zwiększanie dostępności i skuteczności profesjonalnej terapii i innych świadczeń zdrowotnych dla osób uzależnionych bądź szkodliwie używających substancji psychoaktywnych;
- prowadzenie terapii członków rodzin osób z problemem narkotykowym;
- prowadzenie zajęć motywujących do pojęcia leczenia i wspierających dla osób uzależnionych i szkodliwie używających substancji psychoaktywnych oraz ich rodzin;
- prowadzenie zajęć edukacyjnych dla rodzin osób używających substancji psychoaktywnych;
- prowadzenie poradnictwa prawnego i socjalnego;
- wprowadzanie działań resocjalizacyjno – opiekuńczych;
- wspieranie działalności środowisk wsparcia dla osób z problemem narkotykowym;
- wprowadzanie do podstawowej i specjalistycznej opieki zdrowotnej metod wczesnego diagnozowania zagrożeń zdrowotnych związanych z używaniem substancji psychoaktywnych oraz interwencji motywujących do zmiany zachowania;
- realizacja wczesnej interwencji poprzez pracę środowiskową o charakterze motywacyjno - edukacyjnym;
- podnoszenie kwalifikacji zawodowych osób związanych z prowadzeniem terapii;
- wizytowanie pod kątem merytorycznym podmiotów realizujących ww. cel.

W 2011 roku z działań Miejskiego Ośrodka Profilaktyki i Terapii Uzależnień im. bł. R. Chylińskiego skorzystało ok. 3,5 tys. osób z problemem uzależnienia od narkotyków z działań organizacji pozarządowych wspierających osoby uzależnione od narkotyków – ok. 1800 osób.

5.10.3. Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie.

W ramach realizacji Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie Miasto Łódź finansowało następujące zadania:

- zapobieganie występowaniu przemocy w rodzinie poprzez podnoszenie świadomości społecznej oraz ograniczanie zaburzeń życia społecznego związanych z występowaniem przemocy - wspieranie rozwoju i zwiększanie dostępności do nieagresywnych sposobów rozwiązywania konfliktów społecznych i rodzinnych, w tym również w środowisku osoby niepełnosprawnej;
- zmniejszanie negatywnych następstw dla ofiar i świadków występowania przemocy w rodzinie - udzielanie pomocy i wsparcia osobom dotkniętym przemocą;
- zapobieganie stosowaniu przemocy w rodzinie - funkcjonowanie placówki całodobowego pobytu dla sprawców przemocy.

W 2011 roku ze wsparcia w ramach programu skorzystało ok. 3400 osób.

W 2011 r. kontynuowane są działania profilaktyczne w zakresie najczęściej występujących problemów zdrowotnych, obserwowanych na podstawie danych epidemiologicznych dla regionu łódzkiego. Podejmowane działania dostosowano do potrzeb zdrowotnych mieszkańców Łodzi.

Podtrzymana jest kilkuletnia już współpraca Wydziału Zdrowia i Spraw Społecznych UMŁ z Narodowym Funduszem Zdrowia w zakresie programów profilaktycznych, w ramach których badania - świadczenia zdrowotne - finansuje NFZ, zaś edukację i promocję badań (druk materiałów informacyjnych i edukacyjnych) – UMŁ.

II. Analiza SWOT

Tabela 29. Analiza SWOT

Silne strony	Słabe strony
- własne miejskie jednostki ochrony zdrowia lecznictwa ambulatoryjnego stanowiące bazę realizacji programów zdrowotnych, - inne zasoby miejskie na terenie miasta w zakresie opieki zdrowotnej, np. szpitale stanowiące bazę dla realizacji usług specjalistycznych, - liczne podmioty lecznicze stanowiące bazę usług wysokospecjalistycznych, - dobrze wykształcona kadra naukowa medyczna i pozamedyczna licznych uczelni, - wieloletnie doświadczenie Miasta w zakresie realizacji programów profilaktycznych, - wieloletnie doświadczenie Miasta w opracowywaniu i realizacji programów zapobiegających patologiom społecznym i wykluczeniu społecznemu, - udział Łodzi w programie Zdrowe Miasta Światowej Organizacji Zdrowia, - silna pozycja licznych organizacji pozarządowych i dobra współpraca z nimi pozwalająca na realizację programów z zakresu edukacji zdrowotnej, - dobrze rozwinięta sieć miejskich żłobków, duża część populacji dzieci w wieku do lat 3 korzystająca z opieki w miejskich placówkach, - doświadczenie w wieloletniej realizacji programu Sieci Szkół i Przedszkoli Promujących Zdrowie, - zaangażowanie Miasta w działania ogólnopolskich organizacji samorządowych w obszarze zdrowia (np. Unia Metropolii Polskich, Związek Miast Polskich, Stowarzyszenie Zdrowych Miast Polskich). - liczne obszary zieleni umożliwiające aktywność fizyczną,	- wielość podmiotów tworzących placówki opieki zdrowotnej powodujące rozproszenie odpowiedzialności oraz wynikający z tego brak jednolitej polityki zdrowotnej na terenie Miasta, - rozproszenie świadczeń zdrowotnych w miejskich podmiotach leczniczych utrudniające realizowanie postulatu kompleksowości świadczeń, - malejąca konkurencyjność miejskich podmiotów leczniczych w obecnym stanie organizacyjno-prawnym, - ograniczona dla przeciętnego mieszkańca możliwość regularnego korzystania z usług rekreacji fizycznej, spowodowana wysokimi kosztami korzystania z zasobów, - niewystarczające nakłady finansowe z budżetu Miasta na działania w zakresie edukacji, promocji i profilaktyki zdrowotnej, - niekorzystna struktura demograficzna: starzejące się społeczeństwo i niski przyrost naturalny, niższa niż w innych miastach przeciętna długość trwania życia, - rozpowszechnienie problemu uzależnień, w szczególności od alkoholu oraz wciąż liczne strefy ubóstwa sprzyjające patologiom społecznym, - niska świadomość zdrowotna i kompetencje w zakresie kultury zdrowotnej mieszkańców Łodzi, - wysoka zachorowalność na choroby społeczne, w tym choroby układu krążenia, nowotwory, choroby psychiczne, - zbyt mały lokalny patriotyzm mieszkańców miasta i brak wystarczającej dbałości o otoczenie.

Szanse	Zagrożenia
- przekształcenie miejskich podmiotów leczniczych w silne i rozwijające się placówki, - otwarcie rynku usług zdrowotnych dla pacjenta zagranicznego, - możliwość wykorzystania formuły PPP dla zrealizowania niektórych projektów, - możliwość pozyskania środków z UE na poprawę jakości i dostępności do ochrony zdrowia w mieście, - możliwość korzystania z doświadczenia innych krajów w związku z przynależnością do programu ZDROWE MIASTA WHO, - wzrost znaczenia sektora prywatnego podnoszącego jakość usług zdrowotnych, - wzrost poczucia odpowiedzialności przedsiębiorców za poziom życia społeczności lokalnej.	- zmniejszające się środki finansowe na poprawę sytuacji w ochronie zdrowia, - wzrost bezrobocia, niskie dochody mieszkańców, - wyjazdy wykształconej młodzieży do innych miast i odpływ kadr, szczególnie medycznych, chemicznych i farmaceutycznych, - niewydolny system opieki zdrowotnej w skali kraju, powodujący przerzucanie kosztów opieki zdrowotnej z państwa na samorządy terytorialne, co powoduje pogorszenie dostępności do świadczeń zdrowotnych, a w konsekwencji pogorszenie zdrowia mieszkańców Łodzi, - brak integracji różnych podmiotów z terenu Miasta w zakresie działania na rzecz zdrowia społeczności jako dobra wspólnego, - małe zaangażowanie mediów w działania promujące pozytywne zachowania zdrowotne i działania informacyjne,

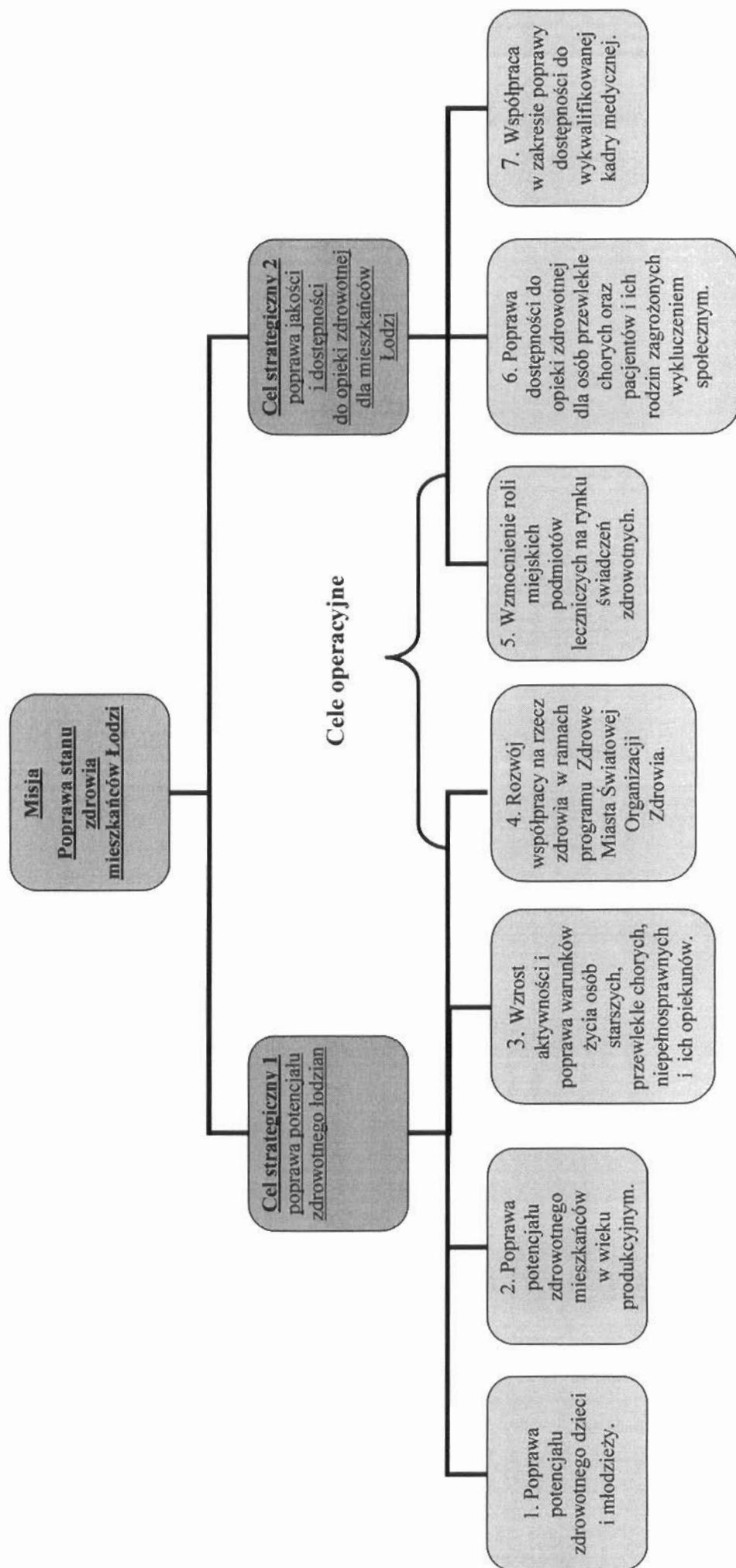
Wnioski:

1. Określona sytuacja demograficzna społeczeństwa Łodzi – starzenie się społeczeństwa i wzrost udziału osób starszych (>65 roku życia) w populacji, determinuje działania nakierowane na schorzenia związane z wiekiem, starością i niepełnosprawnością.
2. Choroby społeczne, w tym choroby układu krążenia, choroby nowotworowe, zaburzenia psychiczne, stanowią główne problemy zdrowotne mieszkańców Łodzi, wymagają intensywnych działań profilaktycznych, zarówno w ramach profilaktyki pierwotnej jak i wtórnej, oraz rozwijania różnorodnych form opieki domowej i stacjonarnej nad osobami przewlekłe chorymi.
3. Występowanie różnorodnych schorzeń wśród dzieci i młodzieży wymaga intensywnych działań w zakresie profilaktyki i edukacji zdrowotnej mogących przynieść poprawę stanu zdrowia społeczności miasta w przyszłości.
4. Posiadane przez Miasto zasoby opieki zdrowotnej umożliwiają udzielanie świadczeń zdrowotnych w wielu niezbędnych obszarach (podstawowa opieka zdrowotna, w tym opieka środowiskowa, specjalistyczna opieka ambulatoryjna, lecnictwo szpitalne w zakresie ortopedii i traumatologii, chorób wewnętrznych, neurologii, itd.), stąd konieczne jest zapewnienie ich efektywnego wykorzystania. Tym celom powinny służyć działania zmierzające do konsolidacji i zmiany formy organizacyjno-prawnej podmiotów leczniczych prowadząc do wzrostu konkurencyjności miejskich jednostek na rynku usług zdrowotnych.
5. Jednym z czynników determinujących dostępność i jakość opieki zdrowotnej jest czynnik finansowy będący pochodną wysokości kontraktów, stąd konieczność poszukiwania

różnorodnych źródeł i sposobów finansowania działań restrukturyzacyjnych i inwestycyjnych w sektorze ochrony zdrowia poprawiających pozycję jednostek i standard udzielania świadczeń i dających szansę na wyższe kontrakty.

6. Funkcjonowanie na terenie Łodzi wielu różnych podmiotów udzielających świadczeń zdrowotnych zarówno niepublicznych, jak i publicznych, pod różnymi organami założycielskimi wymaga podejmowania wysiłków na rzecz współpracy nakierowanej na rozwiązywanie problemów w dostępności do świadczeń zdrowotnych.

III. Cele strategiczne i operacyjne

Misja: poprawa stanu zdrowia mieszkańców Łodzi

Tabela 30. Cele strategiczne i operacyjne

Cel strategiczny 1	Poprawa potencjału zdrowotnego łodzian
Cel operacyjny 1	Poprawa potencjału zdrowotnego dzieci i młodzieży. Obszary oddziaływań: 1.1. Edukacja zdrowotna i promocja zdrowia wśród dzieci, młodzieży oraz ich rodziców i opiekunów. 1.2. Profilaktyka negatywnych zachowań zdrowotnych wśród dzieci i młodzieży (uzależnienia i przemoc) oraz poprawa zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży. 1.3. Profilaktyka chorób najczęściej występujących wśród mieszkańców miasta do 18 roku życia.
Cel operacyjny 2	Poprawa potencjału zdrowotnego mieszkańców w wieku produkcyjnym. Obszary oddziaływań: 2.1. Edukacja zdrowotna i promocja zdrowia wśród dorosłych mieszkańców Łodzi. 2.2. Profilaktyka uzależnień i wsparcie zdrowia psychicznego. 2.3. Profilaktyka i wczesne wykrywanie chorób najczęściej występujących u osób w wieku produkcyjnym. 2.4. Wsparcie rodzin w zakresie opieki nad dziećmi do lat 3.
Cel operacyjny 3	Wzrost aktywności i poprawa warunków życia osób starszych, przewlekle chorych, niepełnosprawnych i ich opiekunów. Obszary oddziaływań: 3.1. Zwiększenie aktywności i poprawa zachowań zdrowotnych osób starszych. 3.2. Wsparcie osób niepełnosprawnych, przewlekle chorych i ich opiekunów.
Cel operacyjny 4	Rozwój współpracy na rzecz zdrowia w ramach programu Zdrowe Miasta Światowej Organizacji Zdrowia
Cel strategiczny 2	Poprawa jakości i dostępności do opieki zdrowotnej dla mieszkańców Łodzi.
Cel operacyjny 5	Wzmocnienie roli miejskich podmiotów leczniczych na rynku świadczeń zdrowotnych.
Cel operacyjny 6	Poprawa dostępności do opieki zdrowotnej dla osób przewlekle chorych oraz pacjentów i ich rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym.
Cel operacyjny 7	Współpraca w zakresie poprawy dostępności do wykwalifikowanej kadry medycznej.

Cel strategiczny 1: Poprawa potencjału zdrowotnego łodzian.

Cel operacyjny 1: Poprawa potencjału zdrowotnego dzieci i młodzieży.

Programy i działania zmierzające do osiągnięcia celu:

Obszar oddziaływań 1.1. Edukacja zdrowotna i promocja zdrowia wśród dzieci, młodzieży oraz ich rodziców i opiekunów.

1. Rozszerzanie idei i koordynacja funkcjonowania Łódzkiej Sieci Szkół i Przedszkoli Promujących Zdrowie.
2. Edukacja zdrowotna i promocja zdrowego stylu życia, w tym prawidłowego odżywiania i aktywności fizycznej, wśród dzieci i młodzieży, w szczególności uczniów z placówek należących do Łódzkiej Sieci Szkół i Przedszkoli Promujących Zdrowie.
3. Poprawa kompetencji nauczycieli i wychowawców w zakresie edukacji zdrowotnej i promocji zdrowia.
4. Wspieranie kampanii promujących prozdrowotne i proekologiczne zachowania

Obszar oddziaływań 1.2. Profilaktyka negatywnych zachowań zdrowotnych wśród dzieci i młodzieży (uzależnienia i przemoc) oraz poprawa zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży.

1. Zapobieganie rozpoczynaniu palenia tytoniu wśród dzieci i młodzieży.
2. Wspieranie rodzin, z uwzględnieniem psychologicznych i społecznych potrzeb dziecka, w walce z problemem uzależnień i przemocą, w tym działania realizowane w ramach Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Miejskiego Programu Przeciwdziałania Narkomanii, Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, w szczególności prowadzone przez Miejskie Centrum Zdrowia Publicznego im. bł. Rafała Chylińskiego w Łodzi.
3. Wzmacnianie zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży.

Obszar oddziaływań 1.3. Profilaktyka chorób najczęściej występujących wśród mieszkańców miasta do 18 roku życia.

1. Profilaktyka chorób układu krążenia i cukrzycy.
2. Profilaktyka wad postawy.
3. Miejski Program Profilaktyki Próchnicy dla Dzieci i Młodzieży do 18 roku życia.
4. Profilaktyka chorób zakaźnych wśród dzieci i młodzieży.

Partnerzy w działaniach:

- Urząd Miasta Łodzi,
- Łódzkie Centrum Doskonalenia Nauczycieli i Kształcenia Praktycznego,
- Kuratorium Oświaty w Łodzi,
- Placówki oświatowe,
- Zakłady opieki zdrowotnej,
- Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna,
- Wojewódzka Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna,
- Uniwersytet Medyczny w Łodzi,
- Organizacje pozarządowe
- Środki masowego przekazu.

Cel strategiczny 1: Poprawa potencjału zdrowotnego łodzian.

Cel operacyjny 2: Poprawa potencjału zdrowotnego mieszkańców w wieku produkcyjnym.

Programy i działania zmierzające do osiągnięcia celu:

Obszar oddziaływań 2.1. Edukacja zdrowotna i promocja zdrowia wśród dorosłych mieszkańców Łodzi.

1. Łódzka Akademia Zdrowia – comiesięczne ogólnodostępne wykłady o tematyce zdrowotnej dla mieszkańców Łodzi.
2. Organizacja i wspieranie działań i kampanii promujących zdrowy styl życia i zachowania wspierające zdrowie.
3. Edukacja zdrowotna związana z realizowanymi działaniami profilaktycznymi, dotycząca m.in. chorób układu krążenia, nowotworów, chorób zakaźnych.
4. Wydawanie i dystrybucja materiałów edukacyjnych o tematyce zdrowotnej – ulotki, broszury.

Obszar oddziaływań 2.2. Profilaktyka uzależnień i wsparcie zdrowia psychicznego.

1. Zwalczanie nałogu palenia tytoniu: zachęcanie do podjęcia terapii przez osoby palące tytoń, terapia uzależnienia od nikotyny.
2. Program ochrony zdrowia psychicznego: prowadzenie Telefonu zaufania i Ośrodka Interwencji Kryzysowej.
3. Działania na rzecz osób dorosłych realizowane w ramach Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Miejskiego Programu Przeciwdziałania Narkomanii, Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, w szczególności prowadzone przez Miejskie Centrum Zdrowia Publicznego im. bł. Rafała Chylińskiego w Łodzi

Obszar oddziaływań 2.3. Profilaktyka i wczesne wykrywanie chorób najczęściej występujących u osób w wieku produkcyjnym.

1. Profilaktyka chorób układu krążenia i cukrzycy.
2. Profilaktyka i wczesne wykrywanie raka piersi.
3. Profilaktyka raka szyjki macicy.
4. Profilaktyka i wczesne wykrywanie raka jelita grubego
5. Profilaktyka i wczesne wykrywanie nowotworów złośliwych skóry.
6. Profilaktyka zdrowia rodziny.
7. Profilaktyka i wczesne wykrywanie chorób płuc
8. Profilaktyka chorób zakaźnych, w tym szczepienia ochronne.

Obszar oddziaływań 2.4. Wsparcie rodzin w zakresie opieki nad dziećmi do lat 3.

Kontynuacja prowadzenia przez Miasto Łódź sieci gminnych żłobków w ramach Miejskiego Zespołu Żłobków w Łodzi.

Partnerzy w działaniach:

- Urząd Miasta Łodzi,
- Zakłady opieki zdrowotnej,
- Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna,
- Wojewódzka Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna,
- Uniwersytet Medyczny w Łodzi,
- Organizacje pozarządowe
- Środki masowego przekazu.

Cel strategiczny 1: Poprawa potencjału zdrowotnego łodzian.

Cel operacyjny 3: Wzrost aktywności i poprawa warunków funkcjonowania osób starszych, przewlekle chorych, niepełnosprawnych i ich opiekunów.

Programy i działania zmierzające do osiągnięcia celu:

Obszar oddziaływań 3.1. Zwiększenie aktywności i poprawa zachowań zdrowotnych osób starszych.

1. Działalność Centrum Łódzkiego Seniora oraz Dzielnicowych Centrów Aktywności Seniora.
2. Wspieranie działań Miejskiej Rady Seniorów.
3. Wsparcie zajęć aktywności fizycznej i edukacji zdrowotnej adresowanej do osób starszych.

Obszar oddziaływań 3.2. Wsparcie osób niepełnosprawnych, przewlekle chorych i ich opiekunów.

1. Powiatowy program działań na rzecz osób niepełnosprawnych w Mieście Łodzi w latach 2007-2013.
2. Wspieranie zadań w zakresie rehabilitacji zawodowej i społecznej – współpraca z Powiatowym Urzędem Pracy i Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Łodzi.
3. Wspieranie działań organizacji pozarządowych na rzecz osób niepełnosprawnych w zakresie: prowadzenia rehabilitacji leczniczej i psychologicznej dla osób niepełnosprawnych i ich rodzin, zajęć rozwijających podtrzymujących umiejętność samodzielnego funkcjonowania osób niepełnosprawnych, organizowanie imprez kulturalnych, sportowych i rekreacyjnych, w tym o charakterze integracyjnym.
4. Wydawanie biuletynów i folderów dotyczących problematyki środowiska osób niepełnosprawnych.
5. Prowadzenie telefonu zaufania dla osób niepełnosprawnych.
6. Zapewnienie obsługi w Urzędzie Miasta Łodzi osób głuchych poprzez usługi tłumaczy języka migowego.

Partnerzy w działaniach:

- Urząd Miasta Łodzi,
- Zakłady opieki zdrowotnej,
- Uniwersytet Medyczny w Łodzi,
- Organizacje pozarządowe
- Środki masowego przekazu.

Cel strategiczny 1: Poprawa potencjału zdrowotnego łodzian.

Cel operacyjny 4: Rozwój współpracy na rzecz zdrowia w ramach programu Zdrowe Miasta Światowej Organizacji Zdrowia.

Programy i działania zmierzające do osiągnięcia celu:

1. Współpraca międzysektorowa w ramach programu Łódź – Zdrowe Miasto: z innymi komórkami organizacyjnymi Urzędu Miasta Łodzi i jednostkami organizacyjnymi Miasta oraz instytucjami i organizacjami zewnętrznymi.
2. Aktywny udział w pracach Stowarzyszenia Zdrowych Miast Polskich - udział w konferencjach i szkoleniach, wykorzystanie krajowych ekspertów z różnych

obszarów medycyny i zdrowia publicznego do przygotowania lokalnych działań w zakresie profilaktyki i promocji zdrowia.

3. Współpraca w ramach Europejskiej Sieci Zdrowych Miast Światowej Organizacji Zdrowia – prezentacja doświadczeń Łodzi, pozyskiwanie informacji o działaniach w innych Zdrowych Miastach regionu europejskiego, wykorzystanie materiałów i ekspertów Światowej Organizacji Zdrowia przy organizacji działań lokalnych.
4. Udział w pracach sieci tematycznych Europejskich Zdrowych Miast, w tym dot. zdrowego starzenia się – wykorzystanie wiedzy międzynarodowych ekspertów i doświadczeń innych miast do wdrażania lokalnych działań w Łodzi.
5. Wykorzystanie kontaktów w ramach Europejskiej Sieci Zdrowych Miast Światowej Organizacji Zdrowia do wspólnego ubiegania się o fundusze unijne na przedsięwzięcia w obszarze wspierania zdrowia mieszkańców.

Partnerzy w działaniach:

- Urząd Miasta Łodzi: różne wydziały i jednostki,
- Organizacje pozarządowe,
- Stowarzyszenie Zdrowych Miast Polskich,
- Miasta zrzeszone w Stowarzyszeniu Zdrowych Miast Polskich,
- Światowa Organizacja Zdrowia, Biuro Regionu Europejskiego,
- Miasta należące do Europejskiej Sieci Zdrowych Miast Światowej Organizacji Zdrowia,
- Miasta skupione w sieci tematycznej dot. zdrowego starzenia się.

Cel strategiczny 2: Poprawa jakości i dostępności do opieki zdrowotnej dla mieszkańców Łodzi.

Cel operacyjny 5: Wzmocnienie roli miejskich podmiotów leczniczych na rynku świadczeń zdrowotnych.

Programy i działania zmierzające do osiągnięcia celu:

1. Wdrożenie, realizacja i monitorowanie efektów programu przekształceń organizacyjno-prawnych miejskich podmiotów leczniczych (samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej).
2. Wspieranie organizacyjne i finansowe działań miejskich podmiotów leczniczych na rzecz dostosowywania struktur organizacyjnych i zakresu udzielanych świadczeń zdrowotnych do potrzeb mieszkańców Łodzi.

Partnerzy w działaniach:

- Urząd Miasta Łodzi,
- miejskie zakłady opieki zdrowotnej,
- pracownicy miejskich zakładów opieki zdrowotnej.

Cel strategiczny 2: Poprawa jakości i dostępności do opieki zdrowotnej dla mieszkańców Łodzi.

Cel operacyjny 6: Poprawa dostępności do opieki zdrowotnej dla osób przewlekle chorych oraz pacjentów i ich rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym.

Programy i działania zmierzające do osiągnięcia celu:

1. Wspieranie organizacji pozarządowych działających na rzecz poprawy infrastruktury i poszerzania zakresu świadczeń w ramach opieki paliatywnej i długoterminowej.
2. Działania na rzecz rozwoju Miejskiego Centrum Zdrowia Publicznego im. bł. Rafała Chylińskiego w Łodzi.

Partnerzy w działaniach:

- Urząd Miasta Łodzi,
- Organizacje pozarządowe działają w sektorze ochrony zdrowia,
- Łódzki Oddział Wojewódzki Narodowego Funduszu Zdrowia,
- Miejskie Centrum Zdrowia Publicznego im. Bł. Rafała Chylińskiego w Łodzi,
- Służby porządkowe (policja, straż miejska),
- Wojewódzka Stacja Ratownictwa Medycznego.

Cel strategiczny 2: Poprawa jakości i dostępności do opieki zdrowotnej dla mieszkańców Łodzi.

Cel operacyjny 7: Współpraca w zakresie poprawy dostępności do wykwalifikowanej kadry medycznej.

Programy i działania zmierzające do osiągnięcia celu:

1. Współpraca z Uniwersytetem Medycznym w Łodzi, Wojewódzkim Centrum Zdrowia Publicznego, Łódzkim Oddziałem Wojewódzkim Narodowego Funduszu Zdrowia, Okręgową Izbą Lekarską w Łodzi, Okręgową Izbą Pielęgniarek i Położnych w Łodzi w zakresie monitorowania dostępności do wykwalifikowanej kadry medycznej (w szczególności lekarskiej i pielęgniarskiej), opracowywania i wdrażania programów zapobiegających niedoborom w zakresie niektórych specjalności medycznych.
2. Uruchomienie programu powszechnej edukacji zdrowotnej w placówkach leczniczych z wykorzystaniem magistrów zdrowia publicznego i dietetyki.

Partnerzy w działaniach:

- Uniwersytet Medyczny w Łodzi, Wojewódzkie Centrum Zdrowia Publicznego, Łódzki Oddział Wojewódzki Narodowego Funduszu Zdrowia, Okręgowa Izba Lekarska w Łodzi, Okręgowa Izba Pielęgniarek i Położnych w Łodzi,
- Placówki lecznicze, absolwenci kierunków zdrowie publiczne i dietetyka.

IV. Wskaźniki realizacji celów

Cel strategiczny 1: Poprawa potencjału zdrowotnego łodzian.

Cel operacyjny 1: Poprawa potencjału zdrowotnego dzieci i młodzieży.

Tabela 31. Wskaźniki realizacji Celu operacyjnego 1.

Cel operacyjny	Nazwa wskaźnika	Jednostka	Wartość bazowa	Wartość docelowa	Opis wskaźnika
Cel operacyjny 1: Poprawa potencjału zdrowotnego dzieci i młodzieży. 1.1. Edukacja zdrowotna i promocja zdrowia wśród dzieci, młodzieży oraz ich rodziców i opiekunów.	1. Procent placówek edukacyjnych należących do Łódzkiej Sieci Szkół i Przedszkoli Promujących Zdrowie	%	38%	80%	Wskaźnik określi % łódzkich placówek edukacyjnych aktywnych w obszarze promowania zdrowia
	2. Liczba programów z zakresu edukacji zdrowotnej dla dzieci i młodzieży szkolnej	Program	4	8	Wskaźnik określi liczbę programów edukacyjnych o tematyce zdrowotnej finansowanych przez Miasto oferowanych uczniom łódzkich szkół i przedszkoli.
	3. Liczba dzieci i młodzieży uczestniczących w edukacji zdrowotnej w szkołach i przedszkolach	Osoba	12.000	20.000	Wskaźnik określi % dzieci i młodzieży łódzkich szkół i przedszkoli uczestniczących w zajęciach edukacji zdrowotnej na terenie placówek finansowanych przez Miasto
	4. 2. Liczba szkoleń z zakresu edukacji zdrowotnej dla nauczycieli	Szkolenie	2	5	Wskaźnik określi liczbę programów pogłębiających wiedzę nauczycieli w zakresie promowania zdrowego stylu życia.
	5. Liczba corocznych kampanii promujących prozdrowotnej i proekologiczne zachowania	Kampania	2	4	Wskaźnik określi liczbę corocznych kampanii promujących prozdrowotnej i proekologiczne zachowania organizowanych przez Miasto.
Cel operacyjny 1: Poprawa potencjału zdrowotnego dzieci i młodzieży. 1.2. Profilaktyka negatywnych zachowań zdrowotnych wśród dzieci i młodzieży (uzależnienia i przemoc) oraz poprawa zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży	1. Liczba dzieci i młodzieży uczestniczących w zajęciach w zakresie profilaktyki palenia tytoniu	Osoba	8300	10.000	Wskaźnik określi liczbę dzieci i młodzieży łódzkich szkół i przedszkoli uczestniczących w zajęciach w zakresie profilaktyki palenia tytoniu finansowanych przez Miasto
	2. Liczba rodzin korzystających ze wsparcia ramach poszczególnych programów (alkoholowy, narkotykowy, przemocowy)	Rodzina	3000	Wzrost o ok. 10% rocznie	Wskaźnik określi liczbę rodzin objętych pomocą w ramach programów – z szacunków wynika, że rodzin wymagających opieki jest ok. 10.000

	3. Liczba klas objętych Programem profilaktyki ryzykownego stanu psychicznego.	Liczba klas	0	2014 r. - 20	Wskaźnik określi zakres działań w ramach Programu profilaktyki ryzykownego stanu psychicznego.
Cel operacyjny 1: Poprawa potencjału zdrowotnego dzieci i młodzieży. 1.3. Profilaktyka chorób najczęściej występujących wśród mieszkańców Miasta do 18 roku życia.	1. Liczba dzieci i młodzieży łódzkich szkół objętych profilaktyką chorób układu krążenia i cukrzycy.	Osoba	2200	4500	Wskaźnik określi liczbę dzieci i młodzieży łódzkich szkół i przedszkoli objętych różnymi formami profilaktyki chorób układu krążenia finansowanymi przez Miasto.
	2. Liczba dzieci i młodzieży łódzkich szkół objętych profilaktyką wad postawy.	Osoba	4250	5000	Wskaźnik określi liczbę dzieci i młodzieży łódzkich szkół i przedszkoli objętych profilaktyką wad postawy finansowaną przez Miasto.
	3. Liczba dzieci i młodzieży łódzkich szkół objętych profilaktyką próchnicy.	Osoba	4000	10.000	Wskaźnik określi liczbę dzieci i młodzieży łódzkich szkół i przedszkoli objętych profilaktyką próchnicy finansowaną przez Miasto.
	4. Liczba dzieci i młodzieży objętych szczepieniami.	Osoba	0	5.000	Wskaźnik określi liczbę dzieci i młodzieży, które skorzystały ze szczepień finansowanych przez Miasto.

Cel strategiczny 1: Poprawa potencjału zdrowotnego łodzian.

Cel operacyjny 2: Poprawa potencjału zdrowotnego mieszkańców w wieku produkcyjnym.

Tabela 32. Wskaźniki realizacji Celu operacyjnego 2.

Cel operacyjny	Nazwa wskaźnika	Jednostka	Wartość bazowa	Wartość docelowa	Opis wskaźnika
Cel operacyjny 2: Poprawa potencjału zdrowotnego mieszkańców w wieku produkcyjnym. 2.1. Edukacja zdrowotna i promocja zdrowia wśród dorosłych mieszkańców Łodzi.	1. Liczba osób uczestniczących w zajęciach Łódzkiej Akademii Zdrowia.	Osoba	120	300	Wskaźnik określi liczbę osób uczestniczących w zajęciach organizowanych w ramach Łódzkiej Akademii Zdrowia.
	2. Liczba corocznych kampanii promujących prozdrowotnej i proekologiczne zachowania	Kampania	1	5	Wskaźnik określi liczbę corocznych kampanii promujących prozdrowotne i proekologiczne zachowania organizowanych lub wspieranych przez Miasto.
	3. Liczba osób uczestniczących w edukacji zdrowotnej w ramach programów profilaktycznych.	Osoba	20.000	80.000	Wskaźnik określi liczbę osób uczestniczących w różnych zajęciach edukacji zdrowotnej organizowanych zajęciach organizowanych przez Miasto.

	4. Liczba materiałów z zakresu edukacji zdrowotnej wydawanych przez Miasto	Sztuka	150.000	200.000	Wskaźnik określi nakład materiałów z zakresu edukacji zdrowotnej wydawanych przez Miasto
Cel operacyjny 2: Poprawa potencjału zdrowotnego mieszkańców w wieku produkcyjnym. 2.2. Profilaktyka uzależnień i wsparcie zdrowia psychicznego.	1. Liczba osób podejmujących terapię uzależnienia od nikotyny.	Osoba	40	200	Wskaźnik określi liczbę osób podejmujących w danym roku terapię uzależnienia od nikotyny w MOPZ.
	2. Liczba osób, które skorzystały z Telefonu Zaufania	Osoba	3000	3000	Wskaźnik określi liczbę osób, które skorzystały z Telefonu Zaufania w danym roku
	3. Liczba interwencji w Ośrodku Interwencji Kryzysowej.	Osoba	7700	8000	Wskaźnik określi liczbę interwencji osób, które skorzystały z porad w Ośrodku Interwencji Kryzysowej w danym roku.
Cel operacyjny 2: Poprawa potencjału zdrowotnego mieszkańców w wieku produkcyjnym. 2.3. Profilaktyka i wczesne wykrywanie chorób najczęściej występujących u osób w wieku produkcyjnym.	1. Liczba osób dorosłych objętych profilaktyką chorób układu krążenia i cukrzycy.	Osoba	550	2000	Wskaźnik określi liczbę osób dorosłych objętych profilaktyką chorób układu krążenia i cukrzycy.
	2. Liczba kobiet objętych profilaktyką raka piersi: mammografia, USG.	Osoba	1700	3000	Wskaźnik określi liczbę kobiet, które skorzystały z badania mammograficznego lub USG w danym roku kalendarzowym.
	3. Liczba osób objętych profilaktyką raka jelita grubego.	Osoba	570	1000	Wskaźnik określi liczbę osób dorosłych, które skorzystały z kolonoskopii.
	4. Liczba osób objętych profilaktyką raka skóry.	Osoba	0	3000	Wskaźnik określi liczbę osób, które skorzystały z konsultacji dermatologicznych.
	5. Liczba osób, które skorzystały z bilansu zdrowia dojrzałej kobiety i dojrzałego mężczyzny	Osoba	700	2000	Wskaźnik określi liczbę osób, które skorzystały z bilansu zdrowia dojrzałej kobiety i dojrzałego mężczyzny
	6. Liczba osób objętych profilaktyką chorób płuc	Osoba	3200	5000	Wskaźnik określi liczbę osób, które skorzystały z rtg płuc.
	7. Liczba osób objętych szczepieniami ochronnymi.	Osoba	14000	20.000	Wskaźnik określi liczbę osób, które skorzystały ze szczepień ochronnych proponowanych przez Miasto.
Cel operacyjny 2: Poprawa potencjału zdrowotnego mieszkańców w wieku produkcyjnym. 2.4. Wsparcie rodzin w zakresie opieki nad dziećmi do lat 3.	Stosunek liczby dzieci oczekujących na miejsce w miejskim żłobku do liczby dzieci przyjętych.	%	10,5 %	Malejąca wartość wskaźnika	Wskaźnik określi liczbę dzieci oczekujących na miejsce w stosunku do liczby dzieci przyjętych. Wskaźnik będzie określany na 31 sierpnia każdego roku.

Cel strategiczny 1: Poprawa potencjału zdrowotnego łodzian.

Cel operacyjny 3: Wzrost aktywności i poprawa warunków funkcjonowania osób starszych, przewlekle chorych, niepełnosprawnych i ich opiekunów.

Tabela 33. Wskaźniki realizacji Celu operacyjnego 3.

Cel operacyjny	Nazwa wskaźnika	Jednostka	Wartość bazowa	Wartość docelowa	Opis wskaźnika
Cel operacyjny 3: Wzrost aktywności i poprawa warunków funkcjonowania osób starszych, przewlekle chorych, niepełnosprawnych i ich opiekunów. 3.1. Zwiększenie aktywności i poprawa zachowań zdrowotnych osób starszych.	1. Liczba osób korzystających z Centrum Łódzkiego Seniora i Dzielnicowych Centrów Aktywności Seniora.	Osoba	0	2000	Wskaźnik określi liczbę osób korzystających w danym roku z oferty lub konsultacji centrów seniora.
	2. Aktywność Miejskiej Rady Seniorów.	Uchwała	0	6	Wskaźnik określi liczbę uchwał Miejskiej Rady Seniorów dotyczących działań Miasta na rzecz ludzi starszych.
	3. Aktywność fizyczna seniorów	Osoba	560	3000	Wskaźnik określi liczbę osób starszych uczestniczących w zajęciach aktywności fizycznej wspieranej przez Miasto.
	4. Edukacja seniorów.	Osoba	600	3000	Wskaźnik określi liczbę osób uczestniczących w edukacji zdrowotnej adresowanej do osób starszych.
Cel operacyjny 3: Wzrost aktywności i poprawa warunków funkcjonowania osób starszych, przewlekle chorych, niepełnosprawnych i ich opiekunów. 3.2. Wsparcie osób niepełnosprawnych, przewlekle chorych i ich opiekunów.	1. Liczba organizacji pozarządowych działających na rzecz osób niepełnosprawnych współpracujących z UMŁ.	Organizacja	30	50	Wskaźnik opisuje liczbę organizacji pozarządowych działających na rzecz osób niepełnosprawnych korzystających ze środków UMŁ.
	2. Liczba osób niepełnosprawnych korzystających z działań dofinansowanych z UMŁ.	Osoba	2300	3000	Wskaźnik opisuje liczbę osób, które skorzystały z działań organizacji pozarządowych otrzymujących środki w UMŁ.
	3. Materiały informacyjne.	Sztuka	5500	7000	Wskaźnik określi nakład materiałów informacyjnych wydawanych przez UMŁ dotyczących problematyki osób niepełnosprawnych.
	4. Telefon zaufania osób niepełnosprawnych.	Porada	900	1200	Wskaźnik określi liczbę porad udzielonych w Telefonie Zaufania.
	5. Porady prawne dla osób niepełnosprawnych.	Porada	450	600	Wskaźnik określi liczbę porad prawnych udzielonych przez prawnika.
	6. Informacje dla osób niepełnosprawnych.	Informacja	17500	20000	Wskaźnik określi liczbę informacji udzielonych przez pracowników Oddziału ds. Osób Niepełnosprawnych.

	7. Opinie mieszkaniowe dla osób niepełnosprawnych.	Opinia	147	200	Wskaźnik określi liczbę wydanych opinii mieszkaniowych dla osób z ustalonym znacznym stopniem niepełnosprawności oraz dla osób biorących udział w konkursach o przyznanie lokalu ze złamanymi barierami architektonicznymi.
--	--	--------	-----	-----	---

Cel strategiczny 1: Poprawa potencjału zdrowotnego łodzian.

Cel operacyjny 4: Rozwój współpracy na rzecz zdrowia w ramach programu Zdrowe Miasta Światowej Organizacji Zdrowia.

Tabela 34. Wskaźniki realizacji Celu operacyjnego 4.

Cel operacyjny	Nazwa wskaźnika	Jednostka	Wartość bazowa	Wartość docelowa	Opis wskaźnika
Cel operacyjny 4: Rozwój współpracy na rzecz zdrowia w ramach programu Zdrowe Miasta Światowej Organizacji Zdrowia.	1. Liczba inicjatyw realizowanych pod szyldem programu Łódź – Zdrowe Miasto.	Inicjatywa	5	20	Wskaźnik opisuje liczbę działań prozdrowotnych organizowanych w ramach współpracy międzysektorowej w Łodzi.
	2. Liczba wystąpień przedstawicieli Łodzi na spotkaniach i konferencjach organizowanych przez Stowarzyszenie Zdrowych Miast Polskich.	Wystąpienie	3	6	Wskaźnik opisuje aktywność Miasta w międzynarodowej współpracy Zdrowych Miast.
	3. Liczba wystąpień przedstawicieli Łodzi na międzynarodowych spotkaniach i konferencjach Zdrowych Miast.	Wystąpienie	5	8	Wskaźnik opisuje aktywność Łodzi w Stowarzyszeniu Zdrowych Miast Polskich.
	4. Liczba projektów o tematyce zdrowotnej dofinansowanych ze środków zewnętrznych, w których Miasto Łódź jest partnerem.	Projekt	1	3	Wskaźnik opisuje liczbę projektów o tematyce zdrowotnej, w których Miasto jest partnerem.

Cel strategiczny 2: Poprawa jakości i dostępności do opieki zdrowotnej dla mieszkańców Łodzi.

Cel operacyjny 5: Wzmocnienie roli miejskich podmiotów leczniczych na rynku świadczeń zdrowotnych.

Tabela 35. Wskaźniki realizacji Celu operacyjnego 5.

Cel operacyjny	Nazwa wskaźnika	Jednostka	Wartość bazowa	Wartość docelowa	Opis wskaźnika
Cel operacyjny 5: Wzmocnienie roli miejskich podmiotów leczniczych na rynku świadczeń zdrowotnych.	1. Liczba przekształconych samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej.	Zakład opieki zdrowotnej	0	16	Wskaźnik określi liczbę przekształconych miejskich podmiotów leczniczych - samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej - w inne formy organizacyjno-prawne (spółki miejskie, inne)
	2. Wartość wsparcia finansowego w zł.	zł	0	Według uzasadnionych potrzeb wynikających z bieżącej sytuacji	Wskaźnik określi wartość w zł dotacji przekazanych na zadania inwestycyjne i wydanych środków na wsparcie finansowe przekształceń (np. pożyczki, umorzenia, itd.)

Cel strategiczny 2: Poprawa jakości i dostępności do opieki zdrowotnej dla mieszkańców Łodzi.

Cel operacyjny 6: Poprawa dostępności do opieki zdrowotnej dla osób przewlekle chorych oraz pacjentów i ich rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym.

Tabela 36. Wskaźniki realizacji Celu operacyjnego 6.

Cel operacyjny	Nazwa wskaźnika	Jednostka	Wartość bazowa	Wartość docelowa	Opis wskaźnika
Cel operacyjny 6: Poprawa dostępności do opieki zdrowotnej dla osób przewlekle chorych oraz pacjentów i ich rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym.	1. Wysokość środków finansowych lub wartość środków rzeczowych zaangażowanych w dane działanie.	zł	0	Do 30% wartości całego projektu	Wskaźnik określi wysokość środków finansowych lub wartość środków rzeczowych zaangażowanych w dane działanie prowadzone przez organizację pozarządową w ramach projektu dotyczącego opieki długoterminowej lub paliatywnej
	2. Liczba osób/rodzin objętych opieką przez MCZP w ciągu roku.	Osoby / Rodziny	0 wg stanu na koniec 2012 r.	100% potrzeb	Wskaźnik określi liczbę osób lub rodzin będących pod opieką profilaktyczną, terapeutyczną, psychologiczną w MCZP w danym roku.

Cel strategiczny 2: Poprawa jakości i dostępności do opieki zdrowotnej dla mieszkańców Łodzi.

Cel operacyjny 7: Współpraca w zakresie poprawy dostępności do kwalifikowanej kadry medycznej.

Tabela 37. Wskaźniki realizacji Celu operacyjnego 7.

Cel operacyjny	Nazwa wskaźnika	Jednostka	Wartość bazowa	Wartość docelowa	Opis wskaźnika
Cel operacyjny 7: Współpraca w zakresie poprawy dostępności do kwalifikowanej kadry medycznej.	1. Liczba podpisanych porozumień o współpracy z wymienionymi podmiotami.	Porozumienie	0	Wg potrzeb	Podpisane porozumienia o współpracy z wymienionymi w celu podmiotami.
	2. Program powszechnej edukacji zdrowotnej.	Program	0	1	Wieloletni program powszechnej edukacji zdrowotnej opracowany z udziałem zainteresowanych podmiotów.

V. Analiza ryzyka.

Tabela 38. Analiza ryzyka dla celów strategicznych.

Cel strategiczny 1	Poprawa potencjału zdrowotnego łodzian	Ryzyko
Cel operacyjny 1	Poprawa potencjału zdrowotnego dzieci i młodzieży.	finansowe, osobowe
Cel operacyjny 2	Poprawa potencjału zdrowotnego mieszkańców w wieku produkcyjnym.	finansowe, osobowe
Cel operacyjny 3	Wzrost aktywności i poprawa warunków życia osób starszych, przewlekle chorych, niepełnosprawnych i ich opiekunów.	finansowe, osobowe
Cel operacyjny 4	Rozwój współpracy na rzecz zdrowia w ramach programu Zdrowe Miasta Światowej Organizacji Zdrowia	finansowe, osobowe
Cel strategiczny 2	Poprawa jakości i dostępności do opieki zdrowotnej dla mieszkańców Łodzi.	Ryzyko
Cel operacyjny 5	Wzmocnienie roli miejskich podmiotów leczniczych na rynku świadczeń zdrowotnych.	finansowe, prawno-systemowe, polityczno-społeczne
Cel operacyjny 6	Poprawa dostępności do opieki zdrowotnej dla osób przewlekle chorych oraz pacjentów i ich rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym.	finansowe, prawno-systemowe, polityczno-społeczne

Cel operacyjny 7	Współpraca w zakresie poprawy dostępności do wykwalifikowanej kadry medycznej.	finansowe, brak wspólnoty interesów
-------------------------	--	-------------------------------------

Rodzaje ryzyk:

1. Ryzyko finansowe – brak wystarczających środków w budżecie Miasta wynikający m.in. z negatywnych następstw kryzysu gospodarczego.
2. Ryzyko osobowe – mała aktywność mieszkańców i brak chęci udziału w proponowanych działaniach.
3. Ryzyko prawno-systemowe - nieodpowiednie prawo i system opieki zdrowotnej na poziomie państwa utrudniający sprawną organizację systemu na poziomie lokalnym.
4. Ryzyko polityczno-społeczne – brak akceptacji sił politycznych i czynników społecznych na dokonywanie zmian.
5. Ryzyko braku wspólnoty interesów – brak wystarczającej motywacji do podejmowania współpracy.

VI. Działania, programy – finansowanie.

Tabela 39. Działania, programy – finansowanie.

Program/działanie	Cel operacyjny	Termin realizacji	Wartość programu w zł w latach	Źródła finansowania	Opis programu
1.1. Edukacja zdrowotna i promocja zdrowia wśród dzieci, młodzieży oraz ich rodziców i opiekunów	1. Poprawa potencjału zdrowotnego dzieci i młodzieży	Działanie ciągłe	2012r. – 127.340 2013r. – 120.760 2014r. – 120.760 2015r. – 120.760 Lata 2016-2020 po 120.760 zł rocznie Łącznie 1.093.420 zł	Budżet Miasta Łodzi	Załącznik 1, pkt. 1
1.2. 1. Zapobieganie rozpoczynaniu palenia tytoniu wśród dzieci i młodzieży	1. Poprawa potencjału zdrowotnego dzieci i młodzieży	Działanie ciągłe	2012r. – 47.850 2013r. – 32.300 2014r. – 32.300 2015r. – 32.300 Lata 2016-2020 po 32.300 zł rocznie Łącznie 306.250 zł	Budżet Miasta Łodzi	Załącznik 1, pkt. 2
1.2.2. Wspieranie rodzin, z uwzględnieniem psychologicznych i społecznych potrzeb dziecka, w walce z problemem uzależnień i przemocą	1. Poprawa potencjału zdrowotnego dzieci i młodzieży	Działanie ciągłe	2012r. – 476.460 2013r. – 451.500 2014r. – 451.500 2015r. – 451.500 Lata 2016-2020 po 450.000 zł rocznie Łącznie 4.080.960 zł	Środki z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych	Załącznik 1 pkt. 2b
1.2. 3. Wzmocnienie zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży	1. Poprawa potencjału zdrowotnego dzieci i młodzieży	Rozpoczęcie w 2012 r.	2012r. – 138.000 2013r. – 34.300 2014r. – 34.300 2015r. – 34.300 Lata 2016-2020 po 34.300 zł rocznie Łącznie 412.400 zł	Budżet Miasta Łodzi	Załącznik 1, pkt. 3
1.3. Profilaktyka chorób najczęściej występujących wśród mieszkańców Miasta do 18 roku życia.	1. Poprawa potencjału zdrowotnego dzieci i młodzieży	Działanie ciągłe	2012r. – 342.600 2013r. – 233.700 2014r. – 233.700 2015r. – 233.700 Lata 2016-2020 po 233.700 zł	Budżet Miasta Łodzi	Załącznik 1, pkt. 4

2.1. Edukacja zdrowotna i promocja zdrowia dorosłych mieszkańców Łodzi.	2. Poprawa potencjału zdrowotnego mieszkańców w wieku produkcyjnym	Działania ciągłe	rocznie Łącznie 2.212.200 zł 2012r. – 135.335 2013r. – 132.266 2014r. – 132.266 2015r. – 132.266 Lata 2016-2020 po 132.266 zł rocznie Łącznie 1.193.463 zł	Budżet Miasta Łodzi	Załącznik 1, pkt. 5
2.2.1. Zwalczanie nałogu palenia tytoniu	2. Poprawa potencjału zdrowotnego mieszkańców w wieku produkcyjnym	Działania ciągłe	2012r. – 2.150 2013r. – 2.000 2014r. – 2.000 2015r. – 2.000 Lata 2016-2020 po 2.000 zł rocznie Łącznie 18.150 zł	Budżet Miasta Łodzi	Załącznik 1, pkt. 6a
2.2.2. Wsparcie zdrowia psychicznego osób dorosłych	2. Poprawa potencjału zdrowotnego mieszkańców w wieku produkcyjnym	Działania ciągłe	2012r. – 626.760 2013r. – 501.300 2014r. – 501.300 2015r. – 501.300 Lata 2016-2020 po 501.300 zł rocznie Łącznie 4.637.160 zł	Budżet Miasta Łodzi	Załącznik 1, pkt. 7
2.2.3. Profilaktyka uzależnienia od alkoholu, narkotyków i przeciwdziałanie przemocy	2. Poprawa potencjału zdrowotnego mieszkańców w wieku produkcyjnym	Działania ciągłe	2012r. – 2.002.001 2013r. – 1.868.000 2014r. – 1.868.000 2015r. – 1.868.000 Lata 2016-2020 po 1.868.000 zł rocznie Łącznie 16.946.001 zł	Środki z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.	Załączniki do uchwał Rady Miejskiej przyjmowanych na kolejne lata budżetowe (Załącznik 1, pkt 6 b,c,d)
2.3. Profilaktyka i wczesne wykrywanie chorób najczęściej występujących u osób w wieku produkcyjnym	2. Poprawa potencjału zdrowotnego mieszkańców w wieku produkcyjnym	Działania ciągłe	2012r. – 789.971 2013r. – 532.560 2014r. – 532.560 2015r. – 532.560 Lata 2016-2020 po 532.560 zł rocznie Łącznie 5.050.451 zł	Budżet Miasta Łodzi	Załącznik 1, pkt. 8
2.4.1. Wsparcie rodzin w zakresie opieki nad dziećmi do lat 3 -	2. Poprawa potencjału zdrowotnego mieszkańców w wieku	Działania ciągłe	2012r. – 27.657.053 2013r. – 26.976.579	Budżet Miasta Łodzi	Załącznik 1, pkt. 9

Kontynuacja prowadzenia przez Miasto Łódź sieci gminnych żłobków w ramach Miejskiego Zespołu Żłobków w Łodzi.	produkcyjnym		2014r. – 27.246.345 2015r. – 27.518.808 2016r. – 27.793.997 2017r. – 28.071.936 2018r. – 28.352.655 2019r. – 28.636.181 2020r. – 28.922.542 Łącznie 251.176.096 zł		Budżet Miasta Łodzi	Załącznik 1, pkt. 10
3.1. Zwiększenie aktywności i poprawa zachowań zdrowotnych osób starszych.	3. Wzrost aktywności i poprawa warunków funkcjonowania osób starszych, przewlekłe chorych, niepełnosprawnych i ich opiekunów.	Działania ciągłe	2012r. – 60 754 2013r. – 43.360 2014r. – 43.360 2015r. – 43.360 Lata 2016-2020 po 43.360 zł rocznie Łącznie 407.634 zł			
3.2. Wsparcie osób niepełnosprawnych, przewlekłe chorych i ich opiekunów.	3. Wzrost aktywności i poprawa warunków funkcjonowania osób starszych, przewlekłe chorych, niepełnosprawnych i ich opiekunów.	Działania ciągłe	2012r. – 181.900 2013r. – 158.662 2014r. – 158.662 2015r. – 158.662 Lata 2016-2020 po 158.662 zł rocznie Łącznie 1.451.196 zł		Budżet Miasta Łodzi	Załącznik 1, pkt. 11
4. Współpraca lokalna, krajowa i międzynarodowa w ramach programu Zdrowe Miasta Światowej Organizacji Zdrowia	4: Rozwój współpracy na rzecz zdrowia w ramach programu Zdrowe Miasta Światowej Organizacji Zdrowia.	Działania ciągłe	2012r. – 27.500 2013r. – 27.500 2014r. – 27.500 2015r. – 27.500 Lata 2016-2020 po 27.500 zł rocznie Łącznie 247.500 zł		Budżet Miasta Łodzi Środki unijne	Załącznik 1, pkt. 12
5.1. Wdrożenie, realizacja i monitorowanie efektów programu przekształceń organizacyjno-prawnych miejskich samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej.	5. Wzmocnienie roli miejskich podmiotów leczniczych na rynku świadczeń zdrowotnych	Do 2014 – zasadnicza część działań – pozostała do 2016 r.	2012r. – 3.330.048 2013 r. – 3.000.000 – rezerwa na restrukturyzację Lata 2014 2020 – w zależności od stanu przekształceń. Łącznie 6.330.048 zł		Budżet Miasta	Załącznik 1, pkt. 13a
5.2. Wsparcie organizacyjne i finansowe działań miejskich podmiotów leczniczych na rzecz dostosowywania struktur	5. Wzmocnienie roli miejskich podmiotów leczniczych na rynku świadczeń zdrowotnych	W części dotyczącej inwestycji w III SM – do 2015 r.	2012r. – 2.100.000 2013r. – 2.000.000 2014r. – 2.000.000 2015r. – 4.000.000		Budżet Miasta, środki otrzymane z budżetu państwa w ramach programu	Załącznik 1, pkt. 13b

organizacyjnych i zakresu udzielanych świadczeń zdrowotnych do potrzeb mieszkańców Łodzi.	Inne działania – w zależności od stanu przekształceń	Lata 2016-2020 - w zależności od stanu przekształceń. Łącznie 10.100.000 zł	przekształceń spoz w spółki prawa handlowego.	
6.1. Wsparcie organizacji pozarządowych działających na rzecz poprawy infrastruktury i poszerzenia zakresu świadczeń w ramach opieki paliatywnej i długoterminowej.	6. Poprawa dostępności do opieki zdrowotnej dla osób przewlekłe chorych oraz pacjentów i ich rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym	Będzie wynikać z projektów opracowanych przez organizacje pozarządowe	Budżet Miasta, środki unijne	Załącznik 1, pkt. 14.
6.2. Działania na rzecz rozwoju Miejskiego Centrum Zdrowia Publicznego im. bł. Rafała Chylińskiego w Łodzi	6. Poprawa dostępności do opieki zdrowotnej dla osób przewlekłe chorych oraz pacjentów i ich rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym	2012r. – 4.470.000 2013r. – 4.455.000 2014r. – 4.455.000 2015r. – 4.455.000 Następnie w zależności od wpływów z odpłatnej działalności, nie więcej niż 4.455.000 zł rocznie Łącznie 40.110.000 zł	Środki z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, budżet Miasta	Załącznik 1, pkt. 15
7.1. Współpraca z w zakresie monitorowania dostępności do wykwalifikowanej kadry medycznej	7. Współpraca w zakresie poprawy dostępności do wykwalifikowanej kadry medycznej	2012r. – 0 2013r. – 0 2014r. – 0 2015r. – 0 Lata 2016-2020 - do okreslenia po uzgodnieniach z zainteresowanymi podmiotami, nie więcej niż 50.000 zł Łącznie 250.000 zł	W ramach środków unijnych lub/i budżet Miasta oraz budżetów wymienionych instytucji	Załącznik 1, pkt. 16.
7.2. Uruchomienie programu powszechnej edukacji zdrowotnej w placówkach leczniczych z wykorzystaniem magistrów zdrowia publicznego i dietetyki.	7. Współpraca w zakresie poprawy dostępności do wykwalifikowanej kadry medycznej	2012r. – 0 2013r. – 0 2014r. – 0 2015r. – 0 Lata 2016-2020 po 50.000 zł rocznie Łącznie 250.000 zł	Budżet Miasta, środki unijne, inne	Załącznik 1, pkt. 17.

VII. Spis tabel

Tabela 1	Migracje wewnętrzne i zagraniczne ludności na pobyt stały w latach 2006 – 2011	str. 3
Tabela 2	Przyrost naturalny w Łodzi i w województwie łódzkim w latach 2006 – 2011	str. 4
Tabela 3	Ocena sytuacji ochrony zdrowia w mieście w zależności od wieku respondentów	str. 12
Tabela 4	Zróźnicowanie oceny własnego zdrowia przez mieszkańców Łodzi w zależności od wieku	str. 13
Tabela 5	Szpitala nadzorowane przez Ministerstwo Zdrowia	str. 15
Tabela 6	Szpitala nadzorowane przez Ministerstwo Spraw Wewnętrznych	str. 16
Tabela 7	Szpitala nadzorowane przez Uniwersytet Medyczny w Łodzi	str. 16
Tabela 8	Szpitala nadzorowane przez Urząd Marszałkowski w Łodzi	str. 17
Tabela 9	Szpitala nadzorowane przez Urząd Miasta Łodzi	str. 17
Tabela 10	Szpitala niepubliczne	str. 18
Tabela 11	Liczba łóżek i liczba pacjentów leczonych w szpitalach wg oddziałów i podmiotów tworzących (stan na 31.12. 2011)	str. 20
Tabela 12	Zatrudnienie personelu medycznego w szpitalach wg podmiotów tworzących (stan na 31.12. 2011)	str. 23
Tabela 13	Świadczenia w poz w 2011 roku	str. 24
Tabela 14	Zatrudnienie w poz w 2011 roku	str. 24
Tabela 15	Poradnie, porady i lekarze udzielający świadczeń (stan na 31.12. 2011)	str. 25
Tabela 16	Świadczenia i lekarze w poradniach stomatologicznych w 2011 roku	str. 25
Tabela 17	Charakterystyka miejskich zakładów opieki zdrowotnej	str. 30
Tabela 18	Zakres i wartość zrealizowanych inwestycji w latach 2008- 2010 w miejskich zakładach opieki zdrowotnej z podziałem na inwestycje zrealizowane ze środków własnych zakładów i środków zewnętrznych (w tym Miasta Łodzi)	str. 33
Tabela 19	Zatrudnienie w miejskich zakładach opieki zdrowotnej (w osobach) – stan na 31. 12. 2011	str. 40
Tabela 20	Wyniki finansowe miejskich zakładów opieki zdrowotnej w latach 2009- 2011	str. 41
Tabela 21	Przychody z NFZ oraz koszty działalności operacyjnej miejskich zakładów opieki zdrowotnej	str. 43
Tabela 22	Wielkość zysków i strat nadzwyczajnych w miejskich zakładach opieki zdrowotnej	str. 43
Tabela 23	Miejskie szpitale – wartość kontraktu na 2012 r.	str. 44
Tabela 24	Miejskie szpitale – kontrakty wg rodzajów - oddziały	str. 45
Tabela 25	Miejskie szpitale – kontrakty wg rodzajów – przychodnie przyszpitalne	str. 45
Tabela 26	Miejskie zespoły i przychodnie – kontrakty wg zakresów działalności	str. 46
Tabela 27	Miejskie zespoły i przychodnie – zmiana wartości kontraktów w stosunku do roku 2011	str. 46
Tabela 28	Miejskie zespoły i przychodnie – dynamika zmian 2012/2011	str. 47
Tabela 29	Analiza SWOT	str. 57
Tabela 30	Cele strategiczne i operacyjne	str. 61
Tabela 31	Wskaźniki realizacji Celu operacyjnego 1	str. 67
Tabela 32	Wskaźniki realizacji Celu operacyjnego 2	str. 68
Tabela 33	Wskaźniki realizacji Celu operacyjnego 3	str. 70
Tabela 34	Wskaźniki realizacji Celu operacyjnego 4	str. 71
Tabela 35	Wskaźniki realizacji Celu operacyjnego 5	str. 72
Tabela 36	Wskaźniki realizacji Celu operacyjnego 6	str. 72

Tabela 37	Wskaźniki realizacji Celu operacyjnego 7	str. 73
Tabela 38	Analiza ryzyka dla celów strategicznych	str. 73
Tabela 39	Działania, programy – finansowanie	str. 75

VIII. Spis wykresów

Wykres 1	Przeciętne trwanie życia w Polsce i w wybranych miastach w 2010r.	str. 5
Wykres 2	Struktura przyczyn zgonów w Łodzi w 2010r.	str. 6
Wykres 3	Wskaźnik zgonów w Polsce, województwie łódzkim i Łodzi w 2010r. (na 10 tys. mieszkańców)	str. 7
Wykres 4	Zainteresowanie dorosłych łódzian badaniami profilaktycznymi	str. 14
Wykres 5	Liczba szpitali (podmiotów leczniczych) na terenie Łodzi wg podmiotu tworzącego	str. 15
Wykres 6	Udział procentowy łóżek w szpitalach na terenie Łodzi wg podmiotu tworzącego	str. 23

Załącznik 1. Opis działań i programów

1. **Edukacja zdrowotna i promocja zdrowia wśród dzieci, młodzieży oraz ich rodziców i opiekunów**, realizowana będzie poprzez:
 - a. Wspieranie działań Łódzkiej Sieci Szkół i Przedszkoli Promujących Zdrowie – zachęcanie nowych placówek do uzyskania certyfikatu Szkoły / Przedszkola promującego zdrowie i pomoc w przygotowaniu placówki do realizacji programu (szkolenia, konsultacje, materiały edukacyjne).
 - b. Prowadzenie edukacji zdrowotnej w szkołach i przedszkolach – przygotowanie oferty bezpłatnych zajęć o tematyce zdrowotnej dla uczniów.
 - c. Organizowanie szkoleń tematycznych oraz seminariów i konferencji szkoleniowych rozszerzających wiedzę nauczycieli nt. zdrowia: promowania zdrowego stylu życia i podstawowych problemów zdrowotnych dzieci i młodzieży (np. dziecko z alergią, cukrzycą, padaczką).
 - d. Organizowanie i wspieranie kampanii promujących prozdrowotne i proekologiczne zachowania, takie jak Sprzątanie Świata, WAMPIRIADA, Wiosenny Tydzień Promocji Zdrowia.
 - e. Współpraca z organizacjami pozarządowymi działającymi w obszarze promocji zdrowia i edukacji zdrowotnej.
2. **Profilaktyka negatywnych zachowań zdrowotnych wśród dzieci i młodzieży - uzależnienia i przemoc**, realizowana będzie poprzez:
 - a. Prowadzenie warsztatów antynikotynowych w szkołach – zapobieganie podejmowaniu palenia tytoniu.
 - b. Program jest adresowany do dzieci z rodzin zagrożonych problemem uzależnień i/lub przemocą lub tych, gdzie problem ten już występuje. Identyfikacja takich rodzin następowałaby przez lekarzy i pielęgniarki podstawowej opieki zdrowotnej w miejskich podmiotach leczniczych. Opieka psychologiczna i wsparcie społeczne oraz pomoc profilaktyczno-terapeutyczna byłaby prowadzona przez Miejskie Centrum Zdrowia Publicznego (MCZP) we współpracy z podstawową opieką zdrowotną. MCZP zapewniałaby m.in. stosowne szkolenia dla lekarzy i pielęgniarek poz. Lekarze poz prowadziliby wśród takich dzieci szczególny nadzór zdrowotny w celu określenia stanu zdrowia i zapobiegania szkodom zdrowotnym wynikającym z trudnej sytuacji w rodzinie.
3. **Poprawa zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży**, realizowana będzie poprzez opracowanie i wdrożenie Programu profilaktyki ryzykowanego stanu psychicznego i wdrożenie go w szkołach gimnazjalnych na terenie Łodzi.
4. **Profilaktyka chorób najczęściej występujących wśród mieszkańców Miasta do 18 roku życia**, będzie realizowana poprzez wdrażanie działań profilaktycznych w celu minimalizowania czynników ryzyka chorób cywilizacyjnych (chorób układu krążenia, chorób nowotworowych) oraz wczesnego wykrywania zmian chorobowych.
5. **Edukacja zdrowotna i promocja zdrowia dorosłych mieszkańców Łodzi**, realizowana będzie przez:
 - a. Prowadzenie Łódzkiej Akademii Zdrowia – rozszerzenie oferty zajęć, zwiększenie liczby uczestników.
 - b. Organizowanie i wspieranie kampanii promujących prozdrowotne zachowania, np. Światowy Dzień Serca, Dzień bez papierosa, Miesiąc walki z rakiem.

- c. Podnoszenie świadomości zdrowotnej mieszkańców Łodzi w celu poprawy stylu życia oraz szerszego korzystania z badań profilaktycznych oferowanych przez Miasto i Narodowy Fundusz Zdrowia.
- d. Opracowywanie, druk i dystrybucja materiałów edukacyjnych (ulotek, broszur, plakatów) o tematyce zdrowotnej przeznaczonych do rozdawnictwa w zakładach opieki zdrowotnej.
- e. Współpraca z organizacjami pozarządowymi działającymi w obszarze promocji zdrowia i edukacji zdrowotnej.

6. Profilaktyka uzależnień wśród osób dorosłych, realizowana będzie przez:

- a. Zachęcanie do podjęcia terapii uzależnienia od nikotyny i prowadzenie zajęć ułatwiających rzucenie palenia.
- b. Realizacja Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.
- c. Realizacja Miejskiego Programu Przeciwdziałania Narkomanii.
- d. Realizacja Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie.

7. Wsparcie zdrowia psychicznego osób dorosłych realizowane będzie poprzez prowadzenie Ośrodka Interwencji Kryzysowej oraz Telefonu Zaufania dla osób w trudnych sytuacjach życiowych.

8. Profilaktyka i wczesne wykrywanie chorób najczęściej występujących u osób w wieku produkcyjnym realizowane będą poprzez:

- a. Profilaktykę i wczesne wykrywanie chorób układu krążenia i cukrzycy.
- b. Profilaktykę i wczesne wykrywanie raka piersi.
- c. Profilaktykę i wczesne wykrywanie raka szyjki macicy.
- d. Profilaktykę i wczesne wykrywanie raka jelita grubego.
- e. Profilaktykę i wczesne wykrywanie nowotworów złośliwych skóry.
- f. Profilaktykę zdrowia rodziny.
- g. Profilaktykę i wczesne wykrywanie chorób płuc.
- h. Profilaktykę chorób zakaźnych, w tym szczepienia ochronne.

9. Program wsparcia rodzin w zakresie opieki nad dziećmi do lat 3.

Celem głównym Miasta w zakresie wsparcia rodzin w opiece nad dziećmi do lat 3 jest zapewnienie miejsc w placówkach opieki nad najmłodszymi dziećmi w Łodzi – żłobkach i klubach dziecięcych. Jednocześnie wysokość opłat za pobyt w żłobku nie powinna stanowić dla rodziców i opiekunów bariery uniemożliwiającej skorzystanie z tej formy opieki. Dla realizacji tego zamierzenia Miasto będzie nadal prowadziło sieć gminnych żłobków w ramach Miejskiego Zespołu Żłobków w Łodzi. Liczba miejsc w żłobkach powinna zostać utrzymana na poziomie nie mniejszym niż w roku 2012, tj. 2025 miejsc, i zwiększana odpowiednio do potrzeb i możliwości finansowych. Finansowanie w kolejnych latach powinno zapewnić środki w wysokości niezbędnej do utrzymania obecnie prowadzonej działalności Miejskiego Zespołu Żłobków.

- 10. Zwiększenie aktywności i poprawa zachowań zdrowotnych osób starszych,** realizowane będzie poprzez:
- a. Uruchomienie Centrum Łódzkiego Seniora oraz dzielnicowych Centrów Seniora; wspieranie działań centrów w celu rozszerzenia ich oferty dla starszych mieszkańców Łodzi.
 - b. Realizację programu „Aktywizacja 60+”.
 - c. Wspieranie działań Miejskiej Rady Seniorów.
 - d. Wspieranie zajęć aktywności fizycznej i edukacji zdrowotnej realizowanych przez organizacje pozarządowe dla osób starszych; prowadzenie edukacji środowiskowej, np. w domach dziennego pobytu, domach kultury, klubach seniora.
- 11. Wsparcie osób niepełnosprawnych, przewlekle chorych i ich opiekunów,** realizowane będzie poprzez:
- a. Wspieranie rehabilitacji zawodowej i społecznej – współpraca z Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej i Powiatowym Urzędem Pracy.
 - b. Wspieranie działań organizacji pozarządowych na rzecz osób niepełnosprawnych w zakresie: prowadzenia rehabilitacji leczniczej i psychologicznej dla osób niepełnosprawnych i ich rodzin, zajęć rozwijających i podtrzymujących umiejętność samodzielnego funkcjonowania osób niepełnosprawnych, organizowanie imprez kulturalnych, sportowych i rekreacyjnych, w tym o charakterze integracyjnym.
 - c. Wydawanie biuletynów i folderów dot. problematyki osób niepełnosprawnych.
 - d. Prowadzenie telefonu zaufania dla osób niepełnosprawnych, udzielanie porad prawnych oraz informacji telefonicznych i w Biurze Rzecznika Osób Niepełnosprawnych.
- 12. Współpraca lokalna, krajowa i międzynarodowa w ramach programu Zdrowe Miasta Światowej Organizacji Zdrowia,** realizowana będzie poprzez:
- a. Współpracę lokalną z różnymi wydziałami i jednostkami organizacyjnymi Miasta w celu uwzględniania aspektów zdrowia w działaniach różnych sektorów.
 - b. Współpracę z partnerami zewnętrznymi: placówkami opieki zdrowotnej, placówkami edukacyjnymi różnych szczebli, instytucjami naukowymi, stacjami sanitarno-epidemiologicznymi, organizacjami pozarządowymi w celu koordynacji rozszerzania działań prozdrowotnych w mieście.
 - c. Aktywny udział w pracach Stowarzyszenia Zdrowych Miast Polskich – udział w Walnych Zgromadzeniach, konferencjach, szkoleniach, prezentacja doświadczeń Łodzi, pozyskiwanie dobrych praktyk z innych miast.
 - d. Współpracę w ramach Europejskiej Sieci Zdrowych Miast Światowej Organizacji Zdrowia: udział w corocznych konferencjach, prezentacja doświadczeń Łodzi, pozyskiwanie dobrych praktyk z innych miast regionu europejskiego, wykorzystanie doświadczeń międzynarodowych ekspertów i materiałów z zakresu zdrowia publicznego.
 - e. Udział w pracach sieci tematycznych działających w ramach ruchu Zdrowych Miast w Europie, w tym sieci Zdrowe starzenie się.
 - f. Wykorzystanie kontaktów w ramach ruchu Zdrowych Miast do wspólnego ubiegania się o fundusze Unii Europejskiej.

13. Wzmocnienie roli miejskich podmiotów leczniczych na rynku świadczeń zdrowotnych.

a. Wdrożenie, realizacja i monitorowanie efektów programu przekształceń organizacyjno-prawnych miejskich podmiotów leczniczych (samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej).

Działania, które będą podejmowane w zakresie restrukturyzacji, mają na celu konsolidację i zmianę formy organizacyjno-prawnej jednostek oraz wzrost ich konkurencyjności na rynku usług zdrowotnych. Zmiany w zakresie funkcjonowania podmiotów leczniczych zachodzące na obszarze całego kraju wskazują, że największe szanse na dalsze działanie i rozwój mają jednostki wieloprofilowe. Takie podmioty są bowiem w stanie zaoferować pacjentom kompleksową, wszechstronną opiekę, poczynając od podstawowej opieki zdrowotnej, w połączeniu z szeroką diagnostyką i świadczeniami specjalistycznymi.

b. Wspieranie działań miejskich podmiotów leczniczych.

W części dotyczącej III Szpitala Miejskiego im. dr. Karola Jonschera i IV Szpitala Miejskiego im. dr. H. Jordana działanie polega na :

- wsparciu finansowym poprzez udzielanie dotacji na zadania inwestycyjne związane z przebudową, rozbudową i modernizacją III SM, obejmujące m. in. budowę nowych bloków operacyjnych i dostosowanie jednostki do wymagań techniczno-sanitarnych określonych przepisami prawa,
- wsparciu finansowym IV SM w zakresie umożliwiającym połączenie z III SM w jeden podmiot.

Pozostałe działania dotyczą przekształcanych miejskich zakładów opieki zdrowotnej i polegają w głównej mierze na wyposażeniu komercjalizowanych jednostek w majątek niezbędny do prowadzenia działalności. Przekształcenie w spółki miejskich przychodni do grudnia 2013 r. pozwoli ubiegać się przez Miasto o środki z budżetu państwa na pokrycie niektórych kosztów związanych z przekształceniem.

14. Wspieranie organizacji pozarządowych działających na rzecz poprawy infrastruktury i poszerzania zakresu świadczeń w ramach opieki paliatywnej i długoterminowej - Organizacje pozarządowe mogą zwracać się do Miasta o pomoc w celu realizacji ważnych zadań na rzecz zdrowia publicznego. Takim zadaniem może być rozwój opieki paliatywnej lub/i/ długoterminowej. Pomoc może stanowić udostępnienie nieruchomości w celu prowadzenie danego rodzaju działalności lub inny rodzaj wsparcia finansowego.

15. Działania na rzecz rozwoju Miejskiego Centrum Zdrowia Publicznego im. Bl. Rafała Chylińskiego w Łodzi - Celem działania jest kontynuacja wieloletniego zadania wzmacniającego rolę samorządu w opiece nad osobami zagrożonymi wykluczeniem społecznym, w tym uzależnionymi, w powiązaniu z systemem opieki zdrowotnej, zapewniając tym samym kompleksowość udzielanych świadczeń w ramach nowoczesnych wytycznych zdrowia publicznego. Narzędziem do realizacji działań jest Miejskie Centrum Zdrowia Publicznego, jednostka zapewniająca niezbędną pomoc dla osób, rodzin i dzieci w zakresie ich problemów zdrowotnych i społecznych wynikających m.in. z nadużywania alkoholu i innych przyczyn powodujących wykluczenie społeczne.

16. Współpraca z Uniwersytetem Medycznym w Łodzi, Wojewódzkim Centrum Zdrowia Publicznego, Łódzkim Oddziałem Wojewódzkim Narodowego Funduszu Zdrowia, Okręgową Izbą Lekarską w Łodzi, Okręgową Izbą

Pielęgniarek i Położnych w Łodzi w zakresie monitorowania dostępności do wykwalifikowanej kadry medycznej (w szczególności lekarskiej i pielęgniarskiej), opracowywania i wdrażania programów zapobiegających niedoborom w zakresie niektórych specjalności medycznych - Wobec faktu starzejącej się kadry medycznej i niedoborów w niektórych specjalnościach, konieczne jest podjęcie działań na rzecz zapewnienia dostępu do specjalistów szczególnie deficytowych dziedzin medycyny. Ponieważ bezpośredni wpływ Miasta jest w tym zakresie niemożliwy, celem działania jest uzgodnienie zakresu koniecznej współpracy podmiotami mającymi większy wpływ na stan i strukturę kadr medycznych.

- 17. Uruchomienie programu powszechnej edukacji zdrowotnej w placówkach leczniczych z wykorzystaniem magistrów zdrowia publicznego i dietetyki** - Skuteczność medycyny prewencyjnej zależy w znacznym stopniu od świadomości zdrowotnej danej społeczności. W związku z tym niezbędna jest stała, prowadzona przez profesjonalistów, edukacja zdrowotna. Jest to szczególnie istotne wobec małej ilości czasu jaki może poświęcić lekarz w poz na szczegółową rozmowę z pacjentem. Rolę doradczą w zakresie zdrowia powinni więc pełnić magistrzy zdrowia publicznego i dietetyki, stanowiący podstawę systemu edukacji zdrowotnej wśród osób dorosłych, korzystających ze świadczeń placówek leczniczych